№ 138 (2638) ■ Субота, 4 серпня 2001 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

Сьогодні в номері

Програма ТБ

ЦЬОГО ДНЯ

■ *1783 р.* Підписано Георгіївський трактат, яким Східна Грузія приєднана до Росії. ■ *1801 р.* Народився археолог А. Ашик, засновник і директор Керченського історико-археологічного музею. ■ *1854 р.* У с. Заньки на Чернігівщині народилася велика українська актриса Марія Заньковецька (справжнє прізвище Адасовська). ■ *1875 р.* Не стало славетного датського казкаря Ганса Крістіана Андерсена. ■ *1914 р.* У Львові створено Союз визволення України. ■ *1983 р.* Помер відомий радянський диктор радіо Юрій Левітан.

«Цей орган потрібен. Він дав без загострень нам мирно розлучитися»

Президент України Леонід Кучма вважає, що основним висновком неформальної зустрічі глав держав —учасниць СНД стало переконання в потребі подальшого існування Співдружності, повідомляє «Інтерфакс». Висновок Президента не претендує на новину й оригінальність: важко за 10 років згадати саміт СНД, який завершився б іншою констатацією. Крім того, Леонід Кучма заявив, що після розвалу СРСР багато лідерів «боялися», і назвав це природним: «Усі розуміли, що ми єдиною економічною і навіть політичною системою були», тому СНД виправдало покладені на нього сподівання. «Цей орган потрібен. Він дав без загострень нам мирно розлучитися», — сказав він.

(Закінчення на 10-й стор.).

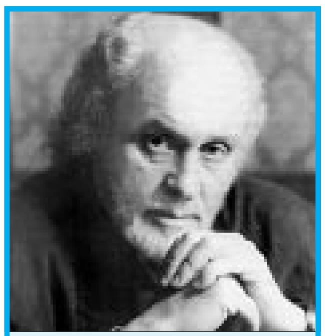
Реалізація протипаводкового проекту розпочнеться у вересні

Завершився офіційний візит Прем'єр-міністра України Анатолія Кінаха до Угорщини. По закінченні україно-угорських міжурядових переговорів було ухвалено комюніке. Як зазначається, прем'єр Угорщини Віктор Орбан готовий сприяти поглибленню взаємодії України з НАТО. Він також «високо оцінив» роль України в миротворчих місіях для запобігання регіональним конфліктам. Глави урядів двох країн дали високу оцінку україно-натовському проекту відвернення повеней, якому Угорщина надаватиме матеріальну та експерту допомогу. Як очікується, реалізація цього проекту розпочнеться у вересні у верхів'ї річки Тиси. Крім того, в комюніке зазначено, що угорська сторона, котра головує у Вишеградській четвірці, ініціюватиме початок співробітництва України та В-4. У цьому зв'язку А. Кінах позитивно оцінив кроки Угорщини з розвитку співробітництва у форматі «ЄС+В-4+Україна» з питання побудови майбутнього кордону Європейського союзу з Україною. Щодо запровадження Угорщиною віз для українців, то до її вступу до ЄС Будапешт не збирається цього робити.

Акредитація на нову парламентську сесію

4 серпня 2001 року розпочинається акредитація журналістів і технічних працівників засобів масової інформації на восьму—дев'яту сесії Верховної Ради України третього скликання.

(Закінчення на 2-й стор.).

Людина-епітет

3

Школа В'ячеслава Чорновола: встоїть — не встоїть

8

Бомжі і несуни

9

У Перуджі Филимонов родичів немає...

11

За чистоту Чорного та Азовського морей

Під таким гаслом Партія зелених України розпочала акцію протесту проти екологічно небезпечних об'єктів у курортних зонах України. В ній беруть участь понад тисяча активістів ПЗУ у Феодосії, Одесі, Маріуполі, Бердянську. «Зелені» хочуть втлумачити місцевій владі: пляжі та інші місця відпочинку — не місце для небезпечних забруднювачів та відходів.

Зокрема, у Феодосії «зелені» вимагають перенести з узбережжя нафтобазу, а якщо це неможливо, принаймні зобов'язати керівництво нафтобази замінити старі транспортні конструкції. Адже прокладені по дну моря застарілі труби, якими перекачують нафтопродукти, не витримують найменших штормів і періодично забруднюють море. Інша екологічна проблема Феодосії — засмічена зливна каналізація, яка, як переконують «зелені», не має господаря. Внаслідок чого ніхто не стежить за тим, щоб вона не забруднювала море, і ніхто не відповідає, якщо таке трапляється.

(Закінчення на 3-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Тенденції

Надбавка за... літа

Жителі Рівненської області, яким виповнилось сто років і більше, згідно з розпорядженням отримують щомісяця до 50 гривень надбавки до пенсії. А в Здолбунівському районі місцева влада зробила ще й одноразову двадцятигривневу доплату тим, кому за дев'яносто. Таких у районі 220 осіб, ***повідомляє наш власкор Олександра ЮРКОВА.***

Врожай-2001

Останні акорди жнив

Збирання зернових на Буковині підходить до завершення. Роботи залишилося на неповний тиждень. Середня врожайність колосових по області становить 25—26 центнерів з кожного гектара. Це трохи вище минулорічного показника.

* * *

У той же час не на жарт стурбовані буряководи області — коренеплоди на деяких площах заражені кореневою гниллю. Найчастіше зустрічається вона в тих господарствах, де використовували насіння німецької селекції. Поки що хвороба вразила солодкі корені на трьох тисячах гектарів.

Фахівці облсільгоспуправління вивчають ситуацію. Якщо коренева гниль набере масового поширення, то копання буряків на заражених площах доведеться розпочати в серпні, ***повідомляє наш власний кореспондент Василь БАБУХ.***

P. S. На столичному Лісовому ринку виявлено м'ясо хворих на «сибірку» тварин

До 10-річчя Незалежності України

Найголовніші зміни — у свідомості людей

Відбулася презентація Вінницької, Запорізької, Волинської та Сумської областей, присвячена десятиріччю Незалежності України. Керівники регіонів розповіли, що зроблено за цей час в економічному, соціальному, культурному напрямках.

Було чим похвалитися голові Вінницької облдержадміністрації Юрію Іванову, адже його регіон є провідним за збором зерна, найбільше виробляє спирту, цукру. Як повідомив Юрій Іванов, у Вінницькій області промислове виробництво зросло на 10,6 відсотка, виробництво сільськогосподарської продукції — на 4,1 відсотка.

Значна увага приділяється інвестиційній політиці (у розвиток місцевих підприємств вкладено 20 мільйонів доларів). Незважаючи на збитки, завдані обласному бюджетові стихійним лихом (а це понад 300 мільйонів гривень), вирішуються соціальні проблеми. Зокрема, у 4 рази скоротилася кількість робітників, що перебували у вимушених відпустках, зменшуються лави безробітних, погашаються борги в зарплатах і пенсіях, триває газифікація населених пунктів.

Однак у регіоні залишилися проблеми, пов'язані зі збитковістю сільського господарства, окремих промислових підприємств.

А ось що розповів голова Сумської облдержадміністрації Володимир Щербань. У регіоні активно розвиваються машинобудівна, нафтопереробна промисловість, сільськогосподарське переробне виробництво. Значно скоротилися борги: якщо в 1999 році заборгованість становила 380 млн. грн., то на 2001 рік — 50 млн. За словами Володимира Щербаня, молодь має змогу навчатися у 5 вузах, а після їх закінчення 98 відсотків випускників забезпечуються роботою.

Утім, голова облдержадміністрації звернув увагу на занепад тваринництва, проблеми з виплатою зарплат, пенсій.

Порадував досягненнями області заступник голови Запорізької облдержадміністрації Володимир Пікінер, який повідомив, що за 2000 рік у промисловому секторі приріст становить 19,6 відсотка. Заборгованість на 1 січня 2001 року перед місцевим бюджетом зменшено вдвічі, і вона нині — 186 млн. гривень. Уже можна говорити про результати аграрної реформи: в області зібрано чи не найбільший урожай зерна — 2 млн. тонн, а 60 відсотків посівних площ готові до сівби озимини. Володимир Пікінер також зазначив, що майже на 17 відсотків збільшено зарплати, і середній їх розмір становить 384 гривні.

Серед проблем краю — заборгованість у зарплаті, енергозбереження та екологія.

Заступник голови Волинської облдержадміністрації Андрій Чумаченко розповів, що регіон випереджає інші за тривалістю життя та народжуваністю. З 1997 року в області нарощується виробництво, розвивається сільське господарство та переробка сільськогосподарської продукції. Однак тут низька середня зарплата (33 долари), є заборгованість з виплати заробленого та пенсій.

Керівники Волинської, Запорізької, Сумської та Вінницької областей підкреслили, що, попри всі негаразди та стихійні лиха, головні зміни відбулися у самих людях, у їхній свідомості та бажанні розраховувати не тільки на державу, а й на власні сили — і це великий позитив за 10 років незалежності.

Юлія ШЕЙКО.
Фото Сергія ГУТІЄВА (Укрінформ).

Фотофакт

На Миколаївщині відбулося виїзне засідання урядової комісії з питань ліквідації наслідків надзвичайної екологічної ситуації в Першотравневому районі області.
На знімку: віце-прем'єр з гуманітарних питань Володимир Семиноженко, міністри — з питань надзвичайних ситуацій та екології Василь Дурдинець і Сергій Курикін під час зустрічі з мешканцями села Болеславчик.

Фото Олексія ШИБАНОВА (Укрінформ).

Акредитація на нову парламентську сесію

(Початок на 1-й стор.).

Відповідно до порядку акредитації журналістів і технічних працівників ЗМІ, для отримання карток акредитації засоби масової інформації мають подати заявку на офіційному бланку за підписом керівника, завіреним печаткою.

У заявці українського засобу масової інформації слід вказати: засновників або видавців; статутні завдання; періодичність; тираж на час подання заявки (для друкованих ЗМІ); сферу (регіон) поширення; юридичну адресу; номери телефонів керівника; номери телефонів, факсу та електронну адресу служби інформації; потребу редакції в картках акредитації.

Зарубіжні ЗМІ мають вказати у заявці реквізити центральної редакції, кореспондентського пункту в Україні та список журналістів і технічних працівників, які користуватимуться картками акредитації на пред'явника із зазначенням номерів посвідчень, виданих МЗС України.

Новостворені, перереєстровані ЗМІ України та такі, що вперше акредитуються у Верховній Раді, до заявки на акредитацію мають додати:

- друковані ЗМІ та інформаційні агентства — копію свідоцтва про державну реєстрацію;
- телерадіомовні організації — копію ліцензії на мовлення, видану Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення;
- телерадіоорганізації—виробники продукції (студії-виробники) — копію договору з телерадіомовною організацією на трансляцію програми.

Засіб масової інформації несе відповідальність за достовірність викладених даних.

Для отримання картки індивідуальної акредитації ЗМІ у заявках додатково вказують прізвище, ім'я та по батькові, посаду, службовий і домашній телефони журналіста та додають дві його фотокартки (3х4 см).

Телефони для довідок: 293-43-82, 291-78-32.

За додатковою інформацією звертатися: Київ, ул. Садова, 3, кімн. 211.

Інформаційне управління ВР.

Партійні рядки

Жінки — «За гідне життя»

Жіночі партії та громадські організації підписали Хартію жіночої солідарності «За гідне життя».

Серед членів хартії — партія «Солідарність жінок України», «Жінки України», громадське об'єднання «Жінки до влади!», Всеукраїнське жіноче об'єднання «Солідарність», благодійний фонд Святої Софії та інші. Як зазначено в документі, узгоджена співпраця жіночих організацій є важливим чинником подолання соціально-економічної та моральної кризи в суспільстві, пошуку оптимальних шляхів узгодження політичних і соціальних інтересів. Партії та громадські організації зобов'язуються робити все для подолання бідності, підтримувати сім'ю, захищати дитинство.

Народний депутат, лідер партії «Солідарність жінок України» Валентина Гошовська зазначила, що підписання хартії сприятиме плідній співпраці жіночих організацій, реалізації закріпленого в Конституції України (стаття 24) принципу рівних прав і можливостей незалежно від статі, національності, соціального становища громадян. На думку Валентини Гошовської, вже давно треба було позбутися стереотипного бачення жінки як домашньої робітниці. «Оскільки вони краще розуміються на окремих соціальних проблемах суспільства, в парламенті народних депутатів жіночої статі має бути значно більше, ніж 6 відсотків», — підкреслила лідер партії «Солідарність жінок України».

Юлія СЕРГЕЄВА.

«Наша Україна» об'єднає десятки партій

Передвиборний блок «Наша Україна» об'єднає кілька десятків політичних партій і організацій. Про це заявив у інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» лідер блоку, екс-прем'єр Віктор Ющенко.

За його словами, які саме партії й організації увійдуть до блоку, буде зрозуміло у вересні. «На вересень ставиться завдання провести всі формальні процедури з тим, аби на жовтень юридично було порушено питання про формування самого блоку. У вересні уже буде відомо, які партії увійдуть до цього блоку», — сказав В. Ющенко.

«Є партії, котрі уже де-факто і де-юре ухвалили рішення (на рівні з'їздів і політбюро), є партії, які перебувають у технології підготовки до прийняття таких рішень, але концептуально ми домовилися про те, що ми створимо блок, ініціативою формування якого будуть володіти всі без винятку партії, незалежно від того, хто першим чи другим приєднається до нього», — зазначив експрем'єр. За його словами, оголошення усіх учасників блоку буде «одномоментною акцією».

В. Ющенко висловив упевненість, що блок запропонує політичну платформу, котра забезпечить отримання у парламенті значної кількості місць.

ЗАКОНОДАВЕЦЬ

Або запрошуєте захисника, або вам його призначають

НОВА НОРМА: Верховна Рада ухвалила Закон України «Про внесення змін до Кримінально-процесуального кодексу України».

ЦЕ ОЗНАЧАЄ, що, крім інших істотних змін, кримінально-процесуальний закон поповнився низкою новел щодо одного з найважливіших своїх інститутів — інституту захисту. ***По-перше, ст. 44 КПК приведено у відповідність до відомого рішення Конституційного Суду України у справі про право вільного вибору захисника.*** Визначено, що захисником є особа, яка в порядку, встановленому законом, уповноважена здійснювати захист прав і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, засудженого, виправданого та надання їм необхідної юридичної допомоги при провадженні у кримінальній справі.

Захисниками можуть бути: 1) особи, які мають свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю (адвокати); 2) інші фахівці у галузі права, які за законом мають право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи; 3) близькі родичі обвинуваченого, підсудного, засудженого, виправданого, його опікуни або піклувальники (у передбачених КПК випадках).

Захисник допускається до участі в справі на будь-якій стадії процесу. Це правило не поширюється на близьких родичів обвинуваченого, підсудного, засудженого, виправданого, його опікунів або піклувальників, котрі як захисники допускаються до участі в справі з моменту пред'явлення обвинуваченому для ознайомлення матеріалів попереднього слідства.

По-друге, по-новому регламентовано обов'язкову участь захисника у розгляді кримінальної справи — конкретно визначено, в якій категорії справ його участь обов'язкова і з якого саме моменту він допускається до участі у відповідній справі (ст. 45 КПК). До цього кримінально-процесуальний закон містив загальне положення про таку участь захисника.

По-третє, змінено порядок запрошення і призначення захисника. За загальним правилом захисник запрошується підозрюваним, обвинуваченим, підсудним чи засудженим, їх законними представниками, а також іншими особами на проханням чи за згодою підозрюваного, обвинуваченого, підсудного чи засудженого. Якщо ж захисника у такий спосіб запрошено не було, особа, яка провадить дізнання, слідчий чи суд можуть призначити захисника через адвокатське об'єднання. Це може бути тоді, коли: 1) відповідно до закону участь захисника обов'язкова, але підозрюваний, обвинувачений, підсудний не бажає або не може запросити захисника; 2) підозрюваний, обвинувачений, підсудний бажає запросити захисника, але за відсутністю коштів чи з інших об'єктивних причин не може цього зробити.

По-четверте, змінено коло прав і обов'язків захисника. Відтепер, крім інших прав, у ст. 48 КПК прямо зафіксовано його право, зокрема: висловлювати в судовому засіданні свою думку щодо клопотань інших учасників судового розгляду, оскаржувати дії і рішення особи, яка провадить дізнання, слідчого, прокурора і суду; знати про принесені в справі подання прокурора, апеляції, подавати на них заперечення; брати участь у засіданнях суду під час апеляційного розгляду справ. Що ж до нових обов'язків захисника, то зауважте, що ряд з них спрямовано на виключення неправомірної поведінки адвоката — здійснення захисту неправомірними засобами. Так, захисник зобов'язаний не перешкоджати встановленню істини в справі шляхом вчинення дій, спрямованих на те, щоб схилити свідка чи потерпілого до відмови від показань або до дачі завідомо неправдивих показань, схилити експерта до відмови від дачі висновку чи дачі завідомо неправдивого висновку, іншим чином сфальсифікувати докази у справі або затягнути розслідування чи судовий розгляд справи. Закон встановлює два випадки, коли допущений до справи захисник-адвокат може відмовитися від виконання своїх обов'язків: 1) коли є обставини, які згідно із законом виключають участь у справі; 2) коли він свою відмову мотивує недостатніми знаннями чи некомпетентністю.

ЗВЕРТАЄМО УВАГУ, що цим законом розширено коло обставин, що виключають участь у справі захисника. Так, відтепер захисником не може бути особа, щодо якої порушено кримінальну справу. Не може бути захисником також особа, яка, зловживаючи своїми правами, перешкоджає встановленню істини в справі, затягує розслідування чи судовий розгляд справи, а також особа, яка порушує порядок у судовому засіданні чи не виконує розпоряджень головуючого під час судового розгляду справи. За рішенням суду така особа усувається від виконання функції захисту у кримінальній справі.

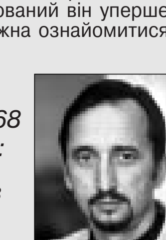
ДЛЯ ДОВІДКИ: закон прийнято 21 червня 2001 р. Згідно з його прикінцевими положеннями він набрав чинності з 29 червня ц. р., хоча відповідно до ст. 94 Конституції закон набирає чинності не раніше дня його опублікування. А опублікований він уперше у «Голосі України» за 5 липня 2001 р., де й можна ознайомитися з повним його текстом.

Микола МЕЛЬНИК, кандидат юридичних наук.

Ведучі рубрики нагадують норму ст. 68 Конституції України:

«Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності».

Анатолій БЕНЬ, оглядач «Голосу України».

У вересні уже буде відомо, які партії увійдуть до блоку «Наша Україна»

Вітчизняний стиль

Що подужаєш, те й понесеш

Нещодавно Ужгородський держлісгосп, що на Закарпатті, одержав нову прописку і оселився в сучасній добротній будівлі, облаштованій за євростандартами: комп'ютери, чудові кабінети, куточок природи і сучасний конференц-зал. Одне слово, тут усе на рівні. І, що найцікавіше, нинішній лісгосп, як і належить, розташувався на околиці обласного центру, а точніше, в лісі, де солов'ї співають з ранку до ранку. Таке враження, що директор держлісгоспу Іван Костів зумів винайти райський куточок на нашій грішній землі. Тут бракує хіба що ставка з фореллю та альтанки з дубовими лавицями.

— З часом ми облаштуємо і ставок, і альтанку, було б лише здоров'я, — наче вловив мої думки Іван Васильович.

Знаючи пана Костіва, можна й не сумніватися, що так і буде. Недарма його прозвали реформатором. За всіх часів і змін, що їх пережила галузь в області, він завжди був серед тих, хто вмів правильно зорієнтуватися. Ніколи не скаржився, не оббивав пороги посадовців, не прагнув кар'єри. Сумлінно працював, приймав рішення і вів за собою колектив, який налічує майже 200 осіб.

Після реорганізації лісогосподарського комплексу, а це було в 1994 році, тоді ще директор лісокомбінату і тільки-но призначений на посаду директора держлісгоспу, він укладав угоду між названими структурами про співпрацю, відповідно до якої працівники галузевого підприємства перейшли на роботу до держлісгоспу на договірних умовах. Це дало можливість зберегти виробництво і водночас повести справу в новій структурі. Як показав час, тодішній крок, зроблений паном Костівим, був оптимальний. На жаль, повторити його вдалося не багатьом: одним забракло бажання, іншим — сміливості. Бо ринок тільки входив у наше життя, і його конкретних правил не знав ніхто.

— Я багато попоїздив за кордоном і бачив, що ми повинні навчитися і жити, і мислити по-новому. Назад дороги нема. Отож почав запроваджувати ринкові умови праці. Це змусило людей дорожити часом, шанувати техніку і рахувати зароблену копійку, — згадує Іван Васильович.

Авжеж. Що подужаєш, те й понесеш. Підприємство, до речі, вважається найуразливішим. Адже в його лісфонді ліси першої групи, тобто охоронні, де обмежений лісосировинний ресурс. Тому головного користування тут мало. Директор подався до сусідів і уклав угоду з Ясінянським, Усть-Чорнянським та Воловецьким держлісгоспами на заготівлю і зароблені там гроші спрямовував на лісогосподарські роботи в ужгородських угіддях. І, звісно, на розвиток.

Лише кілька цифр. Цього року направлено 515 тис. грн. на лісогосподарські роботи, 32 тис. грн. — на лісовідновлення, 17 тис. грн. — на догляд за лісокультурами. До того ж 182 тис. грн. сплачено податків. При цьому нема жодної копійки боргів з виплат зарплати.

В ідеалі, як стверджує пан Костів, державні ліси мають належати державним підприємствам, до обов'язків яких входитимуть роботи: від лісонасадження до лісозаготівлі, тобто до готового продукту, який меблеві комбінати мали б закуповувати в держлісгоспі. Як це робиться в цивілізованих країнах світу. І хоч лісозаготівельники з «інших» зрозумілих причин категорично заперечують такий варіант, однак майбутнє все-таки за ним. Для таких професіоналів, як Костів, завжди буде місце під сонцем.

Ганна РОМАНЕНЧУК.

Закарпатська область.

Акції

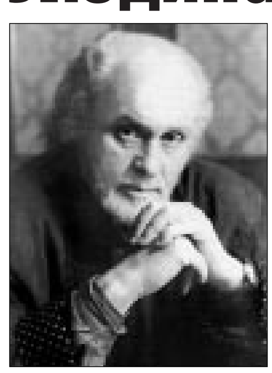
За чистоту Чорного та Азовського морів

(Початок на 1-й стор.).

У Маріуполі члени ПЗУ виступають за надання місту особливого статусу зони екологічного лиха, а його мешканцям — статусу потерпілих від техногенного впливу промислових підприємств. Адже 85 підприємств цього міста офіційно внесено до списку забруднювачів природи. Крім того, на березі моря на площі 40 га розташовано величезне звалище виробничих відходів, зокрема, ртуті, свинцю, кадмію. Акції ПЗУ зі закликами встановити очисні споруди, провести капремонт каналізаційних колекторів, нормалізувати санітарний стан пляжів також відбулися у Бердянську та Одесі.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Людина-епітет

Ювілеї

Сьогодні виповнюється 70 літ Едуардові Марковичу МИТНИЦЬКОМУ, українському режисерові, засновнику і незмінному (майже чверть століття) керівникові Театру драми і комедії на Лівому березі Дніпра. Закінчення «-ий» у прізвищі мимоволі провокує на запитання «який?», а відповідь напрошується сама собою: дуже різний. Різний, як і час, прожитий ним і нами. Справді, різний — талановитий, м'який, непіддатливий, наполегливий, жорстокий, сентиментальний, розумний, хитрий, невловимий, іронічний, відвертий, злопам'ятний, щедрий, несподіваний, класичний і стьобний, слабкий і сильний. І все це одночасно. Якби не він, у навколотеатральному середовищі були б ходовими інші епітети. Але є він, і є цей час — і Митницький забезпечує нам його неперервність. Зі святом вас, Едуарде Марковичу!

Віталій ЖЕЖЕРА.

Новини регіону: Херсонщина

Платіть за телефон — і вечеряйте романтично

Уже втретє херсонські «телекомівці» влаштували розіграш телефонних апаратів, карток для Інтернету, косметичних наборів і навіть романтичних вечер серед сумлінних абонентів. З часу «презентації» новаторства кількість добросовісних абонентів зросла.

Править районом сотник козацький

Нагайку, шаблю та звання козацького сотника став носити голова державної адміністрації Цюрупинського району Херсонщини Володимир День, який склав присягу на вірність Українському козацтву. В Цюрупинську (колишня назва Олешки), на історичній батьківщині Олешківської Січі, створено козацьку дружину з охорони громадського порядку. В одному із селищ району козаки мають намір створити військово-спортивний центр, де готуватимуть загони почесної козацької варти для офіційних та урочистих заходів.

Цукор з піску

Повертаючися додому на автомобілі, глава сім'ї придбав мішок цукру, що його продають уздовж автошляхів. Згодом господиня виявила в мішку не цукровий, а справжній пісок.

Наш флот відроджують румуни

Нове судно «Володимир Проценко» кинуло якір біля Херсонського річкового порту. Суховантаж звели корабелі Румунії на кошти ЄБРР на замовлення Акціонерної судоходної компанії «Укррічфлот». Кредитна політика українських банків не сприяє розміщенню замовлень на вітчизняних підприємствах, зазначив під час презентації судна директор Херсонського суднобудівного-судноремонтного заводу Володимир Бондар.

«Чумак» переробляє томати

У Скадовську став до ладу потужний комплекс з переробки томатів — допоміжне підприємство шведсько-української фірми, відомої під торговою маркою «Чумак». За найсучаснішими технологіями підприємство перероблятиме за добу півтори тисячі тонн помідорів, що становить половину потужностей колишнього головного переробного флагмана області, а нині «сплячого» Херсонського консервного комбінату.

Ні кроку без хабара

За результатами опитування, проведеного однією з громадських організацій, дев'ятеро із десяти херсонців дають хабарі. Лідирують у «почесному» списку навчальні, медичні заклади та органи державної влади.

Агрегати завмерли на конвеєрі

Херсонський комбайновий завод реалізував цього року 77 комбайнів «Славутич». Це на 25 більше, ніж торік. Нині на конвеєрі завмерло 149 агрегатів, бо на їх завершення немає коштів.

Алла БРУСИЛОВА.

Сонце, повітря і...

Репортаж

...Вода, звісно. Цими спекотними днями вона вабить тисячі киян. Особливо велелюдно на пляжах Гідропарку.

Щоправда, вода не до всіх ласкава, зазначають матроси рятувальної станції № 3, у яких роботи значно додалося.

— На жаль, потрапивши на берег, — розповідає заступник начальника станції Олексій Кішкурно, — деякі кияни втрачають пильність і розслабляються в прямому і переносному значенні слова. Розпочинають обід із вживанням алкоголю, потім, розморені на сонечку, вони кидаються у воду та... Ми проаналізували, що більшість трагедій сталося саме через це. Радимо: якщо почуваєшся не дуже добре, незалежно від того, що непокоїть, ліпше на пляж не йти. Засмагати начебто справа хороша, але медики стверджують, що коли більш як дві години поспіль, — відбуваються істотні зміни в організмі.

Особливі «клієнти» рятувальників, звичайно ж, діти. І безтурботним батькам, відпочиваючи з ними, слід все-таки бути пильними, адже скільки трапляється випадків: відвернулася мати на хвилину, а дитини вже немає...

Не гріх нагадати читачеві: з початку року на столичних водоймах загинуло 97 осіб.

Коли ми розмовляли, пролунав сигнал, і Олексій Володимирович попросив вибачення і зник. Його не було хвилин сорок.

— Молодий чоловік на пляжі біля моста Патона захлинувся хвилею, був уже непритомний, але ще дихав. Ми його відкачали, викликали «швидку»... Добре, що службі надали нові імпортні катери «Бриги», замість старих, спрацьованих. Значно підвищилася маневреність, а отже, й ефективність нашої служби.

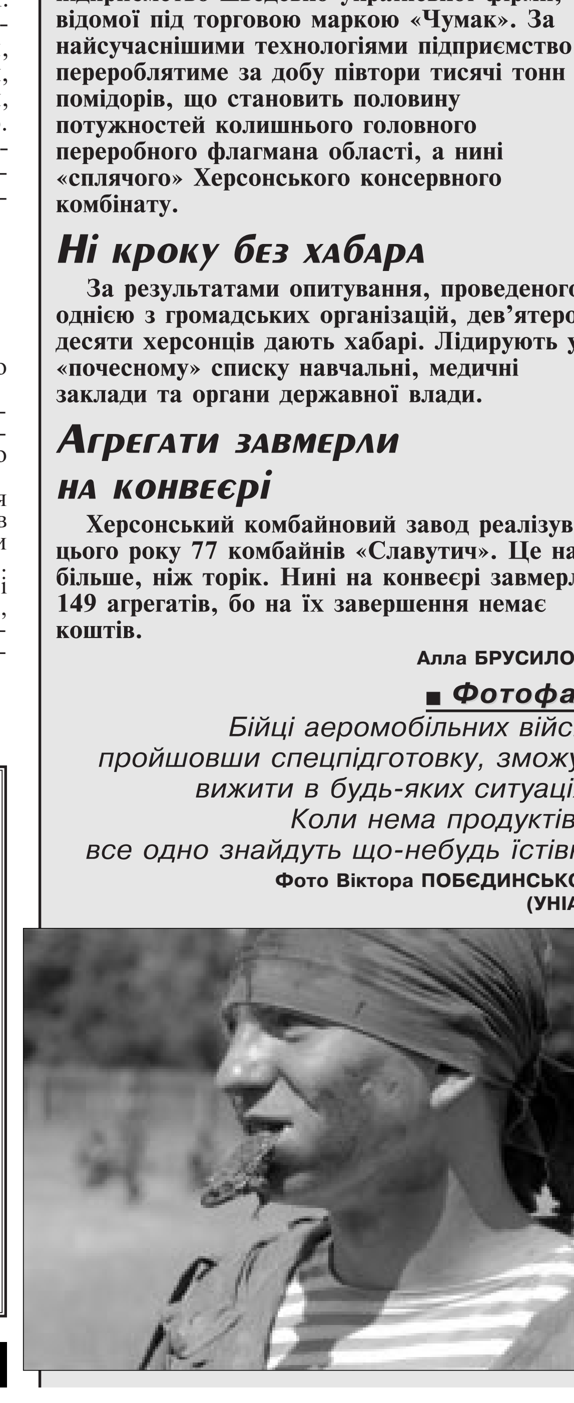
Дмитро БОНДАР.

Київ.

■ *Фотофакт*

Бійці аеромобільних військ, пройшовши спецпідготовку, зможуть вижити в будь-яких ситуаціях. Коли нема продуктів — все одно знайдуть що-небудь їстівне.

Фото Віктора ПОБЄДИНСЬКОГО (УНІАН).

Пенсіонери підтримують мера

Ініціативну групу з підтримки заарештованого в лютому міського голови Олександра Нікуліна та його родини утворено в Кіровограді. До неї увійшли в основному люди похилого віку, а очолила групу учасниця Великої Вітчизняної війни, голова міської ради ветеранів Надія Лосєва.

Члени ініціативної групи відкрили банківський рахунок для збирання пожертвувань від мешканців міста. Розуміючи, що грошових надходжень багато не буде, вони все-таки вважають, що в такий спосіб вдасться ще раз привернути увагу громадськості до долі міського голови.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

У Києві демонтовано трамвайні колії на одинадцяти вулицях

Як позбутися голови райради

Поки справа розглядається тими, кому належить, на ім'я голови облдержадміністрації Володимира Щербаня та голови облради Марка Берфмана надійшла анонімна заява...

Тема для самоврядування не нова. Сценарії різні і їх чимало. Свідчення цьому — події з усуненням міських голів Луганська й Василькова, що набули розголосу по всій країні, й відгомін цей ще досі не вщух.

Наша історія оригінальна, бо передбачала мирне розв'язання.

Коса на камінь

На зустрічі з депутатами Сумської райради, що відбулася 6 липня, а планувалося провести позачергову депутатську сесію з порядком денним «Про забезпечення гарантій в діяльності органу місцевого самоврядування», голова райради Микола Кузьмін витоки конфлікту пояснив так. Позаминулої весни у всіх господарствах району з'явилися договори ДП «Агроресурси», що діє під патронатом облдержадміністрації, на постачання пального у співвідношенні 1:7, тобто за тонну енергоресурсів сім тонн зерна.

У Сумському районі знайшли іншу структуру на умовах 1 т дизельного палива за 5 т зерна, і не через агробіржу, куди заганяли сільських товаровиробників мало не силоміць. Підписали угоди, пальне господарства одержали. Таким чином, з поля діяльності «Агроресурсів» випав один з найбільших і найбагатших районів області.

Голова облдержадміністрації Володимир Щербань викликав керівників району і начебто запропонував розійтися мирно — у відставку. Голова Сумської райдержадміністрації Микола Соловей так і зробив, а голова райради Микола Кузьмін пішов «думати». А подумавши, піти добровільно з посади, яку довірили йому виборці району, відмовився.

Ось так і наскочила коса на камінь. Посередником у реалізації «пальне на зерно» виступало ЗАТ «Сумський комбікормовий завод». Погляди спрямували на це підприємство. Звідки і що воно таке? І знайшлася-таки зачіпка. Сумський міжгосподарський комбікормовий завод було збудовано 1972 року на паї 23 господарств за рахунок їхніх прибутків. У 1996 році підприємство акціонувалося. 20 відсотків акцій залишалося за заводом, і їх розподілили між 104 фізичними особами — його працівниками. 80 відсотків акцій, точніше, право на ці акції, бо в натурі їх не випустили, перейшло господарствам-пайовикам, керівники яких начебто не відобразили акцій у балансах та одноосібно передали свої права товариству з обмеженою відповідальністю «Союз». Тепер це товариство має понад 57 відсотків акцій і тримає контрольний пакет ЗАТ «Сумський комбікормовий завод». Проти 19 керівників-господарств, колишніх пайовиків, порушено кримінальні справи.

Яке відношення все це має до голови райради Миколи Кузьміна? Виявляється, пряме. Товариство «Союз» було утворене з ініціативи керівників району для збереження переробного комплексу району, до якого потяглися руки заїжджих «добродіїв». Отже, осторонь керівники стояти не могли. «Союз» засновано на добровільних засадах за згодою керівників господарств району і за рекомендацією Мінсільгоспу, яка зводилася до того, щоб не дати розкупити акції місцевих підприємств тим, «хто живе на далеких островах».

Ось як пояснює на ім'я прокурора Сумської області ситуацію один із найавторитетніших господарників району, голова правління приватної агрофірми «Перше Травня» Анатолій Степанченко: «У травні 2000 року на нараді в районній адміністрації головою районної адміністрації Соловеєм М. П. і головою районної ради Кузьміним М. Г. була надана інформація про необхідність створення на базі міжколгоспних районних підприємств товариства «Союз», яке мало на основі об'єднаних залишків міжрайонних підприємств зміцнитися і вести всі необхідні роботи і послуги для господарств та організацій району.

Зважаючи на те, що після передачі права на користування цінними паперами на комбікормовому заводі ситуація не погіршилася, підприємство працює, як і раніше, то, на мою думку, є можливість по добрій згоді сторін повернути все на свої місця»...

Анонім Самотой фарби не шкодував

Подібне становище і, зрештою, пайовиків. Поки справа розглядається тими, кому належить, на ім'я голови облдержадміністрації Володимира Щербаня та голови облради Марка Берфмана надійшла анонімна заява, підписана вигаданим прізвищем Самотой. У ній анонімник повністю «розвінчував» голову райради Миколу Кузьміна, запевняючи, зокрема, що 57 відсотків акцій комбікормового заводу придбані підставною особою, а насправді належать Кузьміну. Анонім не шкодував фарб для своїх обвинувачень.

Цидулці дали хід. Пильнує справу особисто заступник голови облради Юрій Добровольський. Ось як коментує це заступник голови Сумської райради, депутат Тетяна Гальменко: «Можу назвати той факт, що дійсно мене запрошував на зустріч заступник голови облради Добровольський. Знайомив мене зі скаргою стосовно діяльності Кузьміна. Прізвища автора точно не пригадую, схоже на Самотой. Доручення розглядати цю скаргу мені не давали, а доручалося працювати з Миколою Григоровичем, щоб він подав заяву на сесію про звільнення».

У зверненні депутатів Сумської райради до Комітету ВР з питань державного будівництва та місцевого самоврядування, зокрема наголошується: «рекомендації по вчиненню протиправних дій стосовно голови ради здійснюються безпосередньо заступником голови облради Добровольським Юрієм Володимировичем. До нього викликалися і одноосібно, і групами окремі депутати райради, керівники підприємств з метою впливу на голову райради про подачу ним особистої заяви про дострокове звільнення. Отримана вказівка працювати конкретно з кожним депутатом методом зібрання від них письмових заяв про недовіру голові районної ради».

Ще щільнішу облогу влаштували Кузьміну у райдержадміністрації. Виступаючи на останній сесії райради, керівник адміністрації району Володимир Левченко сказав: «З приходом на посаду голови райдержадміністрації ми багато питань вирішували спільно з Миколою Григоровичем і будемо продовжувати їх вирішувати. Ті непорозуміння, які ви бачите останнім часом у нашій роботі, викликані тим, що ряд керівників господарств, акції яких передані комбікормовому заводу, звертаються до мене за допомогою розв'язати вузол неприємностей, який виник, за їх словами, з вини керівництва району».

На кульмінацію у стосунках двох керівників довго чекати не довелося. Голова райдержадміністрації розпорядився перерахувати з районного бюджету для придбання продовольчого зерна у район 1 млн. 66 тис. грн. І хоча на сесії райради, що відбулася 10 травня, начальник управління сільського господарства і продовольства райдержадміністрації Володимир Тимошенко, який доповідав з цього питання, переконував, що це необхідно, а гроші будуть повернуті з обласного бюджету до 1 жовтня, депутати не підтримали розпорядження, вбачаючи у цьому нецільові витрати за рахунок скорочень та недоплат у соціальній сфері.

Гроші під тиском облдержадміністрації були перераховані, однак законних підстав Володимир Левченко досі не має.

— Таким чином Кузьмін хотів мене взяти на гачок і тримати, — пояснив мені у розмові голова райдержадміністрації.

Що далі — то більше

Голову райради Миколу Кузьміна члени колегії райдержадміністрації вивели зі складу колегії. Це, мабуть, єдиний приклад, коли підзвітний орган зачиняє двері перед керівником того, к ому звітує.

— Якщо мене так підставляють, — налаштований Володимир Левченко, — працювати разом неможливо. Уже керівники-депутати райради всі, як один, написали заяви про недовіру Кузьміну і направили їх до загального відділу облради.

Як це робиться насправді, свідчать заяви сільських голів, які почуваються незалежнішими, ніж керівники господарств. Цитую: «11 травня цього року нас, голів сільських рад, було викликано у райдержадміністрацію для вирішення службових питань. Після цього мене було запрошено до Шеденка Якова Микитовича (заступника голови райдержадміністрації. — *Прим. авт.*), який запропонував підписати листа про недовіру голові райради Кузьміну Миколі Григоровичу. На це згоди не дав, так як немає достовірних фактів для цього. У чому й розписуюсь.

М. В. Доценко, сільський голова Кіндратівської сільської ради».

«По закінченні наради нас зібрали по кабінетах заступників голови адміністрації, зачитали анонімного листа про компрометуючі матеріали на адресу Кузьміна М. Г. і пропонували підписати заяву про виявлення недовіри голові ради.

В. О. Латонова, сільський голова Підлісівської сільської ради».

«Нас, групу сільських голів, запросили до заступника голови райдержадміністрації Шеденка Я. М., де він дав прочитати чиюсь скаргу про незаконні дії голови районної ради Кузьміна М. Г. і пропонував поставити наші підписи під складеною заявою про недовіру голові районної ради Кузьміну М. Г. Від пропозиції Шеденка відмовився.

Санжаревський Борис Іванович, сільський голова Кекінської сільської ради».

Коментувати це неможливо. Можна сміятися, плакати, кричати. Нарікати на наш менталітет, бідкатися на демократію, думати про що завгодно. Під час зустрічі з головою облради Марком Берфманом і його заступником Юрієм Добровольським у мене склалося враження, що обидва керівники, знаючи про ситуацію, передусім занепокоєні, як з неї вийти з найменшим розголосом, без скандалу. Як позбутися голови райради? Найкраще було б, звичайно, схилити Кузьміна піти добровільно. Підходяще місце для нього знайдеться. Однак, очевидно, вирішуватиме сесія. От і йде війна за депутатські голоси. А вчитися, як ці голоси здобувати, є в кого.

Намагався я потрапити і до голови облдержадміністрації Володимира Щербаня, щоб почути і його думку. Особливо, про місце у цій історії дочірнього підприємства «Агроресурси». Передавши візитку юній секретарці Тані, протягом трьох днів відповіді так і не одержав, хоча телефонував по п'ять разів на день. Сумські колеги-журналісти порадили: треба було представитися з «Голосу Америки», а не з «Голосу України», тоді потрапив би відразу.

Анатолій КАРАСЬ.

Президентові України Кучмі Л. Д.

Звернення депутатів Сумської районної ради двадцять третього скликання Сумської області

Вельмишановний Леоніде Даниловичу!

Маючи почуття глибокої поваги до Вас як до керівника нашої держави і як до людини, зі стурбованістю повідомляємо Вас про вражаючі факти порушень прав і гарантій діяльності органів місцевого самоврядування в Сумському районі, які вже вийшли за межі району і можуть негативно вплинути на авторитет органів державної виконавчої влади та Ваш особистий авторитет як гаранта дотримання Конституції України.

Терміновість та невідкладність звернення вимушені тією вкрай загостреною ситуацією, що склалася в діяльності районної ради.

Сумська районна рада діє в складі 64 депутатів і свою діяльність організовує в межах повноважень, визначених чинним законодавством. Районній раді значною мірою вдається реалізовувати свої права та повноваження, передбачені статтею 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Про це свідчить не лише те, що за показниками розвитку народногосподарського комплексу район має найкращі результати серед районів області і що районна рада єдина в області, яка реально володіє правом власника комунального майна, а й той факт, що на початку поточного року обласним центром підвищення кваліфікації державних службовців, керівників державних установ та організацій узагальнювалася практика роботи Сумської районної ради з реалізації повноважень, визначених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні». На базі районної ради проводилося навчання посадових осіб районних рад і міськвиконкомів області з вивчення цієї практики.

Та в останній період, протягом травня—липня цього року, з порушенням законів (ст. 7 Конституції України, ст. 71 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ст. 30 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад народних депутатів») з боку посадових осіб органу державної виконавчої влади за погодженням з посадовими особами обласної ради та обласних установ допускаються факти грубого втручання в законну діяльність ради як органу місцевого самоврядування, чиняться перешкоди депутатам районної ради в реалізації їхніх депутатських повноважень. Ці дії виражаються в тому, що йде тиск на депутатів районної ради і щодо їх участі в роботі сесій ради, і шляхом вимагання від них письмових заяв про недовіру голові районної ради.

Проти голови районної ради, як посадової особи, використовуються безпідставні неперевірені твердження. Особливо посилився наступ на депутатів і голову ради після неприйняття районною радою на засіданні 10 травня 2001 року рішення «Про надання безпроцентної бюджетної позики управлінню сільського господарства для придбання продовольчого зерна» в сумі 1066 тис. грн. — як такого, що не було прийняте депутатами за результатами голосування і в зв'язку з тим, що воно суперечить своїм змістом положенням ст. 58 Закону України «Про державний бюджет України на 2001 рік» і в ньому вбачається нецільове використання бюджетних коштів.

Організаційно-методичні рекомендації з учинення протиправних дій стосовно депутатського корпусу районної ради та голови ради здійснюються безпосередньо заступником голови обласної ради Добровольським Юрієм Володимировичем. Спершу до нього викликалися поодинці та групами окремі депутати райради, керівники підприємств і органів місцевого самоврядування з метою організації такого впливу на голову районної ради, щоб він сам подав заяву про дострокове звільнення. Після проведення 4 липня ц. р. організаційно-розпорядчої наради заступником голови обласної ради, на яку були запрошені всі заступники голови райдержадміністрації і окремі депутати районної ради, отримана вказівка працювати конкретно з кожним депутатом методом зібрання від них письмових заяв про недовіру голові районної ради. Переконливими доказами діяльності голови ради рекомендовано використовувати неперевірені звинувачення, викладені в листі невідомого автора. В останні дні чиниться тиск на сільських, селищних голів 32 територіальних громад шляхом вимагання від них письмових заяв з проханням звільнити з посади голову ради.

Питання порушення гарантій діяльності районної ради, як органу місцевого самоврядування, піднімалося вже на сесії районної ради і приймалося відповідне рішення від 10.05.01. Повторно воно розглядалося 06.07.01 на зустрічі депутатів районної ради з головою районної ради, де голові райради було дано конкретне доручення про вжиття невідкладних заходів стосовно забезпечення гарантій у діяльності органу місцевого самоврядування.

На усне звернення голови районної ради Кузьміна Миколи Григоровича до керівництва обласної ради — голови ради Берфмана Марка Абрамовича та його заступника Добровольського Юрія Володимировича з вимогою припинити протизаконні дії стосовно депутатів і керівника районної ради не відреаговано.

Просимо Вашого втручання у справу захисту прав та гарантій місцевого самоврядування в Сумському районі.

За дорученням депутатів Сумської районної ради,
голова районної ради
М.Кузьмін.

P. S. Центр підвищення кваліфікації державних службовців, керівників державних підприємств, установ і організацій Сумської обласної держадміністрації та облради видав посібник «Про практику роботи Сумської районної ради по реалізації повноважень, визначених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні». У ньому узагальнена практика роботи райради у досягненні успіхів і виробничого, і соціального характеру цього найбагатшого району Сумщини. Успіхи залежать від єдності дій органів місцевого самоврядування і державної виконавчої влади, запевняє видання.

Посібник виданий з метою надання практичної допомоги у співпраці органом і виконавчим апаратам у районах і містах. Він ще пахне друкарською фарбою...

«Голос України» і далі відстежуватиме, як розгортатимуться події навкол Сумської райради.

Природа помилок не прощає

Генеральний директор державного лісогосподарського об'єднання «Львівліс» Анатолій ДЕЙНЕКА спростовує дилетантські висновки про причиново-наслідкові зв'язки між вирубуванням лісу і повенями. Однак із жалем констатує, що про лісівників згадують, лише коли приходить повінь.

— У пересічного громадянина вже сформувалося стійке переконання: якби ліси в Карпатах не вирубували, не було б повеней із їх жахливими наслідками. Якими фактами можна спростувати або ж підтвердити такі висновки, зокрема, у контексті стихійного лиха на Закарпатті?

— Так, ліс є одним із визначальних чинників, які виконують водорегулюючу функцію, але причина повені на Закарпатті, за висновками вчених, експертів, — не в лісах. Чому? Бо за дві доби там випало 2,5 норми місячних опадів. Розрахунки показують: навіть якщо б уся територія була вкрита лісом, повені не вдалося б уникнути. Буковий чи ялицево-буковий ліс, найбільш розповсюджений на Закарпатті, може втримати до 120 міліметрів опадів за добу, а потім насичується, мов губка, і вже не тримає вологу. А під час цьогорічної повені грунт ще до кінця не відтанув, отож вбирав ще менше вологи. До того ж на карпатських річках немає водорегулюючих споруд. Ще за Австрії тут були загати, маленькі водосховища, які регулювали стік води.

— У Галичині ще збереглись австрійські водогони, а що сталося з тими загатами? Ліквідовано як непотрібні?

— У Карпатах через недогляд порушено гідротехнічні споруди, от і маємо наслідки: на Львівщині в осередках заболочення висихає дубовий ліс.

— Чи співставляли фахівці вартість робіт із ліквідації наслідків повеней із вартістю гідромеліоративних робіт? Що дорожче?

— Власне, нині розробляється така програма запобігання повені. Якщо її буде реалізовано, матимемо позитивні результати. Тільки б не сталося так, як після позаминулорічної повені. Тоді всі дружно взялися вирішувати проблеми, а через рік припинили роботи. Завершується розробка державної програми «Ліси України», яку затверджуватиме Кабмін. Згідно з програмою, беремо курс на еколого-збережні технології і на розумний баланс між екологічними і економічними інтересами. Вирубки проводимо за обгрунтованими наукою нормами. За останнє десятиріччя ведемо лісокористування в оптимальних межах. Порівняно із світовими стандартами вирубуємо значно менше. Наприклад, Швеція вирубує 82 відсотки річного приросту, ми — 35—44. Щоправда, є самовільні вирубки, крадіжки лісу, які останніми роками набувають загрозливого характеру.

Повернемося до проблеми повеней: цього року ми відмежовуємо водозахисні ділянки лісу вздовж русел річок, які витікають із Карпат. Це — Дністер, Стрий, Опір. Готуємо науково-практичну конференцію, присвячену веденню лісового господарства вздовж русел річок.

Наша ситуація дещо відрізняється від сусідніх областей. Ліси Закарпатської, Івано-Франківської, Чернівецької областей до 1995 року підпорядковувалися не Держкомлісгосту, а Мінліспрому, де все лісове господарство було зорієнтоване на те, щоб забезпечити потреби лісокомбінатів. Тоді й вирубували ліс понад норму. За останні п'ять років зменшено рубку лісу на 40—60 відсотків. Навіть розрахункова лісосіка — науково обгрунтована норма — не сповна використовується. Але рани, завдані раніше, загоюватимуться довго. Аналізуючи наслідки повеней для мешканців регіону, не можна не згадати про стихійну забудову саме в руслах річок. Згідно із законодавством, будувати слід вище від позначки повені за останні сто років. Нерідко господарі ігнорують цю норму.

— На розв'язання яких проблем спрямовано програму «Ліси України» і, зокрема, її львівський розділ?

— Загальноукраїнська програма формується на підставі регіональних підходів, адже ведення лісового господарства у Карпатах і в Криму зовсім різне. На Львівщині 28 відсотків території вкрито лісами. Але лісистість неоднорідна: у Карпатах — 52 відсотки, у Кам'янці-Бузькій — 8 відсотків. Ставимо перед собою завдання збільшити лісистість за рахунок неугідь, вилучених із сільськогосподарського обороту. Саме життя, недосконала правова система, ряд інших чинників спонукають стверджувати: всі ліси мають бути в одного господаря — Державного комітету лісового господарства. Саме цей господар уже знівелював вплив комерційних структур, але вони мають свої лісосіки на територіях, що підпорядковані сільськогосподарським виробникам або військовим. Значна частина проблем пов'язана саме з цими структурами. Комерсантів проблеми лісу не цікавлять, вони його не садять. Для них важливо продати якісну деревину і отримати гроші. Як це зробила, до прикладу, «славнозвісна» фірма «Медеа» у Сколівському районі, на території військового лісгоспу: продала 15 тисяч кубометрів лісу і не сплатила податки. Коли трапляються такі випадки, наші працівники їдуть до лісу, обчислюють розмір заподіяної лісовому господарству шкоди, а по тому передаємо матеріали правоохоронним структурам.

На відміну від комерсантів ми виконуємо увесь комплекс робіт: збираємо насіння, висіваємо його, вирощуємо сіянці, садимо ліс, доглядаємо, потім — частину вирубуємо і переробляємо. З наступного року в Україні заплановано посадити близько двох мільйонів гектарів лісу. Свого часу лісівники отримали велику підтримку від віце-прем'єра Михайла Гладія (нинішній голова Львівської облдержадміністрації.— **Ред.**).

— Як лісівники поєднують екологічні і економічні інтереси?

— За нашими підрахунками, з кожної заробленої гривні витрачаємо 63 копійки безпосередньо на розвиток лісового господарства. А заробляємо гроші на переробці деревини. Закупили обладнання на два мільйони доларів. Закон про мораторій на суцільну рубку на схилах Карпат зобов'язує від 2005 року сповна відмовитися від гусеничної техніки на лісозаготівлі і трелівці лісу. Для виконання закону щороку треба вкладати 7 мільйонів гривень, яких немає. Але якусь частину коштів, що ми заробляємо, спрямовуємо на придбанння еколого безпечних технологій.

— Чи передбачає програма «Ліси України» якісь податкові пільги?

— На жаль, ні, хоча ліс — то суспільний чинник, а не вузьковідомчий. Про ліс згадують лише тоді, коли настає повінь і треба знайти «крайнього». В Україні не випускають великих лісопильних комплексів, потужних автоматизованих ліній, канатних трелювальних установок, тракторів, адаптованих до роботи в горах і заболочених місцях, хоча маємо свій ХТЗ. Здавалося б, уся ця техніка мала б увійти до переліку критичного імпорту. Але ми платимо ввізне мито понад 20 відсотків. Придбали для Бродівського держлісгоспу лінію з переробки деревини і відразу 20 відсотків від цієї суми заплатили, хоча робимо добру для суспільства справу.

— Від багатьох лісівників доводилося чути, що Карпати «хворіють» на кореневу губку, яка є наслідком немудрої господарської діяльності людини...

— Нині 12 відсотків карпатських лісів усихає, і коренева губка є однією з основних причин. Вона з'являється там, де ще за Австрії було висаджено не властиві для нашої місцевості швидкоростучі смереки. Якщо не забирати такий ліс, хвороба прогресуватиме. До речі, торік провели науково-практичну конференцію з цієї проблеми, в роботі якої взяли участь провідні вчені-лісівники України та Німеччини, адже це проблема гірських лісів Європи.

— Чим живуть лісівники зараз, гарячої літньої пори?

— Весна — літо у нас, як і в хліборобів, напружені. Цього року посадили у стислі строки, ще до тепла, 2 тисячі 130 гектарів лісу, на часі — догляд. Маємо свої господарства й збираємо щороку близько 300 тонн зернових для потреб фауни. Триває збирання лікарських трав, у трьох держлісгоспах виготовляють лікарські чаї, у багатьох господарствах є свої пасіки. Нещодавно провели змагання лісорубів. Ліс як суспільний чинник потребує тонкого підходу, адже природа помилок не прощає. Тому огляди-конкурси професійної майстерності, нагородження кращих — це той стимул, що його ми постійно розвиваємо.

Розмовляла
Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Завтра — День залізничника

Працюють для людей, а не на статистику

Напередодні професійного свята Південну залізницю визнано кращою в «Укрзалізниці». Варта уваги деталь: уперше за роки незалежності визначено не лише переможця галузевого змагання, а й, як за старих добрих часів, його очікує нагорода — перехідний прапор, почесний диплом, грошова премія. Звернення до колишніх традицій — добра ознака відродження вітчизняного залізничного транспорту, економічної реанімації та ринкового становлення українських залізниць.

Не в останню чергу заслуга в цьому і начальника Південної залізниці Віктора ОСТАПЧУКА.

Історія

— Мене іноді запитують, а Крим, Сімферополь, Севастополь — теж дільниці вашої залізниці? Якщо ні, то чому ви іменуєтеся Південною? Просто 1869 року, коли було утворено Південну залізницю, стосовно Москви Харків справді був південними воротами Російської імперії. Сьогодні, навпаки, ми є транспортними воротами північного сусіда. Однак до того ж не втратили й своє стратегічне значення вузлової залізничної магістралі з центром у Харкові, де переплітаються головні транспортні артерії багатьох регіонів, країн СНД. Отже, закладені більш як сто років тому напрямки залізниці сьогодні добре нам слугують, і ми тільки у виграші від свого географічного розташування.

Що ж до історії не такої далекої, продовжує Віктор Миколайович, то хочеться пригадати багатьох своїх попередників. Але насамперед Миколу Семеновича Конарьова і Олександра Олександровича Пучка. Саме вони свого часу зробили чимало для розвитку залізниці, створення її інфраструктури, оснащеності та й, врешті-решт, збереження її як підприємства. Адже Південну залізницю у період розвалу СРСР було по-живому розрізано кордоном. Жодна залізниця в Україні в ці роки не втратила жодного кілометра, а від нас відійшла краща її половина — Курський, Бєлгородський напрямки, куди найбільше вкладали коштів на розвиток і технічне переоснащення.

А вистояли, найпевніше, тому, що залізниці України —єдиний організм. Хоча, щоправда, великої допомоги зі сторони не було. Виручили знову-таки сусіди. Хоч би що там казали, але ми, як і раніше, залишаємося південними воротами Росії.

Сьогодні

Здійснюється електрифікація багатьох дільниць нашої Південної. Це дасть змогу зробити перевезення Україною дешевшими і вигіднішими. Щороку не менш як 25—30 кілометрів залізничної колії стають придатними для електричної тяги. Раніше пріоритетними напрямками вважалися Москва, Крим, Кавказ. А нині переоснащуємо західний напрямок. Останніми роками ми навчилися заробляти й розумно використовувати гроші, вкладати гривню, а одержувати — дві.

Перейшли на прямі відносини «залізниця — клієнт», обминаючи посередницькі фірми. Ми перші в Україні одержали міжнародний сертифікат, що дозволяє експедирувати вантажі. Існує система комплексного транспортного обслуговування, яка за допомогою комп'ютерної техніки дає змогу слідкувати за завантаженням. На інших залізницях такого немає. І, напевно, ми одні з перших створили єдиний диспетчерський центр, який керує всім процесом перевезень. Дбаємо також і про якість обслуговування пасажирів. Наприклад, «зв'язали» дизель-потягом підвищеної комфортності три обласних центри: Полтаву, Харків та Суми.

Колектив

Одна залізниця жити не може без іншої, ми наче одна родина. Але в цій сім'ї не тільки працюючі, а й наші ветерани, дітлахи. І навколо цієї ідеї об'єднуються всі працівники Південної. Цій меті слугує й робота ради ветеранів, і оздоровниці, санаторії, дитячі оздоровчі табори. Ветерани одержують безоплатно путівки до Миргорода, Євпаторії. Ми зібрали випускників, які з відзнакою закінчили технікуми та училища, і сказали, що вони дуже нам потрібні. Багато хто вже прийшов на роботу. Для успіху в будь-якій справі необхідна якась ідея, що згуртовує колектив. На сьогоднішній день я для себе визначився, що ми — одна велика сім'я, що ми одне одному потрібні: старий і молодий, працюючий і пенсіонер...

Микола КОСИЙ.

Харків.

На Львівщині 28 відсотків території вкрито лісами

«Голос України», 4 серпня 2001 року. № 138 (2638)

Решето без чудес

Доля вітчизняної нафтохімії високих технологій — під загрозою

Нафтохімія

Кожна держава має власний іміджевий символ. На всіх широтах, приміром, легко пізнаємо британського лева. Гілку сакури асоціюємо з Японією. Ведмедя — з нашим північним сусідом. А от нашу молоду державу, як на мене, справедливо вподібнити ситу. Стільки за десять років свого існування вона спромоглася втратити. І що знаменно. До плачевних результатів призводять і глобальні, і локальні рішення.

Не підмажеш — не поїдеш

Кілька тижнів тому у певних колах стало відомо, що уряд Анатолія Кінаха підтримує ідею створення на базі Бердянського ВАТ «Азовські масла й мастила» спільного українсько-російського підприємства з виробництва мастильних матеріалів, звичайно, з благородною метою підтримання вітчизняного виробника, розвитку конкуренції та експорту.

Особисто я нічого не маю проти Росії загалом і проти партнера по СП — компанії «Лукойл», — зокрема. Засмучує інше. І чому ця, в принципі рутинна справа — створення СП — має отримувати схвалення Кабміну? По-перше, закон до цього не зобов'язує. По-друге, бердянський «Азмол» без жодних СП є другим після кременчуцької «Укртатнафти» за обсягом виробництва отих мастильних матеріалів і мало що не монополістом з випуску суднових мастил. По-третє, надто вже приваблива для української сторони була заява для преси з цього приводу президента «Лукойла» Вагіта Алікперова. Тут тобі й необмежені поставки нафти «Азмолу». І сприяння реалізації його продукції в Європі й Туреччині. І мало не безоплатна передача права користування розкрученою маркою «Лукойла». І 600 автозаправних станцій для реалізації мастил у країнах Східної Європи...

У філантропію «Лукойла», однак, повірити важко. Не знаю, як у наших чиновників, а у мене в пам'яті ще свіжий епізод, коли в розпалі паливної кризи в Україні, влітку 1999 року, ця фірма, по суті, вже власниця Одеського НПЗ, спокійнісінько спостерігала за нашою метушнею з висоти свого становища. І продовжувала використовувати потужності українського заводу лише для передпродажної підготовки сирої нафти.

Добре, що греки, а тоді й Баку, на найуклінніше прохання нашого Президента і під його особисті гарантії поставили в Україну дизпаливо без належної при цьому передоплати, що дало нам змогу зібрати врожай. Позиції «Лукойла» в Україні від цього епізоду, однак, не похитнулися. А зовсім навпаки, лише зміцніли.

Ключі, які менеджери цієї компанії підбирають до високих кабінетів наших можновладців, — безперечна й найпотаємніша комерційна таємниця. Тому не торкатимемося її. Мене у зв'язку з оголошеним створенням СП зацікавили певні збіжності. Наведена вище заява Вагіта Алікперова в часі збіглася з чорною кішкою, котра пробігла між його компанією та керівництвом Росії. І ще. На останньому аукціоні (з реалізації нафти українського видобутку зі східних родовищ на Міжбанківській валютній біржі) запропонований на продаж обсяг мало не розібрали за підвищеними цінами представники... російських компаній, які бажали його придбати.

Утім, відносини російських нафтових магнатів з командою Путіна — не тема нашої статті, хоча тримати їх у знаменнику просто необхідно. Бо вуглеводні — то завжди політика. А от спроба трейдерів вирвати східноукраїнську нафту на аукціоні за будь-яку ціну — над цим варто подумати.

Реалісти і романтики

Розгул демократії 90-х років минулого століття на внутрішньому й зовнішньому нафтовому ринку України можна окреслити двома віхами. Перша — романтичні сподівання деяких політиків на миттєву диверсифікацію поставок вуглеводнів до нашої країни. Друга — одкровення одного з чергових глав уряду на кшталт того, що українська нафта — то його, прем'єрова, власність.

Оптимістичний романтизм звучав тоді, коли, нагадаймо, Україна щороку переробляла 52 млн. тонн сирої нафти. З них майже 7 мільйонів тонн — власного видобутку. А одкровення — тоді, коли всі шість наших НПЗ практично зупинилися, а власний видобуток упав до 2,5 мільйона тонн.

У проміжку на цьому ринку відбувалися події, здатні просто приголомшити. То раптом компанії, зареєстровані в Нью-Йорку, пропонували нашим переробникам сотні тонн іранської нафти за світовими цінами, придбаної за кредити наших-таки банків, під заставні гарантії основних фондів наших-таки НПЗ. То раптом вуглеводні українського видобутку відпливали «за бугор», на експорт. То раптом усі 45 млн. тонн російської нафти, що живили раніше наших нафтохіміків, пробігали українськими нафтопроводами, не затримуючись, у далеке зарубіжжя.

А як до діла, то виявлялося, що засновниками американських компаній є українські бізнесмени. І що жодний танкер з іранською нафтою у наших портах не швартувався. А українська нафта перетворювалася на «іранську», не залишаючи, само собою, кордонів рідної вітчизни. Та й російська, хай не в тих обсягах, що раніше, все-таки потрапляла на наші заводи... за реекспортом як власність офшорних фірм. Метаморфози відбувалися лише на папері. Особами, в чиїх руках одночасно були печатки, бланки і засновницькі документи українських, американських, іранських, офшорних компаній, фірм-перевізників, фрахтувальників танкерного флоту, аудиторських, страхових і т. д. і т. п. Які авантюристичні схеми прогону грошових потоків при цьому здійснювано, можна лише здогадуватися. Так само, як і про те, де осідали українські нафтодолари.

Пікантність ситуації полягала ще й у тому, що вуглеводні вітчизняного видобутку купували у наших нафтовиків за ціною вдвоє, а то й утроє нижчою проти світових. Та й Росія не одразу перейшла в торгівлі з нами на світові ціни. Одне слово, збагачувалися всі, хто був допущений до нафтової труби. Потерпали лише наші заводи через відсутність сировини, обігових коштів і ринків збуту. Робота на давальницькій сировині становища не рятувала. До вітчизняних геологів і нафтовидобувачів гроші взагалі не доходили. Звідси — скорочення і видобутку, і балансових запасів українських вуглеводнів. А де при всьому тому була наша рідна держава?

Усе це можна було б і не згадувати. Або, навпаки, доповнити яскравими барвами приватизаційних процесів. Особливо періоду так званої «прихватизації» під інвестиційні зобов'язання. Коли раптом власником ВАТ «Нафтопереробний комплекс «Галичина» (так почали називати Дрогобицький НПЗ) після цілого ланцюжка перепродажів, по суті, державного пакета акцій, стала, приміром, йорданська фірма «Фаїз Аль-Араг Комершіал Істеблішмент», що вистрибнула, як чорт із табакерки. Суть — в іншому.

Реальна картина стану української нафтохімії являє собою не струнку систему ринкового механізму, який працює (а отже, й розвивається), а абстрактне хаотичне полотно. Перетинає його знаменита, але ще суха труба нафтопроводу «Одеса—Броди». Куди вона виведе — величезне ще й досі запитання.

Перший млинець

Взагалі ринок нафти і нафтопродуктів непередбачуваний. Цінові приливи й відпливи на ньому не піддаються жодному прогнозуванню. Наслідки таких стрибків — і поготів.

Жодний експерт не зможе чітко пояснити, чому 1999 року, коли світові ціни на нафту на Лондонській біржі були стабільно помірні, в Україні бензин подорожчав майже у 8 разів, а потім плавно подешевшав на 50 відсотків. І навпаки. Коли сировина у всьому світі подорожчала майже на 40 відсотків, бензин і дизпаливо у нас продовжували дешевшати.

Несумірні за затратами й віддачею також різні переділи нафтохімії. Розвідувальне буріння, облаштування родовищ, транспортування трубопроводами потребують колосальних багатомільярдних капіталовкладень і далеко не завжди дають бажаний ефект. Саме тому панацеєю від миттєвих злетів і таких само миттєвих банкрутств світовий досвід нафтового бізнесу обрав вертикально-інтегровані національні, а частіше транснаціональні компанії — від свердловини до бензоколонки. Причому діяльність їхню, хоч у Штатах, хоч у Росії, хоч в екзотичному Брунеї, незмінно регулює держава. Бо, повторюю, нафта — то передусім політика. І дуже велика.

У нашій, любій серцю, незалежній Україні також було зроблено спробу створити вертикально-інтегровану нафтову компанію. 1995 року. Причому одразу — транснаціональну. На базі Кременчуцького заводу нафтоорганічного синтезу і деяких структур російської Республіки Татарстан. Чому осторонь процесу опинився вітчизняний монополіст з видобування нафти ДАО «Укрнафта», запитання риторичне: цитоване вище висловлювання Павла Лазаренка — відвертий і перманентний взаємний плагіат наших прем'єрів.

Так чи інакше, а за міжурядовою угодою між Україною і Татарстаном від 04.07.1995 року транснаціональну вертикально-інтегровану компанію було створено на паритетних засадах. Щоправда, паритет був дещо своєрідний. Ми передавали у ВАТ «Укртатнафта» реальний завод, і дотепер найкращий (в інженерно-технологічному розумінні) на теренах колишнього СРСР. Татари — повноваження свого Фонду держмайна, оціненої в 28,778% вартості акціонерного капіталу, та активи АТ «Татнафта» на суму 8,613 % акцій. При цьому початковий розмір статутного фонду «Укртатнафти» оцінювано мало не в мільярд доларів США і підкріплювано клятвеними запевненнями керівництва Татарстану про гарантування щорічних мінімальних поставок до Кременчука 8 мільйонів тонн нафти.

Скажемо одразу: жодного разу, крім 1996 року, шановна автономна республіка сусідньої федерації своїх зобов'язань не виконала. Загальна недопоставка сирої нафти за період спільної діяльності становила 37,8 млн. тонн. Своєрідно з татарського боку відбувалося й наповнення статутного фонду. Спочатку його було зменшено до 150 млн. доларів США. Потім, і тільки 1999 року, тамтешній Фонд держмайна передав до нього 396 288 акцій (73,92%) нафтопереробної компанії «Татнафтопром», потужності якої (380,5 тис. тонн за рік) аж ніяк не підтверджують міжурядову угоду, а багаторічні фінансові результати діяльності дорівнюють нулю.

Коротше, акціонери Татарстану до кінця не виконують свої зобов'язання. Як результат, до мінімуму впала прибутковість підприємства, збільшується кредиторська заборгованість, і українська сторона фактично не отримує дивідендів.

А що ж наша рідна держава? Кажуть, що у найвищих її управлінських ланках і навіть в адміністрації Президента є люди, котрі 43,054% акцій «Укртатнафти», що належать Україні, пропонують продати... Республіці Татарстан!

Одне слово, вертикаль виявилася заплутаним зигзагом.

Вертикаль

До честі менеджерів компанії, навіть у цих надзвичайно складних умовах підприємство не тільки виживає, а ще й розвивається. Головним чином за рахунок максимального використання технологічних можливостей, закладених у проекті, та їх удосконалення.

Головним козирем тут залишається глибина переробки нафти і одержання цілої гами (понад 100 найменувань!) її фракцій. Високооктанові бензини, дизельне паливо, яке, до речі, радо беруть австрійські автозаправки, без особливого перебільшення можна назвати побічним продуктом глибокого нафтоорганічного синтезу. Якість базових, трансформаторних, моторних синтетичних і мінеральних, трансмісійних та інших мастил, бензолів, толуолів, розчинників технічних і харчових — ось де справді золота жила. Саме вона дала змогу кременчуцьким нафтохімікам минулого, катастрофічного, року, коли через поведінку татарських акціонерів завантаження потужностей впало до 12%, внести до державної скарбниці понад 300 млн. гривень самих лише податкових платежів. Одне слово, працюють, як заповідав Менделєєв, який попереджав, що той, хто використовує перегонку нафти лише для спалювання її фракцій у силових установках, спалює живі гроші.

До речі, про паливо. **Кременчуцьким авіаційним гасом заправляють лайнери всіх без винятку зарубіжних авіакомпаній, які відвідують Бориспіль. До якості претензій немає.**

Хоч як парадоксально це звучить, але ці досягнення стали можливі, бо існує... наша національна інтеграційна вертикаль. Щоправда, не де-юре, а де-факто. Річ у тім, що майже всю нафту, котру видобувають у східній Україні, переробляють на унікальні продукти саме в Кременчуці. Подається вона сюди спеціально збудованим свого часу трубопроводом і за своїми властивостями набагато переважає суміш російських вуглеводнів, що біжить нафтопроводами через Україну. Перервати східноукраїнський потік — значить надовго, якщо не назавжди, втратити можливість, надану нашому народові, з одного боку, природою, з другого — передбачливими нашими попередниками, — завоювати й утримати гідне місце під сонцем у галузі високих нафтохімічних технологій.

І от з цього погляду події, що мали місце на останньому аукціоні з продажу нашої східної нафти, інакше, як пробою пера з виштовхування України з міжнародного ринку продуктів високої нафтохімії, розцінити важко. Так само, як і подальше кабінетно-мишаче вовтуження навколо кременчуцького підприємства. Хтось готує держпакет акцій до продажу. Хтось претендує на керівництво акціонерним товариством. Хтось, надто розумний, знімає мита на імпорт продуктів нафтохімії (технічних масел у тому числі), вироблюваних в Україні, і навпаки, робить їх надвисокими на ті, що їх у нас не випускають. Отак і виникає решето, через яке несуть інколи невідшкодовні втрати наша індустрія, наша економіка, та й усі ми, разом узяті, пересічні громадяни України...

Я, звичайно, не державний діяч. Та гадаю, що мою точку зору поділяє багато хто з моїх співвітчизників. По-перше, час уже нашій державі навчатися захищати свої економічні інтереси. У цьому випадку — аж до реорганізації «Укртатнафти». По-друге, негайно закріпити юридично вертикаль, що склалася фактично, створити вертикально-інтегровану національну компанію: українська нафта східних родовищ має перероблятися лише в Кременчуку, жодного її грама не можна розтринькувати під виглядом свободи й демократії ринку. Наша нафта — надбання всього нашого народу. По-третє, накласти мораторій на продаж держпакета акцій поки що «Укртатнафти» принаймні на 10 років і передати його на законодавчому рівні в управління конкретній особі, найкраще — одному з віце-прем'єрів. Щоб усі ми знали, хто з державних наших діячів персонально несе відповідальність перед українським народом за долю вітчизняної нафтохімії високих технологій.

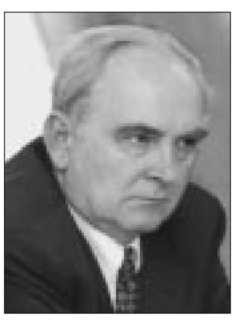
Чудеса в решеті? Фантастика? Не скажіть. Адже затверджує щомісяця перший віце-прем'єр Росії експортний баланс нафтопоставок, і ніхто у світі не дорікає нашому сусідові за порушення ринкової демократії. Та й чи може бути інакше? Перефразовуючи відомого революціонера, насмілюся твердити, що держава лише тоді чогось та варта, коли здатна захистити свої інтереси. А отже, інтереси всіх своїх співгромадян, а не самих лише чиновників.

Ігор НАУМЕНКО,
економічний оглядач.

Мал.
Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Нафта — то передусім політика. І дуже велика

Іван Фоменко: «Відповідаю перед собою і перед людьми»

Що таке мозолі на руках, Іван Андрійович Фоменко знає з дитинства — народився ж бо в сільській трудовій родині і вже з малих літ (сім'ю підкосила війна, його ростила мати) і сіяв, і орав, і дерева вихоховував. Та ще у Миколаївських степах завжди води обмаль, і молодий хлопчина відрами носив воду з річки, щоб полити огірки чи капусту.

А підріс — і, мабуть, задяки природній працьовитості вибрав собі таку нелегку професію — будівельника. «Те, що я вивчився на майстра й виконроба — найголовніше в моєму житті, — скаже він. — Тому що я навчився відповідальності. За тобою — люди і майбутній будинок. Ти і тільки ти відповідаєш за нього та його мешканців».

Так само відповідально багато років трудився Іван Андрійович заступником голови столичної держадміністрації, тягнучи лямку комунального господарства. І ось він — перший заступник голови міської держадміністрації, де обов'язків — хоч відбавляй.

Ми таки змусимо приймати будівлі без браку

Перед розмовою з Іваном Андрійовичем мені вдалося побувати на прийомі громадян, який він проводив. Найзаплутаніше питання йому поставили мешканці одного з будинків, який зведено для молодих сімей. Будівельники халтурно працювали, залишили масу огріхів, і тепер люди не мають ані світла, ані телефону, ані навіть надійного водоводу. На додачу ще й не мають куди піти зі своєю бідою — ЖЕК від них відмовився, райдержадміністрація відбувається відписками.

Перший заступник голови держадміністрації навдивовижу терпляче вислуховував довгу, інколи аж надто пристрасну скаргу молодих посланців будинку, час від часу даючи короткі поради, як діяти. Його спокій був олімпійським, у мене навіть ворухнулася тривога, що отак послухає, комусь розпише і, як то кажуть, з кінцями. Але вже потім у своєму кабінеті на моє запитання, як діятиме далі, Іван Андрійович сказав:

— Люди праві. Як жити без телефону, води? Там молоді сім'ї. Дітям потрібні тепло, медична допомога, а як викликати лікаря, коли до найближчого телефону — півкілометра? Я вже завтра на ранок призначив нараду, де зажадаю відповіді всіх причетних до цієї історії — від холдингової будівельної компанії до керівників райдержадміністрації. Розмова буде жорсткою. Холдинг у двотижневий термін ліквідує свій брак. Інакше ми не дамо йому жодного будівельного об'єкта. Мало того, найближчим часом зберу всіх, хто відповідає за приймання житла в місті, і чітко поставлю завдання, як підписувати акти про здачу об'єктів.

— Хочете здійснити революцію в будівництві? Скільки пам'ятаю, завжди кричали, що поставимо заслін халтурі через систему державного приймання. А потім членів комісії вмовляли, пригощали, і вони підписували акти, заплющивши очі на недоробки.

— Ніяка це не революція. Це елементарні речі. Є правила забудови. Хто їх сміє порушувати? Члени комісії повинні ставити свої підписи тільки тоді, коли виконані на відмінно всі роботи. Вмовляти нікого не будемо. Вводимо просте і жорстке правило: державна комісія, яка підписує халтурний акт, за власні кошти завершить добудову. От і все.

— Можна сказати, що ви, як новий керівник, куратор будівництва, вводите жорстку політику якості й відповідальності?

— Це не тільки моя політика. Її всіляко впроваджує і відстоює міський голова Олександр Омельченко.

— Так буде на всіх будовах?

— На всіх.

— А як проконтролюєте всі тисячі квартир, що здають щороку будівельники?

— Важелі є. Є держархбудконтроль, який мені підпорядкований. І якщо хоч один з працівників цього управління поставить підпис під браком, він просто втратить роботу.

— Іване Андрійовичу, ви тепер на одній з ключових посад у місті. Чи відчули щось нове у собі, внутрішні зміни?

— Ну, коло моїх обов'язків не змінилося, а просто розширилося. Крім комунального господарства, а це — будівництво доріг, водопостачання, газозабезпечення, протизсувні, підземні роботи, озеленення, додались архітектура, землекористування і ще дещо. А внутрішні зміни? Звичайно, є. Раніше я, як заступник голови, міг тільки ставити питання перед першим заступником. А тепер ці питання я повинен ставити перед собою. І розв'язувати. Тобто якщо я знаю, наприклад, як повинні працювати комунальні служби, то змушу їх працювати саме так. Я сам відповідаю за свої дії. Перед собою і людьми.

Три принципи в розбудові столиці

— За розподілом обов'язків ви, Іване Андрійовичу, здійснюєте керівництво і контроль за архітектурно-будівельним комплексом міста. Зрештою, все це близько торкається генерального плану розвитку Києва. Які перспективи нашого міста? Яку політику здійснюватиме в цьому напрямі, прийшовши на нову, таку відповідальну, посаду?

— Нині ведеться напружена робота із завершення розробки нового генерального плану розвитку Києва. Наприкінці року відбудеться, так би мовити, прилюдний захист проекту, після чого він буде переданий на погодження центральним органом виконавчої влади та затвердження депутатами Київради.

Якщо говорити про нову політику в розробленні і реалізації цього документа, то тут є принципові зміни в підході до розбудови міста. І перша з них — на чільному місці — екологічні проблеми. Київ інтенсивно розвивається, і в цій індустрії будівництва не можна втрачати слави Києва як найзеленішого міста в Європі.

Тепер у нас на кожного мешканця припадає 20 квадратних метрів зелених насаджень. Щоправда, деякі ЗМІ стверджують, що це — разом з приміськими лісами. Нічого подібного. Ті 34 тисячі гектарів приміських лісів лише доповнюють легені міста і в жодні розрахунки не входять.

Отже, ми вносимо елементи нової політики в озелененні столиці. Крім збереження і розширення зеленого фонду міста, над чим працюємо щодня і щогодини, взялися за насадження великих парків фактично на пісках нових житлових масивів. Ще 1999 року заклали перший такий парк на новозбудованому масиві Позняки.

На День Незалежності будуть висаджені перші дерева 70-гектарного парку на Троєщині. У масовому місці відпочинку будуть розбиті затишні алеї, газони. А для дітлахів працюватимуть сучасні атракціони. Міський голова наполегливо обстоює девіз «Київ — без околиць», і ось такі нові центри відпочинку на нових масивах — тому підтвердження.

Не можу обминути загадкові бурчання наших деяких «друзів», які сіють інформацію, що, мовляв, у Києві масово зрубують дерева. На це відповім коротко: дерева, як і люди, старіють, і насадження треба омолоджувати. Та й старі, трухляві дерева просто небезпечні для людей і транспорту.

Так, за останні п'ять років ми знесли 95 тисяч дерев. Але ж насадили значно більше!

Зрештою, парк — це не ліс. У парку має бути відстань між деревами мінімум дев'ять метрів — щоб вони були міцнішими та й щоб рясна зелена травичка між ними розросталася. Так, як це нині робимо вздовж Паркової алеї.

— Другий принцип.

— Другий принцип, який закладаємо в генеральний план, — це новий підхід до санітарної очистки міста. Ми пишаємося, що українська столиця — одна з найохайніших у світі. Але зі старим багажем далеко не підеш. Потрібні нові технології, щоб завжди було чисто у дворах, на вулицях, у паркових зонах.

Яка в нас сьогодні практика? Все сміття, що накопичується у дворах чи на дорогах, завантажуємо в транспорт, що можна — спалюємо, а інше — веземо на полігони. Таким чином вивозимо велику кількість матеріалів, від перероблення яких отримували б значний прибуток — метал, пластик, ганчір'я тощо.

Щоб уникнути марнотратства, закладаємо в генплан абсолютно нову схему очищення міста, якою передбачено роздільне збирання сміття. У всьому світі кожен мешканець привчений, виходячи з квартири, виносити вже розсортоване сміття: в одному пакеті — папір, у другому — ганчір'я, в третьому — пластик. Тоді проблеми немає.

Знаю, що це нелегка робота — привчити людей дбати про чистоту. Але ось ми починаємо вчити цьому дітей Мінського району — в садках, школах, ліцеях. Для цієї мети одержали грант від датського уряду — два мільйони доларів. Цей експеримент поступово поширимо на весь Київ.

А при будівництві, вочевидь, відмовимося від сміттєпроводів — світ давно вже відійшов від них.

Завдяки новим технологіям безпосередньо на полігоні робота триватиме — там теж вестимуть розчищення і сортування сміття.

А серед комерційних структур, що займаються очищенням Києва, проводитимемо конкурс, через який відбиратимуть тільки тих, хто хоче і вміє працювати так, щоб наша столиця сяяла чистотою й охайністю.

Третій принцип — це значні уточнення в транспортній мережі Києва. Ще 12 — 15 років тому існували заводи-велети, де працювали десятки тисяч людей. До них і прив'язували основні транспортні артерії. Сьогодні ситуація докорінно змінилася. Центр ваги перенесено на вулиці й будинки. Згадаймо, скільки спочатку було нарікань і передусім від політиків, коли зняли трамвайну лінію на вулиці Воровського. А тепер люди щасливі, що зникли там гуркіт, пилюка, пісок.

Веду до того, що при виборі транспортного сполучення треба виходити з інтересів людини, її спокою і здоров'я. Ось тому замість трамваїв вводимо, де тільки можна, тролейбус. Уже він пішов на Виноград, на вулицю Заболотного. Сьогодні зняли трамвайні рейки на Урицького, знімемо на Солом'янській. Там теж піде ефективний і безшумний тролейбус. Мало того, плануємо наступного року здійснити реконструкцію вулиці Протасів Яр, щоб створити транспортне кільце.

Закільцюємо і залізниці, що всередині Києва, з'єднаємо їх з лініями метро. Я вже не кажу про реконструкцію доріг і розв'язок, яка передбачена новим генеральним планом, що допоможе уникнути скупчення машин, а значить, зменшить важкі викиди в атмосферу Києва.

Куди рухається Київ

— І ще про одне, Іване Андрійовичу. Київ розбудовується. Куди він рухається?

— Вгору і вниз. Це теж новий підхід до формування генплану. Сьогодні весь світ активно використовує підземні простори. У Києві нині налічується 600 тисяч автомобілів. Куди їх поставити? Тому в генплан закладають новий підхід, започаткований Олександром Омельченком, з тим, щоб на в'їздах до столиці стояли безкоштовні підземні і надземні великі паркінги. Кожен приїжджий може залишити там своє авто і пересісти в міський транспорт. Вигідно і людині, і місту.

Підземні простори, що видно по Бессарабці, площі Незалежності, залізничному вокзалу, заповнять і автопаркінги, і торговельні, розважальні центри.

Ми надаємо нині дозволи на будівництво офісів і установ за єдиної умови: має бути вирішено проблему підземного паркування автотранспорту.

— І ще одна гостра проблема великого міста: вода.

— Мене дуже радує, що вперше за десятки років Київрада затвердила програму реконструкції і розвитку каналізаційного господарства. Наш водовід існує понад 100 років. Його колись будували стихійно, з різних матеріалів. На місцях підготовки — Деснянській і Дніпровській водопровідних станціях — вода ідеальна. А от коли вона дістається до вас побитими іржею трубами, дещо втрачає свою якість, хоч за загальними лабораторними характеристиками вона прекрасна. Отже, назріла велика реконструкція й у цьому господарстві.

Окремий напрям забезпечення киян водою — будівництво бюветів. Стверджую з усією відповідальністю, що вода в них абсолютно чиста. Тому їхню мережу розширюватимемо й надалі.

— Іване Андрійовичу, є приказка: готуй сани влітку.

— Як тільки закінчився опалювальний сезон, голова міста підписав розпорядження про підготовку житлово-комунального господарства до зими. Ведуться величезні ремонтні роботи інженерних мереж, бойлерних, уже завезено 65 відсотків резервного мазуту, заповнюють газові сховища. У рамках програм «Подвір'я», «Фасад», «Покрівля» теж впорядковують будинки. Робиться все, щоб і ціни за комунальні послуги лишилися незмінними.

Отож нехай кияни не хвилюються — будуть вони в новому зимовому сезоні, як то кажуть, і в теплі, і в добрі.

Бесіду вів
Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Колонка оглядача

Робота над пошуком праці

Недавно було: забрав я з хімчистики плащ і стою, курю. А стою там, де вуличні баби тим-сим торгують. Як з-під землі — двоє мужиків: «Скіко за плащ?» — «Не продаю!» — «А чого стоїш? Ти у нас питав?»

Ледве втік од них!

Згодом зустрів давнього знайомого, директора Київського міського центру зайнятості Олександра Володимировича Мельника. Кажу: «Вам би так! Ото ідеальна організація ринку праці!» А він: «Ідеальна, бо примітивна. У нас ринок куди складніший!» — «І є чим похвалитися за ті півроку, що ми не бачились?» — «Є!» — «Розкажіть, але доступно, як оті два мужики!» — «Проти попередніх років, є прогресивні тенденції. Київ прийняв програму «Зайнятість населення до 2004 року». Почав діяти закон про загальнообов'язкове держстрахування на випадок безробіття, що дає додаткові соціальні гарантії. Скажімо, роботодавці можуть одержати дотацію на створення робочих місць. Тобто, ми укладаємо угоду з підприємством і направляємо туди людину, що стоїть у нас на обліку понад 6 місяців. І платимо зарплату підприємству під цю людину. Демократично?» — «А бюрократична тяганина?» — «Не обов'язково. Скажімо, порядок надання дотацій роботодавцям — складна річ. Але уявіть собі: закон вступив у силу з нового року, а правління фонду загальнообов'язкового державного страхування врахувало наші побажання з цього приводу так швидко, що вже весною ми могли платити ці дотації!» — «Багатьом платите?» — «Поки що ні. Бо одні бояться, що цю дотацію візьмеш, а дотація від міста потім не дадуть. Але то зовсім різні дотації! А інші з підозрою ставляться до працевлаштованих, і доводиться пояснювати, що ці люди не гірші за інших!» — «Якщо вони не гірші, то чому безробітні?» — «І ви туди ж! Тимчасово безробітним може стати кожен. І тут потрібен соціальний захист. Це не утриманство, а тимчасовий вихід для людей — на той час, поки вони шукатимуть свою нішу. Це ж не просто доплата, тут є й інші послуги. Як-от перенавчання: від курсів водія трамвая до серйозної другої вищої освіти. Або, якщо хочеш підучитись «на підприємця», — від недільних семінарів до тримісячних курсів. До речі, нині безробітний може отримати одноразову допомогу до 5—6 тисяч гривень на заняття підприємництвом. Цього року ми виплатили таким людям понад 300 тисяч гривень. Отже цікаво: нібито всі ніші зайняті, отак глянеш — здається, всі стоять на базарах продають плащі! Але є люди, що постійно вигадують якісь види робіт і послуг, і тут фантазія киян невичерпна! Вони добре орієнтуються в тому, де чого треба, і приходять до нас із цікавими ідеями, просять допомоги. Чому ж не допомогти?» — «А вам хто допомагає?» — «У Києві нормальна влада. Олександр Олександрович Омельченко каже: головне — створити умови для тих, хто справді бажає працювати. Така політика міськдержадміністрації, зокрема головного управління праці та зайнятості, якому ми підпорядковані, дає плоди. У місті сьогодні є реальний підйом економіки, за півроку створено близько 10 тисяч робочих місць, прогнозуємо, що до кінця року їх буде 20 тисяч. А кілька літ тому створювалось по 3—4 тисячі. Це реальна статистика, тут нічого не сховаєш і не підтасуєш. Майже вдвічі знизився відсоток вивільнення працівників з підприємств, реально зменшилось приховане безробіття. За обома цими категоріями навіть поменшало звернень до нашої служби. Ми, у свою чергу, цього року працевлаштували 30 відсотків людей — з тих, що стоять у нас на обліку». — «Ще два роки таких темпів — і ви самі станете безробітним, бо вашу службу закриють...» — «Ні, наша робота, по суті, лише розпочата». — «Тоді якою, в ідеалі, бачиться вам ця робота?» — «Коли ми хвалимось, що Київ європейське місто, а так воно й є, то хочеться, щоб і служба зайнятості тут була, як у європейських столицях. Щоб ця служба надавала ЄВРОПЕЙСЬКИЙ перелік послуг. Щоб будь-хто з киян міг отримати тут не просто допомогу по безробіттю чи ефективні профорієнтаційні послуги — а найдокладнішу інформацію про ринок праці. Причому, диференційовану інформацію. От, приміром, ви сьогодні до нас прийдете шукати роботу, як не дай Бог чого?» — «Ні!» — «Чому?» — «Бо газетярі — люди перебірливі: там мене колір не влаштовує, а там шрифт, а там — секретарка редактора. А ви цих дрібниць не знаєте і не враховуєте!» — «Правильно. А в ідеалі наша служба бачиться мені здатною враховувати навіть індивідуальні дрібниці в запитах тих, хто підшукує роботу. Отоді й приходьте!» — «Спасибі на добрім слові. Але, як той казав, — «краще ви до нас!»

Віктор **ГРИНЕВИЧ.**

У Києві нині налічується 600 тисяч автомобілів. Куди їх поставити?

«Голос України», 4 серпня 2001 року. № 138 (2638)

Школа В'ячеслава Чорновола: встоїть — не встоїть

Освіта

— Прошу від свого імені, від імені мешканців села, від імені всіх на світі, — зверталася до авторки цих рядків пенсіонерка Галина Мудра, — напишіть про нашу школу. А раптом допоможе. Онучка — другокласниця, стільки дітей у селі — куди вони підуть? І народний депутат скільки років тому обіцяв — жодних зрушень. Усім селом просимо...

Для інспекції слід запастися каскою

...Картина, яка відкрилася у збудованій ще до війни Вільховецькій середній школі (Звенигородський район Черкаської області) , міністрові освіти і в страшному сні не примариться. Заходити всередину треба обережно, голосно говорити чи сильно грюкати дверима не рекомендується — не дай Боже, накриє шматком штукатурки зі стелі. Навчальний процес, як нам розповідали, проходить з огляду на можливість обвалу. В школі із старшокласників призначають спеціальних чергових, котрі зобов'язані не допускати решту в ту частину будівлі, де обвалення стали систематичними. А надто верхній поверх. Після дощу на підлозі, на довоєнних, як нам здалося, партах, лавках — брудна суміш з води і штукатурки...

«Ото диво!» — з роздратуванням проголосить відірваний від своїх теоретичних розробок якийсь міністерський чиновник. «Та з 28,6 тисячі сільських населених пунктів шкіл уже немає в 13,7 тисячі. Майже в половині». Нехай, мовляв, вільховчани й такому навчальному закладові радіють!

Можливо, мешканці села, звиклі до розрухи у мирний час (визнано банкрутом місцевий цукрозавод, наказав довго жити цегельний, а ферми стоять, як після бомбардування), так і робили б, коли б не одне «але». Батьки щодня бачать перспективу, що їхні діти в недалекому майбутньому зможуть переступити поріг нової школи.

Цілком реальний фантом

Поряд, практично за десять метрів від цієї, є ще одна середня школа (на знімку). Теж своєрідний пам'ятник реформі — така само ілюзія. Споруджувати її, на радість сільським дітлахам та їхнім батькам, розпочали ще у 80-ті. Планували, що буде вона світла, із затишними просторими класами, двома спортзалами і навіть басейном. Збиралися навчати школярів автосправі, для чого мали намір зробити гаражі й майстерні.

Будівництво тривало за активного сприяння місцевого цукрозаводу. Хоча й не без труднощів, спричинених браком фінансування. Поступово все-таки школа набула такого вигляду, як на фото. Ще без шибок у вікнах, без дверей, але вже під дахом.

«Чекати залишилося недовго», — міркували вільховецькі мами, радіючи, що їхні чада нарешті переберуться у нову будівлю. Та минав рік, за ним — другий. А справа до відкриття з урочистим перерізуванням районним начальством стрічки, на жаль, не рухалася. Будівництво зупинилося за кілька кроків до фінішу. Дітлахам тепер ніхто не може пояснити, як так сталося, що дорослі столичні дяді й тьоті, зайняті впровадженням новацій на селі (треба думати — в ім'я світлого майбутнього) позбавили їх нової школи. Хоча, якщо керуватися тією ж таки логікою вищезгаданого міністерського чиновника, у Вільховці аж дві середні школи. Щоправда, в одній навчатися вже неможливо, в другій — ще неможливо. Проте, кажуть, «заморожений» об'єкт внесено до розряду таких, що діють, і на папері давно вже працює на благо просвіти.

Табличка — добре, а допомога — краще

...Вочевидь школа в Вільховці для багатьох — більше ніж школа. Йдеться не лише про людей, яким цей освітній заклад дав путівку в життя. Мабуть, багато хто знає, що випускником Вільховецької школи був В'ячеслав Чорновіл. На стінах із облупленою штукатуркою й тепер у списку «золотих медалістів» гордо, на першому місці, красується його прізвище.

На знімках: без спонсора будівництво не завершити; завуч школи Надія Пащенко: «В'ячеслав Чорновіл у нас значиться в списку золотих медалістів».

Фото Валерія ДРУЖЕНКА.

— Наш учитель співів — його однокласник, — розповідає Галина Мудра. — А батько Максим Йосипович працював тут-таки, завучем. Викладав українську мову. Мати вела початкові класи. Вона, коли Славка посадили, часто зі сльозами згадувала: «Я йому казала, називай чорне — білим, а біле — чорним. То житимеш. А він у відповідь: не можу я так, мамо».

За свідченнями очевидців, рухівці навідуються сюди досить часто. Фотографуються. А потім насідають з пропозиціями: «Хочемо табличку почепити, так ось і так, навчався тут В'ячеслав Чорновіл». — «От візьме, та й завалиться наша школа разом із вашою меморіальною дошкою», — відказують їм у Вільховці. «Тоді хоч парту В'ячеслава Максимовича організуймо». А вільховецькі на те: «Ліпше з довгобудом підсобили б». Отак здебільшого переговори заходять у глухий кут. Хоча самі мешканці села завучеві Надії Пащенко не раз радили: «Та присвойте ви школі ім'я Чорновола — може, рухівцям соромно стане. Підможуть». «Тільки, — щоразу міркувала вона, — гріх так паплюжити пам'ять такої людини».

Переказ навпомацки

... Завуч Надія Володимирівна показує аудиторії та розповідає тонкощі навчального процесу. Замість стільців у класах табуретки. Їх виготовляють батьки, хоча, за вимогами, шкільні стільці мають бути зі спинками.

— Про те, щоб меблі відповідали зростові дитини, — каже завуч, — годі й говорити. З 84-го працюю — жодних меблів не надходило. В райвно тоді все казали: «Вільховець, посидьте так, нову школу збудуємо — все зробимо». А як ці діти писали на іспиті переказ — справжній цирк... За півтора місяця до кінця навчального року від'єднали школі світло. Сільрада заборгувала енергетикам понад чотири тисячі гривень. Діти голодні — адже їжу готували на електроплитах. А в день іспиту дощ іде, темінь — і світла немає. Бігали по сусідах, вмикали телевізори, щоб записати завдання. (Нині його повідомляють за кілька хвилин до початку іспиту по телевізору. — **Авт.**). Інспектор із району приїхала. Нікудишня, каже, у вас організація. А що робити, коли електроенергії немає? А на дальніх партах дітям темно. Тоді зірвали пломби самовільно — увімкнули світло.

Далекі, ви, міністри, від народу — міліція ближче

— Телевізор, — продовжує Надія Володимирівна, — показує: депутати комп'ютери дарують. А тут — добре, хоч рахівниці є. Інформатика по таблицях. Багато наших випускників продовжують навчання у вузах і коледжах. Намагаємося готувати добре. Але старань педагога нині мало. Міносвіти з багатьох предметів затвердило нові програми. Де дитина в селі може знайти потрібну літературу, щоб підготуватися? Їдь у Звенигородку, бери в бібліотеці за платним абонементом. А коли в сім'ях грошей немає — що робити? У дітей опускаються руки. А від нас вимагають, щоб освіта відповідала державним стандартам. Якщо шанувати ті вимоги, то за 12-бальною системою при такій базі сільській дитині не бачити й одинадцяти. Одиницям можна поставити десять.

Сама Надія Пащенко викладає біологію. На два старші класи — а це 55 учнів — є один новий підручник. «Як тут усіх навчиш?» — зітхає вона.

— Спортзалу тут також немає, — продовжує Надія Володимирівна. — Він був в іншому корпусі. Туди не підеш — обвалилася стеля. Гімнастику не проведеш — яке тут виконання програми? Відсутність спортзалу компенсують хіба що чемпіонати з футболу. Судить матчі сам керівник сільгосппідприємства. Переможцям вручає зазвичай жуйку чи брусочок мила — що може. Надто вже бідне господарство. Не знаю, чим це закінчиться — від ферми зовсім нічого не залишилося.

Міліція у нас — мало не щодня. Що сюди залізти? Натиснув на будь-яку раму — вже всередині. На початку літа електрощиток вирвали. Обікрали їдальню. Каструлі, весь алюміній забрали.

Програма на голому ентузіазмі

Школа у Вільховці тримається в основному на ентузіазмі тутешніх сіячів розумного, доброго, вічного. За словами завуча, донедавна на цукровому заводі був один з кращих дошкільних закладів області. Тепер не працює. Як і колгоспний дитсадок. Куди малюків подіти? А через рік-другий дошкільні заклади, як і ферми, зяятимуть вибитими вікнами. Цього року вчителька початкових класів Віта Анатоліївна цілий рік збирала майбутніх першокласників по суботах — готувала дітей до школи. Причому безплатно.

— А ремонти вчителі роблять самі з допомогою батьків. Чоловіки фарбують, ми місимо глину, замазуємо щілини, білимо. Тільки, як побілити? Проведеш щіткою, а воно сиплеться... Даремно цукровий завод закрили. Раніше час від часу допомагав.

* * *

У Вільховці, незважаючи ні на що, сподіваються все-таки добудувати нову школу. Село велике, тисяч п'ять мешканців. Дітей багато.

— Щоправда, на басейні, — розмірковує Галина Мудра, —доведеться ставити хрест. Доцільніше тепер довести до ладу ті два навчальні поверхи, що вже стоять. Там навіть дах із шиферу є. А на добудову можна взяти цеглу з басейну.

Тільки без спонсорів все одно не обійтися. Ентузіасти, які погодяться попрацювати заради такої справи безплатно, у Вільховці знайдуться. А ось з технікою, будівельними матеріалами складніше. На «убитий» цукрозавод, ні, тим паче, у колишній колгосп вчителі й батьки навіть не звертаються. Розраховують на вибори — може, хто з кандидатів у депутати допоможе? А ще місцеві жителі побоюються, що поки знайдеться інвестор, буде пізно — розтягнуть школу по частинах: «Скільки бетонних конструкцій там було, — згадує Галина Мудра, — східців, перемичок. Розібрали. Це ж не баба взяла в мішок. Кран потрібен, транспорт, щоб вивезти...».

А не буде у Вільховці сучасної школи, чи стане від цього Україна багатшою? — ось у чому питання.

Галина КВІТКА.

Анекдот до теми

Дві однокласниці розмовляють біля школи:
— Дванадцять балів — вигідна система. Навіть двієчник Максим став "відмінником". Кожного дня показує бабусі в щоденнику четвірки і п'ятірки.
— А бабуся думає, що й справді онук підтягнувся, і щодня дає йому по гривні на морозиво.

Від ведучої сторінки Галини Квітки (тел. у Києві 441-85-76):

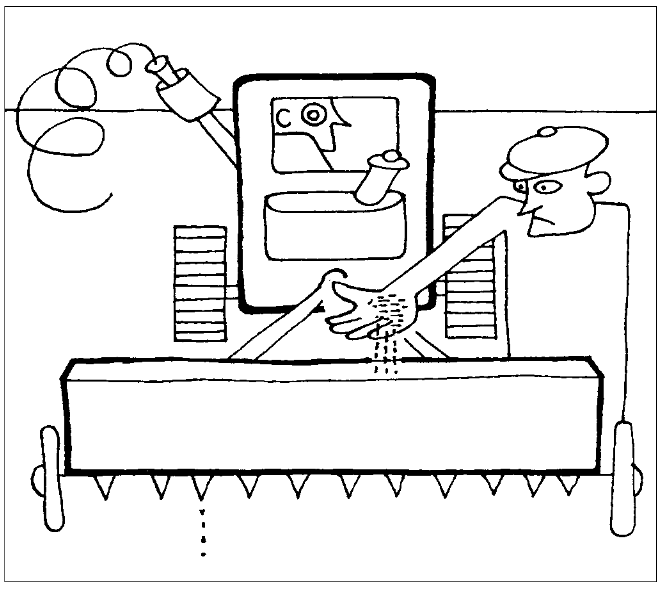

Пропозиція до потенційних кандидатів у народні депутати — допоможіть з добудовою багатостраждального навчального закладу у Вільховці, а «ГУ», в свою чергу, згадає про вашу доброчинність. А об'єднання кількох рухів могло б відбутися біля стін новенької сучасної школи — чим не варіант?

Урожай із зашморгом на шиї

Реалії

За одного битого двох небитих дають

Мабуть, компартійним пропагандистам і на думку спасти не могло, що вигадане ними колись як синонім до звичайних жнив патетичне «битва за урожай» у сучасному лише формально видозміненому селі вживатиметься уже не в переносному, а в буквальному сенсі. Оскільки нині в нібито декретно-звільненому від колишніх пут українському селі на селянина, нового власника накинуто такий витончений зашморг адміністративно-силового тиску, що горезвісна радянська битва за урожай може здатися дитячими пустощами порівняно з битвою за те, щоб уберегти від розграбування раттю чиновників вирощений тяжкою працею і солоним потом хліб.

Про пануюче нині в Первомайському районі на Харківщині свавілля наша газета уже недавно розповідала в матеріалі «Посоловілими очима і тверезим поглядом» (№ 84, 16 травня 2001 року). Публікація, можна сказати, «підірвала» район, який прославився на всю країну тим, що його керівництво майже кожного дня «шикує» господарників. Телефонних дзвінків, ходаків у корпункт редакції — наркоми позаздрили б. Та ось що цікаво: жодного дзвоника, жодного гостя із владних кабінетів. Із достовірних джерел відомо, що все закінчилося написанням грубезних звітів «нагору», де звинувачуються і кореспондент, і герой публікації у всіх земних гріхах. А через деякий час влада знову взялася за непокірливих підприємців, які прагнуть жити за законами, а не за поняттями.

Першу розвідку боєм «бунтівного» СТОВ «Роздолля» після міліцейської перевірки, яка тривала більше місяця і закінчилася нічим, зробила податкова інспекція. Ніхто не заперечує, для того податківці й існують, щоб кожного дня, кожної години ревно слідкувати за сплатою податків. А от що стосується права перевірки того чи іншого підприємства, то воно вже, на щастя підприємця, регламентоване. Намагаюся з'ясувати у начальника податкової інспекції Первомайського району, чим викликана раптова ревізія. Світлана Гонтаренко спочатку стверджує, що нібито має відповідного папірця з податкової міліції. Прошу показати. Папірця немає. З'являється друга версія, третя, які, як на мене, такі само безглузді, як і перша. Але справу зроблено. За те, що підприємство виплатило в першу чергу зарплату своїм працівникам, а не погасило якісь мізерні борги перед бюджетом, його оштрафували на більш як тридцять тисяч гривень.

І все-таки СТОВ «Роздолля» не лише тримає кругову оборону. Перші дні жнив показали, що незважаючи на вилучення документів, штрафи, описи майна та інші підступи, хлібороби назло всім виростили рекордний урожай. Ніхто не пригадує, щоб за останні десять років пшениця тут родила по 40 центнерів з гектара.

Та якщо ви думаєте, що цей факт дещо вгамував запал прискіпливого місцевого начальства, то помиляєтеся. Днями, кажуть селяни, обідньої пори на тік завітав сам глава райдержадміністрації Володимир Казначеєв.

— Де зведення?! — це замість здрастуйте, шановні люди, і дякую за гарний урожай. Зведення не передали тому, пояснює генеральний директор підприємства Галина Козленко, що того дня щось погано працювала телефонна лінія. «Та й незаконна ця вимога, — розмірковує вона. — До статистичних органів звіт подаємо регулярно і своєчасно, а от їздити за 25 кілометрів зі звітами і просиджувати годинами на нарадах —вважаємо неприпустимою розкішшю і не збираємося зраджувати свої принципи». На що, як стверджують свідки цієї сцени, Володимир Михайлович так відірвався на юній директрисі, що та має намір не інакше, як у суді, відстоювати свою репутацію.

У керівника району, звісно, свій погляд на це норовливе господарство. «Пишіть статтю, що я глибоко не правий у тому, — радить Володимир Михайлович, —що «Роздолля» не розраховується нині з людьми у зарплаті, не платить до бюджету, не підтримує соцкультпобут...» Претензії, якщо вилучити з них, звичайно, лукавство, в певному сенсі справедливі. Але точно такі нині можна виставити якщо не всім, то більшості господарств району. І «Роздолля» у цьому списку буде не найпершим.

Утім, обіцянку «навести порядок» глава райдержадміністрації все-таки виконав. Щойно він поїхав, як на тік прибули міліціонери, які спеціалізуються на економічних злочинах, і дільничний.

Залякані постійним пресингом влади, люди просять не називати їхніх прізвищ у публікації, але охоче розповідають про все журналістові.

«Казначеєв кричав на весь тік: «Зараз тут буде податкова міліція, все переважимо, нічого не вивезете!» А навіщо? Ми й не збиралися нічого вивозити. І облік ведемо суворий: скільки скошено хліба, скільки зерна на току — людям усе відомо».

«Дільничний у розмові зі мною дав зрозуміти, що приїхав за вказівкою адміністрації «створити всі нормальні умови для ненормальної роботи». Інші міліціонери також недвозначно намагалися мені пояснити, що коли за книгою обліку на току 100 тонн зерна, то після інвентаризації може виявитися тонн десять «лишків» чи «нестачі». Хіба можна працювати, коли тюрмою загрожує навіть те, що на току щось поклюють горобці? Ні, мабуть, усе кину і сидітиму краще з вудкою на ставку».

—Так, міліціонерів у село направив, пости податкової міліції ставив і ставитиму, — не заперечує глава райдержадміністрації. — До чого дійшло: я повинен сам їздити по зведення! Вони звітуватимуть не лише переді мною, а й перед кожною бабусею, за кожний день.

Перед кожною бабусею, скажу справедливості заради, звітують справно, скільки скошено, скільки зерна на току, — інформація на найвиднішому місці, сам бачив.

Кожної незнайомої людини місцеві мешканці сахаються, як чорт ладану. Така-от виробилася психологія на підсвідомому рівні за останній рік. Але коли дізнаються, що незнайомець не з органів і не з перевіркою, одразу ж починають розповідати історії, з яких не знаєш, чи сміятися, чи плакати.

Недавно, кажуть, у нашу їдальню перевірка наїхала із санепідемстанції. На двох куховарок — п'ять перевіряльників! Дівчата як тоді з переляку зачинилися, так досі й не відчинилися, смажаться разом з котлетами. Відкриють — їдальню опечатають, навіть за те, що муха залетіла. Як тоді годувати робітників у полі?

А днями (ще одна новина) податкова міліція вручила формуляра, куди потрібно занести, крім усього іншого, планований урожай. «А коли він буде менший? Чи більший?» — резонно зауважують навчені гірким досвідом люди. Знову будеш без вини винний? Та і з яких пір, на якій підставі тепер треба звітувати щодо прогнозованих показників урожайності ще й перед міліцією?

Те, що наше добро нові господарі не дають розтринькувати, — продовжують мої співрозмовники, — це добре. Все село їх підтримує. От чиновники й кажуться, що закінчується їхня необмежена влада. Що не засіваємо, не обробляємо, не збираємо за наш рахунок, як бувало раніше, їхні п'ятдесятигектарні поля.

У тому, що державні мужі в Первомайському районі втратили (чи ніколи й не мали?) елементарне почуття такту, навіть мені вдалося на власні очі переконатися під час нетривалого відрядження до Роздолля. «Заскочивши» до села, бригада пожежників (до речі, старших офіцерів) не стільки цікавилася, чи є на полях таблички, а то нібито тут скоро проїжджатиме начальство, скільки тим, що сьогодні в меню у їдальні і як би скоріше наповнити бак автомобіля пальним. Дрібниця, але неприємна, яка цілком характеризує роль властей у реальному секторі економіки: залякати, покарати, відібрати. Замість — зацікавити, створити умови, заохотити. Ну, а за те, що не нагодували і не заправили бак, наступного дня вручили ще одного документа, в якому попереджалося: найближчим часом і тік, і вся техніка, і склад пально-мастильних матеріалів будуть опечатані пожежниками. Причини? Та хіба мало їх можна знайти?

У місцевій газеті, в теленовинах, на всіх нарадах району СТОВ «Роздолля» — хлопчик для биття. Гіршого господарства немає, якщо вірити «офіційній пропаганді». Але нащадки козаків, засланих колись у ці краї царицею за дуже вже незалежний характер, не звертають не це словоблуддя жодної уваги. Всупереч усім прочуханкам, гонінням і песимістичним прогнозам районної адміністрації, цього року планують зібрати близько двох тисяч тонн пшениці, до тисячі тонн ячменю, не менш як п'ятсот — соняшнику, не кажучи вже про інші сільськогосподарські культури. Прості розрахунки свідчать, що на кожний земельний пай виходить майже по тонні пшениці, близько 800 кг — ячменю, 200 кг —насіння соняшнику. А якщо все це помножити на 2, 3, 4 члени родини, та додати постійну непогану зарплату, то вимальовується картина, мало схожа на офіційну. Не гірше навіть, ніж у тих господарствах, котрими негласно керують районні бонзи. Але про це — в наступному репортажі.

Микола КОСИЙ.

Харківська область.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Тенденції

Бомжі і несуни

Кому невідомо, що бомжами (зовсім недавно їх називали бродягами або босяками) зазвичай вважалися люди, котрі не мали постійного місця мешкання — житла. Але зараз — про нове розуміння слова, яким наповнило його наше життя. Навіть, якщо хочете, про нове явище. Бо у селах стали називати бомжами і людей, які не мають постійної роботи. Тобто безробітних. А їх тепер на селі дуже й дуже багато: хоч раніше наче зовсім не було.

Десятки і сотні вчорашніх колгоспників виявилися фактично зайвими і непотрібними, як "лишки" суспільства. Мов гірке похмілля та глибоке розчарування для багатьох розбещених учорашньою системою теперішні реалії. Працювати у приватника чи й, тим паче, самотужки господарювати на власній землі зовсім не те, що було в колгоспі. Завіявся я нещодавно у найвіддаленіші куточки рідного Покровського району, і від побаченого хоч пробі кричи: чоловіки поодинці і зграями тиняються без роботи, з ранку й до вечора байдикують та п'ють горілку (переважно самогонку), втративши будь-який інтерес до життя, долі своїх дітей. Воістину, як писав Тарас Шевченко, село неначе подуріло. Якщо невелике, то в ньому лише двітри сім'ї ще тримаються і не опускають рук, навпаки, міцніше "вростають" у свою землю. Решті ж усі переміни — мовби й не до них, їм байдужки, куди пливуть і куди пристануть...

Але ж із чого, питається, живуть новоявлені бомжі?

Адже не мати постійного місця роботи, виявляється, ще страшніше, ніж не мати постійного місця проживання. Це як крах останніх надій, що ще схаменешся і візьмешся за розум, пригадаєш, що ти людина, що все залежить від тебе... Натомість, як на мої спостереження, вчорашнє "традиційне" явище вилупило-виродило ще потворнішу свою подобу-двійника. Якщо раніше наші колективізовані села потерпали від несунів, котрі все підряд мели, тягли і цупили з колгоспних полів та ферм, то тепер набули масштабів всеукраїнського сільського лиха крадіжки з дворів, сараїв, погребів, комор, горищ і присадибних ділянок людей.

У степу зараз не дуже розженешся. Їздив я шляхами і дорогами дитинства та юності, де колись були воля і простір, і всюди натикався на шлагбауми, зачинені на замки, та на грізні застереження й попередження типу "Увага, приватна власність!" або "Поле охороняється озброєним нарядом". Одначе несуни не перевелися. Їх, навпаки, побільшало. І стали вони куди безпардонніші. Але переорієнтувалися, повторюю, на людські подвір'я. Лише на вулиці мого дитинства у тітки Гальки вкрали телицю, у діда Кота всіх курей, у Варивонів свиней, а ще одна сусідка, тримаючи трьох корів, щоночі спить коло них у садку —стереже. Інакше все може бути. Он у Лідки Колісник з сусідньої вулиці саме вночі вивели корів — вранці за селом у посадці знайшла тільки роги та ратиці. Та й за городиною приходиться стежити: цибулю і часник виривають, молоду картоплю разом з бадиллям висмикують...

Раніше, якщо пам'ятаєте, казали, що треба боротися з причинами, а не з наслідками. Але якщо ми нині нові причини для старих болячок, але уже в набагато мерзеннішому і жахливішому вигляді, плодимо ще рясніше, то як це розуміти і як з цим бути?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Кожної незнайомої людини місцеві мешканці сахаються, як чорт ладану

Ліпше сидіти вдома?

З 15 липня по 15 вересня судові органи Португалії йдуть у відпустку. У цей час краще сидіти вдома

Багато читачів «ГУ», мабуть, наївно гадають, що закордонна в'язниця — то фешенебельний готель з телевізором, чотириразовим харчуванням, ввічливими і привітними охоронцями. Лист, що надійшов до редакції з Тернополя, дає привід у цьому засумніватися.

Його автор — сестра нашого співвітчизника Євгена Степанова, затриманого 2 травня правоохоронними органами Португалії. Степанов — відомий бізнесмен, президент Тернопільської федерації кікбоксингу і східних єдиноборств. Його підозрюють у створенні злочинної організації для нелегального ввезення емігрантів і у здирництві. Євген обвинувачення заперечує, його родина впевнена в його цілковитій невинуватості й обурена умовами, в яких його утримують, і тим тиском, що на нього чинять слідчі органи. До арешту Степанов пробув у Португалії чотири дні (причому відвідував цю країну вперше, в'їхав до Португалії на машині за офіційно відкритою візою) і вже збирався повертатися додому.

— Наше дипредставництво в Португалії не лише не повідомило про те, що його затримали, а й не вжило жодних заходів щодо його долі, — розповідає Олена. —Коли я вперше туди зателефонувала, то почула: вашого брата утримують у чудових умовах, він живе майже на курорті. Консул дипредставництва України в Португалії заявив, що «в нього сім трупів і понад 100 осіб по в'язницях», тож ніколи йому займатися якимось Степановим. Тим паче, що він не вправі втручатися в роботу португальських правоохоронних органів...

На знак протесту проти абсурдних, на його думку, обвинувачень Степанов почав голодовку; його перевели до карцера. З'явилися проблеми із нирками.

Консул двічі відвідував мого брата, але обидва рази в тюремному шпиталі м. Кашіаш, куди його переводили зі слідчого ізолятора м. Лінью підлікуватися. В перерві між цими відвідинами Женю кілька разів без причин, з порушенням усіх міжнародних норм і правил утримання ув'язнених, кидали до карцера, а потім переводили у шпиталь. Про це я не раз повідомляла наше дипредставництво. Реакція забарилася. Як мені відомо, дипредставництво обмежилося скромним клопотанням про те, щоб Степанова залишили у шпиталі.

Станом на 31 липня офіційні звинувачення братові не висунуто. Йому весь час приносять на підпис документи португальською мовою та їх переклад, написаний від руки й нотаріально не засвідчений. Брат відмовляється підписувати ці папери, і його знову кидають до карцера.

Як сказали кореспондентові «ГУ» в МЗС, в даній ситуації наші дипломати «діяли згідно з інструкціями». Розумій як хочеш. Зазвичай наші дипломати не проявляють надмірної цікавості: якщо до них не звернуться родичі затриманого чи він сам, ніхто не з'ясовуватиме долю бідолашного.

«ГУ» потрібно було три дні, щоб зв'язатися з нашим дипредставництвом у Лісабоні. Диво сталося після того, як я розповіла про свою проблему в територіальному управлінні МЗС, — через 10 хвилин телефони консульства раптом ожили.

Однак з'ясувати деталі справи Степанова так і не вдалося. Консул дипредставництва України в Португалії Олег Трикозенко переадресував мене знову до МЗС. Дізнатися вдалося лише те, що в Португалії затримано не 100, а тільки «близько 20» громадян України, котрих консул «відвідує в міру можливості».

А запитань, які я хотіла поставити Олегові Олексійовичу, було багато. По-перше, чому родичі дізналися про арешт Степанова, що стався 2 травня, лише наприкінці травня, і не від уповноважених органів, а від самого Євгена — під час телефонної розмови? Повідомити про те, що сталося, на батьківщину арештанта консул був зобов'язаний. Залишається лише здогадуватися, що завадило йому це зробити. Формально могла стати на заваді і Віденська конвенція про консульські зносини, відповідно до якої компетентні органи могли й не поінформувати українське дипредставництво про арешт Степанова — якщо сам Степанов попросив їх про це. Повідомлення могло й просто затриматися в дорозі. Адже «відповідно до інструкцій» дипредставництво про його арешт має повідомити МЗС, МЗС зобов'язане повідомити в МВС, а вже правоохоронні органи — родині Степанова.

Як переконаний начальник відділу консульського забезпечення інтересів фізичних та юридичних осіб МЗС Сергій Альошин, справа Степанова стала резонансною лише тому, що він — впливова людина в себе на Тернопільщині. Він не розуміє, чому родичі здійняли довкола цієї справи такий галас, та ще й «підключили» до неї пресу. Адже за дотриманням процесуальних прав Степанова має стежити не консул, а його адвокат.

А якби в таку ситуацію потрапила людина невплива, яка не має настирливих родичів, що факсом і електронною поштою шлють у різні інстанції заклики про допомогу? Що, якби родичі Степанова були людьми, котрі не мають коштів для сплати за послуги бездіяльного португальського адвоката? Дозволимо читачеві самому дійти висновків.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Як Росія мало не втратила президента

Батьки нинішнього російського президента Володимира Путіна часто скаржилися на «бешкетництво» свого сина в дитинстві. Про це розповіла «Комсомольці» дружина дядька російського президента Ганна Путіна, яка мешкає нині в Рязані. «Розповідали, як він побився об заклад із шкільними друзями, що пройде по карнизу на п'ятому поверсі від балкона до вікна, і пройшов-таки!». У свою чергу її чоловік — дядько президента (по батькові) Олександр Путін розповідав, що коли нинішньому президентові Росії було близько чотирьох років, він мало не потонув у річці. Випадок стався на рибалці, коли маленький Володя впав у річку з триметрової кручі: «Майже хвилину його не було, і раптом випірнув і судомно так ковтає повітря». Щасливе закінчення події він пояснив тим, що Володя «з трьох років плавати вмів», і попри все назвав те, що сталося, «водним хрещенням».

«Цей орган потрібен. Він дав без загострень нам мирно розлучитися»

(Початок на 1-й стор.).

Погодьтеся, головну функцію «органу» — мирне розлучення уже виконано. То для чого ж СНД потрібне на нинішньому етапі?

Здавалося б, не затиснуті краватками (за свідченнями психологів, це поліпшує розумову діяльність) президенти напередодні 10-річчя Співдружності могли б чесно визнати, що СНД — штучний орган, який відпрацював своє, і так чи так, але його відторгнуть організми незалежних держав. Не випадково в центрі уваги саміту було регіональне співробітництво, яке, на відміну від СНД, нехай потихеньку, але дає економічні дивіденди. На жаль, у Сочі знову «оригінально» заявили про потребу СНД, не пояснивши, щоправда, навіщо і кому це треба, і «втішили», що «30 листопада ми поговоримо про майбутнє цієї структури»...

Значно цікавіша за рутину Співдружності динаміка відносин лідерів України та Росії. В Сочі не можна було не помітити того, про що недавно казав міністр закордонних справ України Анатолій Зленко: «Україна припинила виправдовуватися. Вона почала захищати свої національні інтереси». Приміром, Леонід Кучма «не може позитивно ставитися до заяв низки російських політиків про статус російської мови в Україні й щодо територіальної приналежності Криму». Проте закликає не загострювати уваги на цих заявах: «Бо якщо звертатимемо увагу, то додаватимемо жару». Путін з ним не сперечався і пообіцяв «особисто» розібратися з озвученими українським Президентом проблемами. Більшість із них — економічні. Зокрема, зняття торговельних перешкод у двосторонній торгівлі. Проблем цих «надто багато», наголосив Путін.

Що це значить? На численних попередніх зустрічах Володимир Путін якось оптимістично дивився на наші стратегічні відносини. Проблеми були, але не надто багато. Можливо, вони почали втомлювати президента РФ, який бачиться зі своїм українським колегою ледь чи не частіше, ніж із власною дружиною? Так чи інакше, президенти не полінувалися доручити (вкотре?!) спільній комісії врегулювати питання Азовського моря, а прем'єр-міністрам своїх країн затвердити до кінця серпня умови реструктуризації українських боргів за російський газ. Причому, за повідомленням «Інтерфаксу», окрім всього іншого, Кучма вів мову про мінімальні відсотки обслуговування «цього держборгу». Нагадаю, що найбільшим досягненням переговорів екс-прем'єра Віктора Ющенка, що відбувалися не раз і тривали протягом багатьох годин, було визнання Росією боргу України за газ не державним, а корпоративним. Був і меморандум з газу... Змінюються часи, змінюються прем'єри... Борги залишаються. І національні інтереси. І потрібні органи.

Яна СТАДІЛЬНА.

Сміття: японський підхід

? Як там у них

Розділяй і... залишай

Токіо, район Сінагава, в якому мешкають 300 тисяч жителів. Ми у супроводі Такесі Накаями, начальника районного відділу збору й утилізації сміття, під'їжджаємо до місця, де мешканці кварталу складають упаковані в пластикові мішки відходи. Це аж ніяк не величезний «універсальний» контейнер. Місце позначене непомітним стовпчиком, на якому табличка з розкладом: що в який день слід лишати. По вівторках і п'ятницях, скажімо, спалюване сміття, по четвергах — тверде, а у середу — те, що йде на переробку. Є спеціальні буклети-методички, як і що громадянам сортувати. Японці мають не звалювати все до купи, а окремо лишати папір, окремо — бляшані банки з-під напоїв чи консерви, окремо — скло... Також не змішуються докупи старий одяг, вироби зі шкіри, відпрацьовані батарейки чи лампи тощо. А пакети з-під молока перед тим, як винести, слід розрізати, сполоснути й просушити. Можете сміятися.

Сміттєвий бізнес

Звичайно, сміттєзбирання оплачує районний муніципалітет: на це йдуть податки плюс субсидії влади всього Токіо. Але все не так просто. Сміттєвий, якщо можна так висловитися, бюджет має і доходну частину. Насамперед, в Токіо не дозволяється просто взяти й викинути на вулицю старий телевізор, холодильник, пральну машину чи кондиціонер. Мешканець повинен звернутися до спеціального відділу і придбати талон, вартість якого залежить від ваги «сміття». Тобто, послуга платна. Наприклад, здати холодильник коштує близько 4600 ієн, тобто близько двохсот гривень. Влада Сінагави заробляє на таких талонах близько 500 мільйонів ієн щорічно. Хоча, слід зазначити, японці не завжди дисципліновані, трапляється, залишають десь речі по-нашому. Бо це справді дорого. Кинутими напризволяще речами займається муніципалітет — він платить приватним фірмам за прибирання.

Талони — не єдина стаття «сміттєвих» доходів місцевої влади. Крім цього муніципалітет просто продає деякі види сміття й відходів: папір, залізні та скляні пляшки й банки, старий одяг. Ми відвідали цех з переробки сміття в токійському порту: окремо сортуються різні види паперу, бите скло класифікується за кольором. «Найдорожче платять за прозоре скло — 300 ієн на тонну, — каже Накаяма-сан. — А от коричневе й зелене не купують, навпаки — ми доплачуємо фірмам за утилізацію». Також окремо сортують газетний папір і картон — перший продається значно дорожче. Всього муніципалітет заробляє на продажу сміття 60 мільйонів ієн на рік. Доходи від сміттєвого бізнесу становлять близько 15 відсотків від усіх пов'язаних зі збиранням, переробкою й утилізацією відходів витрат.

«Застарілий» завод

Завод не смердить і переробляє 200 тонн спалюваних відходів на добу, а особливістю його є те, що частина тепла, отримуваного в результаті спалювання непотребу, іде в житловий масив неподалік підприємства. Є на заводі й установка, яка переробляє тепло в холод і в пару. Ну й, відповідно, є парова турбіна, а тому завдяки сміттю завод виробляє 2000 кіловат енергії на годину. В основному електроенергія йде на виробничі потреби самого підприємства, а що залишається — природно, продають. Роботою заводу управляють з комп'ютерного пункту. Тут на електронному табло цифри: скільки вироблено пари, скільки отримано енергії, скільки з цієї кількості вже продано. А те, що залишається після спалювання сміття, йде головним чином на «примноження» японських територій. Інакше кажучи — на засипку прибережних вод. «Раніше тут був океан», — розповідає Такесі Накаяма, коли ми ідемо по одному з кварталів Сінагави. Чесно кажучи, аж не віриться: хмарочоси на попелі? Виявляється, коли на штучній землі будують багатоповерхівки, то сваї обов'язково мають бути забиті в колишнє океанське дно. Бо землетруси в Японії — річ буденна.

А взагалі оглянутий нами завод мають незабаром розламати. Йому вже 28 років і за японськими мірками він застарів. В Японії недавно прийняли закон, який запроваджує нові норми викиду в атмосферу діоксину, а обладнання цього заводу такі норми забезпечити не може. Отож збудують новий. А до того часу, можливо, завершать розробку технології, яка дозволяє з попелу отримувати склоутворювальний шлак. Бо поки що в Японії на повторне використання йде, як нам сказали, «усього відсотків 20» побутового сміття. «Ми вважаємо, що необхідно підвищити ефективність технологій з переробки, — каже Такесі Накаяма. Що ж, інший світ, інші проблеми...

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.
Токіо — Київ.

Фото автора.

Заводу вже 28 років і за японськими мірками він застарів

Страховий менталітет

Нещодавно у випуску телевізійних новин виступав голова держадміністрації одного з районів Дніпропетровщини, де врожай зернових вибив град, а посіви не були застраховані. Голова закінчив виступ оптимістично: мовляв, знайдемо можливість компенсувати збитки з бюджету. В цілому область зазнала від стихії 30 мільйонів гривень збитків на врожаї зернових, і значна частина цього врожаю не була застрахована. Наскільки типова ця ситуація? З таким запитанням ми звернулися до голови правління Національної страхової компанії «Оранта» Ярослава Богдановича ПОКОТИЛА.

— Ситуація, на жаль, знайома. На те є свої причини. Ще донедавна страхування сільськогосподарських ризиків було обов'язковим для колгоспів і радгоспів. Але 1996 року прийнято нову редакцію закону про страхування, і цей вид страхування став добровільним. А тут ще — криза неплатежів, всі стали неплатоспроможними. У підсумку це й призвело до того, що аграрний сектор перестав страхуватися. А ще після аграрної реформи змінилось покоління керівників, прийшли нові люди, котрі не мають «страхового менталітету». І тепер, навіть коли в людей з'являються кошти на страхування, нові керівники просто не розуміють, що це необхідно робити — аж доки негода не змусить замислитись.

— Але, мабуть, там, де стихія гуляє регулярно, скажімо, на Закарпатті, — там цей «менталітет» не втрачено?

— Уявіть собі, що саме там і втрачено, хоч це виглядає парадоксально. Останні події на Закарпатті показали нам один негативний момент. Коли три роки тому було стихійне лихо, компанія «Оранта» виплатила понад два мільйони гривень страхового відшкодування населенню і підприємствам. Та ще держава з бюджету виділила значні кошти — 8 мільйонів гривень. Тобто держава, зовсім як колись, підмінила функцію страховиків, тоді як в усьому цивілізованому світі вона взагалі не компенсує втрати від стихійних лих. Звісно, приємно, що держава допомагає людям. Але, з другого боку, це розслабляє людей і відштовхує від необхідності страхуватися. Мовляв, навіщо витрачати на це гроші? Коли щось трапиться —держава допоможе! Впадемо на коліна перед Кабміном та Верховною Радою, вони приймуть чергову постанову, виділять гроші! Отож, як не дивно, після подій у Закарпатті не збільшилось людей, котрі страхуються. Навпаки, їх там стало менше.

— Чи коректне порівняння із Заходом? Там страхування виключно добровільне, і ця добровільність диктується тим, що вони знають: ніхто, в разі чого, не допоможе тобі, крім страхової компанії. Але ж люди там багатші, їм є чим платити!

— Це важлива причина, однак і ставлення держави тут мусить бути принциповим. Розумна державна політика, на наш погляд, — не латати дірки після кожного дощу і не розслабляти людей, а допомогти їм стати платоспроможними і самим застраховатися.

— Очевидно, не всюди люди чекають милості від погоди і від держави? Чи спостерігаються якісь утішні для вас тенденції?

— Останнім часом відзначаємо активізацію страхування саме сільськогосподарського сектора. Керівники реформованих господарств, фермери — вони все-таки не дуже покладаються на державу. Там, де йде приватизація і де люди стають власниками, вони свідомо, хоч, може, і не одразу, усвідомлюють необхідність страхуватися. І розуміють, що, в разі чого, одержать від нас реальну допомогу.

Можливо, людям не вистачає інформації. Це недолік багатьох страхових компаній, і нашої також. На своєму веб-сайті ми відводимо спеціальну інформаційну сторінку. Люди мають знати про страхування як про економічну категорію, їм треба повернути це знання.

Наші державні мужі також приходять до розуміння цих процесів. Біда навчила: голови облдержадміністрацій прямо ставлять питання про відновлення обов'язкового страхування сільськогосподарських ризиків. Нині у парламенті перебуває на розгляді закон про внесення змін до закону про страхування, і там, серед інших, є й пропозиція про обов'язкове страхування всіх стратегічних об'єктів аграрного сектора.

— Стратегічних культур чи всіх повністю?

— Це формулюється так: «обов'язкове страхування сільгоспкультур і багаторічних насаджень державних сільськогосподарських підприємств та страхування зернових культур і цукрового буряку підприємств усіх форм власності». Хоч державних підприємств порівняно небагато, вони дуже важливі, серед них, скажімо, насіннєві господарства. В будь-якому разі, державний інтерес — захистити стратегічні культури.

— Як гадаєте, закон приймуть без дискусій?

— Гадаю, так. Це планують зробити на осінній сесії.

— А якщо раптом там виникнуть перепони, то які саме?

— Важко сказати. Але зважте на психологію наших політиків — вони, мабуть, не вбачають у страхуванні такої сильної економічної категорії, щоб це питання треба було негайно виносити на розгляд парламенту. Це ж, мовляв, не податковий кодекс. А тим часом усе відбувається за старою схемою: після стихії на Закарпатті зібрався парламент і ухвалив рішення — вишукати кошти з резервного фонду й допомогти. Це добре, однак варто було б одночасно активізувати страховий процес у законодавчому порядку. Тобто вони поки що не бачать у страхуванні того економічного важеля, який може дуже допомогти державі, зняти з неї тягар «обслуговування стихійних лих», перекласти цей клопіт з плечей бюджету на плечі страхових компаній.

— А ви маєте якусь змогу впливати на виховання страхового менталітету?

— Ось прокотилася стихія по Хмельниччині, Вінниччині, Житомирщині, де і людям, і аграрному секторові завдано шкоди. «Оранта» сплачує там понад мільйон гривень відшкодування, ця робота фактично завершена. Але подекуди ми свідомо затримали виплату страхового відшкодування. Чому? Тому, що місцеві органи влади після удару стихії почали вимагати списків застрахованих осіб — щоб державну допомогу виплачувати не всім, а розподілити її тільки поміж незастрахованими. Отож, ми перервали виплату, щоб державна допомога була виплачена всім, а вже потім люди, котрі застрахувалися, отримали певну суму ще й від нашої страхової компанії.

— Добрий приклад. Але упередженість у людей лишається: мовляв, застрахуватися легко, а отримати страхову компенсацію надто марудно...

— Бачте, щоб прийняти рішення про виплату відшкодування, треба переврити, чи справді людині завдано непередбачувані збитки. А особливо нині, коли ціни на нерухомість у деяких регіонах різко впали, продати будівлю важко, і декому здається, що ліпше її застрахувати й спалити. І ваша газета писала про подібні випадки. Але на те є інститут аварійних комісарів, експертів, які все ретельно перевіряють. Це іноді триває довго, але не лише у нас — за кордоном виплата компенсації тягнеться іноді роками. Ніхто ж не хоче бути обманутим.

Зрештою, люди мусять уявляти собі масштаб цих процесів не лише в межах України. Скажімо, на Закарпатті ми виплатили майже 5 мільйонів гривень страхового відшкодування. Та оскільки в нас ці ризики перестраховані на міжнародному страховому ринку, нам сьогодні близько 4 мільйонів гривень відшкодовано. Отже, це надійно?

— А що, Європа не боїться перестраховувати наш аграрний сектор?

— Не боїться, коли йдеться про нерухомість та техніку. Але не поспішають з перестрахуванням сільгоспкультур і худоби. Кажуть, що в нас недобір урожаю чи поголів'я — не від стихії, а від поганих технологій. Але вони активно відстежують усі процеси в нашому аграрному секторі, й, очевидно, сподіваються на ті зрушення, які там відбуваються, але вважають, що вступати на цей страховий ринок їм рано. А ми сподіваємось, що, може, навіть уже наступного року знайдемо зарубіжних партнерів-перестрахувальників саме для цього ринку.

Віктор ГРИНЕВИЧ.

З досьє «ГУ». *Страхова компанія «Оранта» — правонаступниця Укрдержстраху, отже, нинішньої осені їй виповниться 80 років. Компанія має філії по всій Україні, крім Луганщини, але є рішення відкрити філію й там. «Оранта» сьогодні здійснює майже 80 видів обов'язкового й добровільного страхування. Окремі з них для «Оранти» традиційні — як-от страхування сільськогосподарських ризиків. Мало того, цей напрям є для компанії пріоритетним. Активи компанії на початок 2001 року становили 92 мільйони гривень, у тому числі 55 мільйонів — страхові резерви, призначені для виплати страхових відшкодувань. Річний оборот надходження страхових платежів — 130 млн. грн., динаміка росту — від 20 до 30 відсотків щорічно.*

«Заворожи мені, волхве...»

Я з дитинства залюблена в «Марсіанські хроніки» Рея Бредбері. Тому, коли мені до рук потрапила книга українського письменника Ярослава Ороса «Кощуни. Хроніки волхва», то паралель народилася сама собою.

Проте паралель не ототожнювальна. Тут у кожного з хронікерів своя мелодія. У Бредбері в химерну цивілізацію Марса потрапляють переселенці з Землі. Спочатку цивілізації воюють між собою. Стара безжально знищує новітню, потім робить спробу асимілювати прибульців. І врешті-решт, кожна існує сама по собі.

«Хроніки» Ороса теж складаються з окремих і начебто не пов'язаних між собою епізодів. І час живе в часі, як у Матрьошці — Матреї, Матриці. Урбаністична Залізна епоха йде котком по природі, людині та її психології, намагаючись витіснити первинну цноту з її людобогами, волхвами, абсолютною чутливістю до того, що є світом. Та в цій мозаїці без кордонів зникають і відроджуються корінні учасники великої фантасмагорії Життя — Свароги, Киї, Колоксаї, Арати... І, навіть народившись у XX столітті, вони шукають себе і знаходять.

В естетиці є термін «монументальне мистецтво». Воно не залежить від об'єму. Адже класична українська вишиванка «хрестиком» і є зразком монументальності, тобто вічності як категорії світосприйняття. Фрідріху Ніцше належить вислів: «Якщо довго вдивляєшся у безодню — вона починає вдивлятись у тебе». Так я розкрила б утаємничений світ «Марсіанських хронік» Бредбері. Щодо «Хронік волхва», то тут автор, вдивляючись у минувшину, притягує її, і вона від цього дотику оживає та починає наповнювати собою збайдужілий до неї час. «Як би ви не естетствували, — неначе каже, підсміхаючись, минувшина у Ороса, — рід людський продовжується природним шляхом. А іншого і вам не дано».

«Про Бога і окремо взяту людину геть усі забули. Поводирям отих субстратів кортіло чогось великого, замість потужної одиниці. Легше дурити себе примарою, ніж плекати власний наділ. Через що Колоксай і перейнявся таїнством осіянних волхвів, аби дістати від них розради. Ніхто, крім них, уже неспроможний навернути окремо взяту людину до Бога». — Це з «Хронік волхва».

Фантастика щільно переплітається з реальністю. І знаки її стають дедалі прозорішими. А письменники шукають той «золотий перетин», що приведе до майбутнього. Є різні версії. Як є і різні «Хроніки». Обидві написані у XX столітті. Їх розділяє короткий час і на різних півкулях Землі. І дійсно, на одній планеті існують дві різні цивілізації — молода в старій з «Марсіанських хронік» Рея Бредбері і, попри все, стара, древня, монументальна, матрейна, яка проступає у «Хроніках волхва» Ярослава Ороса. Як складається їх «золотий перетин»? Отут би й поцікавитись!.

Сусанна ЧЕРНЕНКО.

Спорт

У Перуджі Філімонов родичів не має...

Після товариського матчу «Динамо»—«Брюгге» відбулася презентація нового воротаря динамівців Олександра Філімонова, якому 15 жовтня виповниться 28 років. Вік для воротаря, як то кажуть, солодкий. Все є: і досвід, і мудрість. От лише б везіння не забувало.

Погодьтеся, що «вибухова хвиля» від цієї блискавичної і вкрай несподіваної операції з переходу стража воріт збірної Росії і московського «Спартака» до чемпіона України потужно вразила цікавість численної вболівальницької армії. Тема Філімонова стала сьогодні чи не найпопулярнішою.

Перший віце-президент ФК «Динамо» (Київ) Ігор Суркіс нагадав журналістам, що безглузда травма вибила з лав команди основного воротаря Олександра Шовковського. Отож керівництво клубу дійшло висновку, що не можна розпочинати виступи в Лізі чемпіонів із одним воротарем. «Ми довіряємо Віталієві Реві, — сказав І. Суркіс, — не сумніваємося в його класі. Інакше не запрошували б його до себе. Але вкрай був потрібен ще один висококласний виконавець. Тоді й виникла ідея запросити Філімонова».

Керівництво ФК «Спартак» і головний тренер Олег Романцев на той час були відсутні у Москві. Хоча київська сторона володіла інформацією, що між гравцем і наставником були якісь непорозуміння. Але коли Романцев дізнався, що динамівці мають вид на Філімонова, сказав що про перехід і мови не може бути. Типова реакція лідера спартаківців на одвічного суперника і конкурента.

Переговори відбувалися вночі. Покупці одночасно за допомогою телефону «мучили» і Філімонова, і Романцева. Зрештою, спільну мову таки знайшли.

Оригінально прокоментував цю подію знаний телекоментатор колишній українець Володимир Маслаченко: «Сьогодні 31 липня, а не перше квітня». Отже, все без жодних жартів.

Контракт підписано на три роки. Домовлятися з Олександром було значно легше, ніж з Романцевим. Хоча, як з'ясувалося, на Філімонова око поклали не лише кияни, а й ще кілька іменитих європейських клубів, зокрема, італійська «Перуджа».

— Чи були інші кандидатури? **— запитали першого віце-президента клубу.**

— Звичайно так. Якщо б Олександр Філімонов не дав згоди, то, враховуючи наші дружні стосунки з «Міланом», президент ФФУ Григорій Суркіс звернувся б по допомогу до Сільвіо Берлусконі. І один із нинішніх воротарів міланців став би динамівцем. Були ще кандидатури. Але під номером один стояв Філімонов.

Що відбувалося в душі знаного майстра, воротаря збірної, багаторазового чемпіона Росії?

— Не приховую, був здивований пропозицією. Спартаківці за всю свою тривалу історію дуже рідко переходили до київського «Динамо». Але особливо не вагався, приймаючи рішення. Гадаю, зайве нагадувати, що мій новий клуб має славні переможні традиції. Добре організована і нинішня команда. Поки я всім задоволений.

— Якщо можна, скажіть про суть ваших розбіжностей із Олегом Івановичем Романцевим. Чому впродовж останніх трьох місяців рідко з'являлися в основному складі «Спартака»?

— Не було в нас конфлікту з Романцевим. Повірте, що не так часто з ним спілкувалися віч-на-віч, щоб виникли якісь сварки і суперечки. Стосовно моєї гри у згадані терміни. То відповісти важко, бо склад визначав не я.

— А виступи у київському «Динамо» зможуть підняти ваш авторитет, що дозволить знову запрошувати вас до російської національної команди?

— Знову-таки, ми торкаємося тренерських повноважень. У свою чергу, зрозуміло, дуже старатимуся, щоб бути поміченим. Від цього буде користь і збірній, і «Динамо», і, зрозуміло, мені.

У цей момент до розмови підключився віце-президент ФК «Динамо» (Київ) Йожеф Сабо і повідомив, що не встиг Філімонов прибути до динамівського табору, як до клубу з Москви надійшла телеграма. Філімонова викликають до збірної Росії на термін з 13 по 15 серпня для участі у товариському поєдинку зі збірною Греції.

— Чи були раніше в Києві? Які перші враження від міста? Як ваша сім'я поставилася до переходу? —знову запитання до новобранця.

— У моєї дружини тут багато родичів. Зокрема, мешкають бабуся і тітка. Тому Київ можемо вважати рідним містом. До речі, моя теща — українка. Стосовно міста, то познайомитися з ним за такий короткий термін просто не міг. Адже одразу з аеропорту вирушив на базу. І там готувався до матчу з «Брюгге».

— І в «Спартаку», і в збірній Росії ви голосно керували обороною. То, либонь, і на новому місці чинитимете так само?

— Гадаю, що робити доречні і потрібні підказки товаришам по команді є однією з найважливіших функцій воротаря. Тому намагатимуся продовжувати цю практику.

— Чому обрали «Динамо», а не «Перуджу»?

— Це комерційна таємниця.

Із залу пролунала репліка: «А в Олександра в Італії немає тещі». Всі засміялися і Філімонов найбільше.

— Як оцінюєте гру Максима Левицького?

— За якою системою: п'яти-, десятибальною? Я — не прихильник давати оцінки колегам. Це справа тренерів і журналістів. Скажу одне, що Максим —класний воротар.

— А на такий теплий прийом з боку київської публіки очікували?

— Така прихильна реакція мене просто розчулила. Адже для київського «Динамо» поки нічого істотного не зробив. Це — аванс. І постараюся не розчарувати вболівальників.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: *новий киянин Олександр Філімонов з динамівською футболкою.*

Фото Івана ТИМЧЕНКА (прес-служба ФК «Динамо», Київ).

ПОНЕДІЛОК, 6 серпня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

14.55 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
15.00 УТН. День.
15.20 Телемаркет.
15.40 Надзвичайна ситуація.
16.15 Мультсеріал "Розповіді дядечка Бобра".
16.30 До 10-ї річниці Незалежності України. "Таланти твої, Україно!".
16.50 Телемаркет.
17.10 До 10-ї річниці Незалежності України. Серіал "Чорна рада". Заключна серія.
17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Саме той.
18.45 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
18.50 Милосердя.
19.10 І що в упаковці?
19.25 Бізнес-простір.
20.00 Телефортуна.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Питання дня.
21.45 Світ спорту.
22.05 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
22.10 Футбол як футбол.
22.50 Телеверсія "Цар Едіп".
00.20 Хіт року.
00.30 Концерт М. Сарду.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.30 Хіт року.
10.35 І що в упаковці?
10.45 Олімпійська галерея.
11.00 Телемаркет.
11.30 Кіноскарбниця. Худ.фільм "Таємничий острів".
13.00 Телемаркет.
13.20 Ракурс. Вернісаж Петра Антипи. Художник, скульптор з Горлівки — на столичних і світових майданчиках.
13.45 Театральна афіша. "Відлуння". Міжнародний фестиваль моновистав.

КАНАЛ "1+1"

07.00 Прихована камера.
07.35 Худ.фільм "Моя мила жертва".
09.05 Серіал "Професіонали".
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 Серіал "Район Сан-Сет".
16.50 Серіал "Таємний агент Нікіта-3".
17.50 "Імперія кіно" представляє. Худ.фільм "Вона закохується".
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 О, щасливчик!
21.00 "Імперія кіно" представляє. Худ.фільм "Петрівка, 38".
22.35 Каламбур.
23.10 Ситуація.
23.25 ТСН.
23.45 Серіал "Швидка допомога".
00.35 Вілен Калюта. Реальне світло.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ "ІНТЕР"

07.00, 08.00, 09.00 Новини.
07.05, 09.05 Прогноз погоди.
07.10 "Джентльмен-шоу". 10 років в ефірі.
07.40 Мультсеріал "Канікули Льолека і Болека".
08.10 Серіал "Спецпідрозділ "Пасифік": історія продовжується". Заключна серія.
09.15 Худ.фільм "Професія — слідчий". Заключна серія.
10.15 Мультфільм "Дикі лебеді".
11.10 Моя сім'я. Спокуси.
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал "Даллас".
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал "Луїза-Фернанда".
14.05 Телемагазин.
14.10 Шлягер представляє.
14.50 Телемагазин.
15.00 Золоте намисто Київщини.
15.30 Телемагазин.
15.35 Пульс.
15.55 Худнемо за методикою академіка Смелова в медичному центрі "Довіра".
16.05 На ранковому прийомі.
16.40 Серіал "Луїза-Фернанда".
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

"ІНТЕР"

18.00 Новини.
18.10 Серіал "Марія Селесте".
19.00 Чекай мене.
20.00 Інформаційний канал "Подробиці". "Час".
20.50 Інтерспорт.
21.00 Прогноз погоди.
21.05 Худ.фільм "Серцебиття".
22.45 Серіал "Секретні матеріали".
23.35 Подробиці. Підсумки дня.
23.50 Прогноз погоди.
23.55 Нічний сеанс. Худ.фільм "Супершпигун".

ICTV

06.00 Музичний ранок.
07.00 Перехрестя.
07.30 Мультфільми.
08.20 Мультсеріал "Невгамовні".
08.45 Мультсеріал "Справжні монстри".
09.10 Серіал "Квантовий стрибок".
10.00,11.00,12.00,13.00,14.00,15.00,17.00,18.00 Факти. Гарячі новини.
10.00 Серіал "Мілагрос".
10.50 Серіал "Милий ворог".
11.40 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
11.55 Худ.фільм "Дуенья".
13.25 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
13.40 Худ.фільм "Посмішка клоуна".
15.10 Мультфільми.
15.45 Мультсеріал "Ква-ква гвардія".
16.10 Мультсеріал "Нові пригоди гномів".
16.35 Мультсеріал "Невгамовні".
17.00 Мультсеріал "Справжні монстри".
17.30 Серіал "Чи боїшся ти темряви?".
17.55 Серіал "Квантовий стрибок".
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Худ.фільм "Коли святі марширують".
20.45 Факти. Інформаційна програма.
21.05 Худ.фільм "Камера".
22.55 Факти. Підсумковий випуск.
23.10 Спорт.
23.25 Худ.фільм "Магазин "Імперія".
00.55 Хіт-парад "Російські гірки".
01.05 Хіт-парад "Гаряча сімка".
01.15 Музика ночі.

СТБ

07.00 Прогноз погоди.
07.05, 01.05 Астрологічний прогноз.
07.10 BIZ-TV.
08.55 Телемагазин.
09.05 Серіал "Антонелла".
10.00 "Вікна". У світ.
10.30 Телемагазин.
10.55 BIZ-TV.
12.05 Телемагазин.
12.30 Худ.фільм "Перегони тарганів".
14.00 "Вікна". Новини.
14.15 Телемагазин.
14.35 BIZ-TV.
16.00 Серіал "Манекенниці в раю".
17.00 BIZ-TV.
18.25 Телемагазин.
18.40 Серіал " Антонелла".
19.15 "Вікна". Столиця.
19.25 Серіал "Антонелла".
19.50 "Вікна". Новини. Спорт.
20.20 Худ.фільм "Блакитна прохолода".
22.00 "Вікна". Бізнес.
22.20 Худ.фільм "Зона".
00.05 Навколо спорту.
00.35 BIZ-TV.

НОВИЙ КАНАЛ

06.30 Репортер.
06.35, 07.25, 07.30, 08.10, 08.30, 08.45, 09.15 Підйом.
07.00 Мультсеріал "Гидке каченя".
07.30 Репортер.
07.45 Телепузики.
08.20 "Єралаш".
08.40 Репортер.
09.10 Київський репортер.
09.25 Серіал "Грозові камені-2".
09.55 Серіал "Таємний світ Алекс Мак".
10.20 Аншлаг! Аншлаг!
11.20 Худ.фільм "Фіктивний шлюб".
12.55 Худ.фільм "Свято Нептуна".
13.40 "Хауз фіт" — домашній фітнес.
13.50 Худ.фільм "Джентльмени удачі".
15.15 Мультсеріал "Оггі і кукарачі".
15.40 Мультсеріал "Норман Нормал".
16.10 Мультсеріал "Пуччіні".
16.35 "Єралаш".
16.50 Серіал "Біле Ікло".
17.15 Новий елемент.
17.45 Худ.фільм "Сімнадцять миттєвостей весни". 1 серія.
19.00 Репортер.
19.25 Погода.
19.40 Серіал "Нова жертва".
20.25 Худ.фільм "Версія полковника Зоріна".
22.00 Репортер.
22.35 Худ.фільм "Вогненна буря".

ГРТ

05.00 Телеканал "Доброго ранку".
08.00 Новини.
08.15 Серіал "Земля любові".
09.15 Незалежне розслідування.
10.05 Сміхопанорама.
10.40 Єралаш.
10.50 Бібліоманія.
11.00 Новини.
11.15 Телеканал "Добрий день".
11.45 Худ.фільм "Маестро "з ниточкою".
14.00 Новини.
14.20 Мультсеріал "Усі пси попадають у рай".
14.45 Мультсеріал "Покемон".
15.05 Велике прання.
16.00 Серіал "Собача справа".
17.00 Вечірні новини.
17.20 Єралаш.
17.30 З легким паром!
18.00 Серіал "Земля любові".
19.00 Чекай мене.
20.00 Час.
20.40 Док. серіал "Закон джунглів".
21.30 Серіал "Секретні матеріали".
22.30 Нічні новини.
22.45 "На футболі" з В. Гусєвим.
23.25 Серіал "Повна безпека".

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.15 Серіал "Вірність коханню".
05.50, 06.50 Вісті — Москва.
06.15, 07.50 Сімейні новини.
06.25 Телепузики.
07.15 Мультфільми.
07.30 Москва — Мінськ.
07.45 Православний календар.
08.15 Два роялі.
09.00 Моя сім'я.
10.30 "Фитиль".
10.45 Серіал "Санта-Барбара".
11.35 Серіал "Селеста".
12.30 Що хоче жінка.
13.30 Серіал "Шалені гроші".
14.25 Серіал "Дикий янгол".
16.30 Сам собі режисер.
17.00 Серіал "З новим щастям!".
18.00 Канікули з "Аншлагом".
19.30 Вісті — Москва.
19.50 Худ.фільм "Вільне падіння".
21.25 Чемпіонат світу з легкої атлетики.
22.30 Вісті — Москва.
22.40 Творчий вечір А. Волочкової.
00.15 Спорт за тиждень.
01.10 Чемпіонат світу з легкої атлетики.

НТБ

05.00, 06.00, 07.00 Сьогодні вранці.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.25 Кримінал.
05.30, 06.35, 16.35 Про запас.
05.40, 06.45, 07.20 Карданний вал.
05.45 Мультфільм.
07.30 Серіал "Курортний роман".
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.
09.30 Серіал "Курортний роман".
11.30 Серіал "Вічний поклик".
13.30 Старий телевізор.
14.40 Програма на біс. "Ляльки".
15.35 Кримінал.
15.50 Серіал "Її звали Нікіта".
17.00 Г. Хазанов. "Жив собі я...".

18.35 Кримінал.
19.05 Серіал "Ті, що співають у тернику".
20.15 "Кримінальна Росія". "Брати по крові". 1 серія.
21.50 Серіал "Шейх Бадияр на прізвисько Пірат". 1 серія.
23.00 Кримінал.
23.20 Серіал "Недоторканні".

ВІВТОРОК, 7 серпня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.05 ТРК "Ера" представляє: "Доброго ранку, Україно!".
08.55 Одвічні істини.
09.00 Телемаркет.
09.20 Футбол як футбол.
10.00 Нова колекція.
10.30 Бути жінкою.
11.00 УТН. Ранок.
11.20 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
11.25 Християнство на межі тисячоліть.
12.35 Телемаркет.
12.45 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
12.55 Закон є закон.
14.55 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
15.00 УТН. День.
15.20 Телемаркет.
15.40 Відеофільм "Залізниця. XXI століття".
16.15 Мультсеріал "Розповіді дядечка Бобра".
16.30 До 10-ї річниці Незалежності України. "Таланти твої, Україно!".
16.50 Телемаркет.
17.00 Док. фільм "Микола Вінграновський".
17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Саме той.
18.45 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
18.55 Футбол. Ліга чемпіонів. Третій кваліфікаційний раунд. "Шахтар" (Донецьк, Україна) — "Боруссія" (Дортмунд, Німеччина).
20.50 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Питання дня.
21.45 Світ спорту.
22.05 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
22.10 Відкриття VI Міжнародного фестивалю телевізійних програм "Оксамитовий сезон".
23.45 Хіт року.
23.55 Нічний канал ТРК "Ера".

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.30 Хіт року.
10.35 І що в упаковці?
10.45 Зірки, на сцену!
11.15 Телемаркет.
11.40 Модний час.
12.10 Перехрестя.
12.40 Телемаркет.
13.00 Французька година.

КАНАЛ "1+1"

07.00 Ситуація.
07.10 ТСН.
07.30 Худ.фільм "Вона закохується".
09.10 О, щасливчик!
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 Серіал "Район Сан-Сет".
16.50 Серіал "Великий кайф".
17.40 Серіал "Досьє детектива Дубровського".
18.35 Серіал "Всі жінки — відьми". 4 серія.
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 Прем'єра серіалу "Кріт". 1 серія.
21.00 "Імперія кіно" представляє. Худ.фільм "Ворон-месник".
22.45 Біла ворона.
23.20 Ситуація.
23.35 ТСН.
23.55 Серіал "Швидка допомога".
00.45 Невідоме кіно. "Про друзів-товаришів".

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ "ІНТЕР"

07.00, 08.00, 09.00 Новини.
07.05, 09.10 Прогноз погоди.
07.10 Самі з вусами.
07.40 Мультфільм.
07.50 Сім'я від А до Я.
08.10 Прем'єра. Серіал "Рятувальний патруль "Гаваї".
09.15 Худ.фільм "Двійник".
10.35 Уік-енд.
11.05 Поле чудес.
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал "Даллас".
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал "Луїза-Фернанда".
14.00 Хіт-базар.
14.35 Телемагазин.
14.40 Молодіжна телевізійна служба.
15.10 Телемагазин.
15.20 Інтер'єр.
15.35 Телемагазин.
15.45 Вогні "Бориспіля".
16.00 Недільні зустрічі.
16.45 Серіал "Луїза-Фернанда".
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

"ІНТЕР"

18.00 Новини.
18.10 Серіал "Марія Селесте".
19.00 Серіал "Гнів янголів".
20.00 Інформаційний канал "Подробиці". "Час".
20.50 Інтерспорт.
21.00 Прогноз погоди.
21.05 Худ.фільм "Крильце чи ніжка?".
22.45 Серіал "Курортний роман". "Осінній блюз".
00.00 Подробиці. Підсумки дня.
00.15 Прогноз погоди.
00.20 Нічний сеанс. Худ.фільм "Кохання і мафія".

ICTV

06.00 Музичний ранок.
07.00 Факти.
07.02 Хіт-парад "Гаряча сімка".
07.12 Мультсеріал "Черепашки-ніндзя".
07.45 Хіт-парад "Російські гірки".
08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
08.02 Мультфільми.
08.20 Мультсеріал "Невгамовні".
08.45 Мультсеріал "Справжні монстри".
09.10 Серіал "Квантовий стрибок".
10.00 Серіал "Мілагрос".
10.45 Серіал "Милий ворог".
11.40 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
11.55 Худ.фільм "Дружина пішла".
13.35 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
13.50 Худ.фільм "Коли святі марширують".
15.25 Мультфільми.
15.45 Мультсеріал "Динозаврики".
16.10 Мультсеріал "Черепашки-ніндзя".
16.35 Мультсеріал "Невгамовні".
17.00 Мультсеріал "Справжні монстри".
17.25 Серіал "Чи боїшся ти темряви?".
17.55 Серіал "Квантовий стрибок".
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Худ.фільм "Біг проти часу".
20.45 Факти. Інформаційна програма.
21.05 Худ.фільм "Земля-повітря".
22.35 Факти. Підсумковий випуск.
22.50 Спорт.
23.05 Худ.фільм "Дружина пішла".
00.35 Хіт-парад "Російські гірки".
00.45 Хіт-парад "Гаряча сімка".
00.55 Музика ночі.

СТБ

07.00 "Вікна". Столиця.
07.10 Прогноз погоди.
07.15 BIZ-TV.
08.00 "Вікна". Бізнес.
08.20 BIZ-TV.
08.50, 00.50 Астрологічний прогноз.
08.55 Телемагазин.
09.05 Серіал "Антонелла".
10.00 Телемагазин.
10.25 Худ.фільм "Блакитна прохолода".
12.05 Ви практично здорові.
12.35 Телемагазин.
13.10 BIZ-TV.
14.00 "Вікна". Новини.
14.15 Телемагазин.
14.35 BIZ-TV.
16.00 Серіал "Манекенниці в раю".
17.00 BIZ-TV.
18.25 Телемагазин.
18.40 Серіал "Антонелла".
19.15 "Вікна". Столиця.
19.25 Серіал "Антонелла".
19.50 "Вікна". Новини. Спорт.
20.20 Худ.фільм "Вірність".
22.00 "Вікна". Бізнес.
22.20 Худ.фільм "Тотальна сила-2".
00.05 BIZ-TV.

НОВИЙ КАНАЛ

06.30 Репортер.
06.35, 07.25, 07.30, 08.10, 08.30, 08.45, 09.15 Підйом.
07.00 Мультсеріал "Гидке каченя".
07.30 Репортер.
07.45 Телепузики.
08.20 Єралаш.
08.40 Репортер.
09.10 Київський репортер.
09.25 Серіал "Грозові камені-2".
09.50 Серіал "Таємний світ Алекс Мак".
10.20 Серіал "Воїн у часі". 1 серія.
11.10 Худ.фільм "Сильніше крові".
12.45 Мультфільм "Людинку намалював я".
13.45 "Хауз фіт" — домашній фітнес.
13.50 Худ.фільм "Версія полковника Зоріна".
15.20 Мультфільм "Мишеня Лапич". 1 серія.
15.45 Мультсеріал "Норман Нормал".
16.10 Мультсеріал "Пуччіні".
16.35 "Єралаш".
16.50 Серіал "Біле Ікло".
17.15 Серіал "Чарівник-2".
17.45 Худ.фільм "Сімнадцять миттєвостей весни". 2 серія.
19.00 Репортер.
19.25 Погода.
19.40 Серіал "Нова жертва".
20.25 Худ.фільм "Ловкач і Хіпоза".
22.00 Репортер.
22.35 Худ.фільм "Заборонене кохання".
00.20 Посміхніться. Вас знімають.
00.45 Зона ночі.
01.55 Худ.фільм "Сильніше крові".
03.20 Худ.фільм "Заборонене кохання".

ГРТ

05.00 Телеканал "Доброго ранку".
08.00 Новини.
08.15 Серіал "Земля любові".
09.15 Чекай мене.
10.10 Док. детектив "По сліду "своїх".
10.40 Єралаш.
10.50 Бібліоманія.
11.00 Новини.
11.15 Телеканал "Добрий день".
12.10 Зоряна година.
12.35 Худ.фільм "Додатковий прибуває на 2-у колію". 1 серія.
14.00 Новини.
14.20 Мультсеріал "Усі пси попадають у рай".
14.40 Єралаш.
15.05 Велике прання.
16.00 Серіал "Собача справа".
17.00 Вечірні новини.
17.20 Дикі зірки Голлівуда.
17.50 Серіал "Земля любові".
18.50 Серіал "Острів страху".
20.00 Час.
20.40 Худ.фільм "Крильце чи ніжка".
22.30 Нічні новини.
22.40 Цивілізація.
23.15 Худ.фільм "Громадянин Ікс".

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.15 Серіал "Вірність коханню".
05.50, 06.50 Вісті — Москва.
06.15, 07.50 Сімейні новини.
06.25 Телепузики.
07.15 Мультфільми.
07.45 Православний календар.
08.15 Два роялі.
09.00 Моя сім'я.
10.30 "Фитиль".
10.35 Серіал "Санта-Барбара".
11.35 Серіал "Селеста".
12.30 Що хоче жінка.
13.30 Серіал "Шалені гроші".
14.25 Серіал "Дикий янгол".
16.30 Сам собі режисер.
17.00 Серіал "З новим щастям!".
18.00 Серіал "Любов. RU".
19.30 Вісті — Москва.
19.50 Худ.фільм "Міські піжони".
22.30 Вісті — Москва.
22.40 Худ.фільм "Косар газонів".
00.45 Чемпіонат світу з легкої атлетики.

НТБ

05.00, 06.00, 07.00 Сьогодні вранці.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.25, 07.20 Кримінал.
05.30, 06.35, 07.25, 16.35 Про запас.
05.40, 06.45, 07.40 Карданний вал.
05.45 Мультфільм.
07.50 Серіал "Ті, що співають у тернику".
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.
09.25 Серіал "Шейх Бадияр на прізвисько Пірат".
10.25 Кримінал. "Щиросерде зізнання".
11.30 Серіал "Вічний поклик".
13.30 Старий телевізор.
14.45, 07.15, 16.35 Про запас.
15.35 Кримінал.
15.50 Серіал "Її звали Нікіта".
17.00 Г. Хазанов. "Жив собі я...".
18.35 Кримінал.
19.05 Серіал "Ті, що співають у тернику".
20.15 Абсолютно секретно. Інформація до роздумів.
21.50 Серіал "Шейх Бадияр на прізвисько Пірат".
23.05 Кримінал.
23.25 Серіал "Недоторканні". Заключна серія.

СЕРЕДА, 8 серпня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.05 ТРК "Ера" представляє: "Доброго ранку, Україно!".
08.55 Одвічні істини.
09.00 Телемаркет.
09.30 Телефільм "Галич — столиця князя Данила Галицького".
10.00 Концерт джаз-оркестру Я. Табачника.
11.00 УТН. Ранок.
11.20 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
11.30 Хіт року.
12.00 Телемаркет.
12.20 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
12.30 Закон є закон.
14.55 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
15.00 УТН. День.
15.20 Телемаркет.
15.40 Крок до зірок.
16.15 Мультсеріал "Розповіді дядечка Бобра".
16.30 До 10-ї річниці Незалежності України. "Таланти твої, Україно!".
16.50 Телемаркет.
17.05 Нова колекція.
17.40 І що в упаковці?
17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Саме той.
18.45 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
18.55 Футбол. Ліга чемпіонів. Третій кваліфікаційний раунд. У перерві — Укрспортлото.
20.50 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.30 Питання дня.
21.35 Експосвіт.
21.55 Світ спорту.
22.15 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
22.20 Чемпіонат Європи зі спідвею. Півфінал.
22.50 Концерт Адамо в "Олімпії".
23.55 Хіт року.
00.05 Нічний канал ТРК "Ера".

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.30 Хіт року.
10.35 І що в упаковці?
10.45 Дитяча лінія.
11.00 Прогулянка з "Акцентом" і не без моралі.
11.20 Телемаркет.
11.45 Бізнес-простір.
12.15 Сільський час.
13.05 Тележурнал "Вісник податкової служби України".
13.15 Телемаркет.
13.35 Цей таємничий світ.
13.55 Хіт року.

КАНАЛ "1+1"

07.00 Ситуація.
07.10 ТСН.
07.30 Худ.фільм "Інспектор карного розшуку".
09.00 Прем'єра серіалу "Кріт". 1 серія.
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 Серіал "Район Сан-Сет".
16.50 Серіал "Великий кайф".
17.40 Серіал "Досьє детектива Дубровського".
18.35 Серіал "Всі жінки — відьми".
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 Серіал "Кріт". 2 серія.
21.05 "Імперія кіно" представляє. Худ.фільм "Любов серед злодіїв".
22.50 Комедійний квартет.
23.25 Ситуація.
23.40 ТСН.
00.00 Серіал "Швидка допомога".
00.45 Невідоме кіно. Параджанов.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ "ІНТЕР"

07.00, 08.00, 09.00 Новини.
07.05, 09.05 Прогноз погоди.
07.10 Прокинься і співай!
08.10 Серіал "Рятувальний патруль "Гаваї".
09.15 Худ.фільм "Додатковий прибуває на другу колію".
10.25 Супутник "Планети Здоров'я".
10.55 Мультфільм.
11.10 Серіал "Харнблоу".
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал "Даллас".
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал "Луїза-Фернанда".
14.00 Телемагазин.
14.05 Шлягер представляє.
14.50 Телемагазин.
15.00 Домашній лікар.
15.20 Телемагазин.
15.25 Люди і долі.
15.55 Ще раз про ожиріння в медичному центрі "Довіра".
16.05 Київ діловий.
16.40 Серіал "Луїза-Фернанда".
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

"ІНТЕР"

18.00 Новини.
18.10 Серіал "Марія Селесте".
19.00 Серіал "Гнів янголів".
19.55 Суперлото.
20.00 Інформаційний канал "Подробиці"."Час".
20.50 Інтерспорт.
21.00 Прогноз погоди.
21.05 Худ.фільм "Купіть наших дітей".
22.45 Клуб "Золотий гусак".
23.30 Подробиці. Підсумки дня.
23.45 Прогноз погоди.
23.50 Кінозал для дорослих. Еротичний серіал "Незнайомці". Заключна серія.
00.45 Концерт "Seal".

ICTV

06.00 Музичний ранок.
07.00 Факти.
07.02 Хіт-парад "Гаряча сімка".
07.12 Мультсеріал "Черепашки-ніндзя".
07.45 Хіт-парад "Російські гірки".
08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
08.02 Мультфільми.
08.20 Мультсеріал "Невгамовні".
08.45 Мультсеріал "Справжні монстри".
09.10 Серіал "Квантовий стрибок".
10.00 Серіал "Мілагрос".
10.45 Серіал "Милий ворог".
11.40 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
11.55 Худ.фільм "Стрейнджер".
13.15 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
13.30 Худ.фільм "Біг проти часу".
15.00 Мультфільми.
15.45 Мультсеріал "Динозаврики".
16.10 Мультсеріал "Черепашки-ніндзя".
16.35 Мультсеріал "Невгамовні".
17.00 Мультсеріал "Справжні монстри".
17.25 Серіал "Чи боїшся ти темряви?".
17.55 Серіал "Квантовий стрибок".
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Худ.фільм "Дилетантка".
20.45 Факти. Інформаційна програма.
21.05 Худ.фільм "Свій хрест".
23.40 Факти. Підсумковий випуск.
23.55 Спорт.
00.10 Худ.фільм "Стрейнджер".
01.25 Хіт-парад "Російські гірки".
01.35 Хіт-парад "Гаряча сімка".
01.45 Музика ночі.

СТБ

07.00 "Вікна". Столиця.
07.10 Прогноз погоди.
07.15 BIZ-TV.
08.00 "Вікна". Бізнес.
08.20 BIZ-TV.
08.50, 00.50 Астрологічний прогноз.
08.55 Телемагазин.
09.05 Серіал "Антонелла".
10.00 Телемагазин.
10.25 Худ.фільм "Вірність".
12.00 Імпреза.
12.40 Телемагазин.
13.15 BIZ-TV.
14.00 "Вікна". Новини.
14.15 Телемагазин.
14.35 BIZ-TV.
16.00 Серіал "Манекенниці в раю".
17.00 BIZ-TV.
18.25 Телемагазин.
18.40 Серіал "Антонелла".
19.15 "Вікна". Столиця.
19.25 Серіал "Антонелла".
19.50 "Вікна". Новини. Спорт.
20.20 Худ.фільм "Вербувальник".
22.00 "Вікна". Бізнес.
22.20 Худ.фільм "Розгніваний утікач".
00.00 BIZ-TV.

НОВИЙ КАНАЛ

14.00 Худ.фільм "Ловкач і Хіпоза".
15.25 Мультсеріал "Мишеня Лапич".
15.50 Мультсеріал "Норман Нормал".
16.20 Мультсеріал "Пуччіні".
16.40 "Єралаш".
16.55 Серіал "Біле Ікло".
17.20 Серіал "Чарівник-2".
17.45 Худ.фільм "Сімнадцять миттєвостей весни". 3 серія.
19.00 Репортер.
19.25 Погода.
19.40 Серіал "Нова жертва".
20.25 Худ.фільм "Злочин сторіччя".
22.00 Репортер.
22.20 Погода.
22.35 Худ.фільм "Цифрова людина".
00.15 3х4. Найкумедніше домашнє відео.
00.45 Зона ночі.
02.20 Худ.фільм "Пацани".
03.50 Худ.фільм "Цифрова людина".
05.20 Худ.фільм "Сімнадцять миттєвостей весни". 3 серія.

ГРТ

05.00 Телеканал "Доброго ранку".
08.00 Новини.
08.15 Серіал "Земля любові".
09.15 Серіал "Острів страху".
10.15 Поки всі вдома.
10.50 Бібліоманія.
11.00 Новини.
11.15 Телеканал "Добрий день".
12.10 Цар гори.
12.35 Худ.фільм "Додатковий прибуває на 2-у колію". 2 серія.
14.00 Новини.
14.20 Мультсеріал "Усі пси попадають у рай".
14.40 Єралаш.
15.05 Велике прання.
16.00 Серіал "Собача справа".
17.00 Вечірні новини.
17.20 Людина і закон.
17.50 Серіал "Земля любові".
18.50 Серіал "Острів страху".
20.00 Час.
20.40 Худ.фільм "Вербувальник".
22.30 Нічні новини.
22.45 Російський екстрим. "Сніданок з акулами".
23.10 Худ.фільм "Готти".

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.15 Серіал "Вірність коханню".
05.50, 06.50 Вісті — Москва.
06.15, 07.50 Сімейні новини.
06.25 Телепузики.
07.15 Мультфільми.
07.45 Православний календар.
08.15 Два роялі.
09.00 Моя сім'я.
10.30 "Фитиль".
10.45 Серіал "Санта-Барбара".
11.35 Серіал "Селеста".
12.30 Що хоче жінка.
13.30 Серіал "Шалені гроші".
14.25 Серіал "Дикий янгол".
16.30 Сам собі режисер.
17.00 Серіал "З новим щастям-2!". "Цілунок на морозі".
18.00 Серіал "Любов. RU".
19.30 Вісті — Москва.
19.50 Худ.фільм "Небезпечно для життя!".
21.35 Чемпіонат світу з легкої атлетики.
22.30 Вісті — Москва.
22.40 Худ.фільм "Іштар".
00.40 Чемпіонат світу з легкої атлетики.

НТБ

05.00, 06.00, 07.00 Сьогодні вранці.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.25, 07.20 Кримінал.
05.30, 06.35, 07.25, 14.45, 16.35 Про запас.
05.40, 06.45, 07.40 Карданний вал.
05.45 Мультфільм.
07.50 Серіал "Ті, що співають у тернику".
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.
09.25 Серіал "Шейх Бадияр на прізвисько Пірат".
10.30 Середовище.
11.30 Серіал "Вічний поклик".
13.30 Старий телевізор.
15.35 Кримінал.
15.50 Серіал "Її звали Нікіта".
17.00 Г. Хазанов. "Жив собі я...".
18.35 Кримінал.
19.05 Серіал "Ті, що співають у тернику".
20.15 Рослинне життя.
21.50 Серіал "Шейх Бадияр на прізвисько Пірат".
23.00 Кримінал.
23.20 Серіал "Солдати удачі". 1 серія.

ЧЕТВЕР, 9 серпня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.05 ТРК "Ера" представляє: "Доброго ранку, Україно!".
08.55 Одвічні істини.
09.00 Телемаркет.
09.15 Мультфільми.
09.50 Нова колекція.
10.30 Не все так погано...
11.00 УТН. Ранок.
11.20 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
11.25 Ток-ринг.
12.10 Телемаркет.
12.30 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
12.40 Закон є закон.
14.55 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
15.00 УТН. День.
15.20 Телемаркет.
15.40 Муз. фільм "Сумувати не треба".
16.15 Мультфільм.
16.30 До 10-ї річниці Незалежності України. "Таланти твої, Україно!".
16.50 Телемаркет.
17.00 Нова колекція.
17.25 Саме той.
17.55 Футбол. Кубок УЄФА. ЦСКА (Київ, Україна) — "Йокеріт" (Гельсінкі, Фінляндія). У перерві — УТН. Вечір.
19.50 І що в упаковці?
20.00 Резонанс.
20.20 Створи себе. А. Попович.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Питання дня.
21.45 Світ спорту.
22.05 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
22.15 Концерт популярних українських виконавців.
23.30 Хіт року.
23.40 Нічний канал ТРК "Ера".

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ–2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.30 Хіт року.
10.35 І що в упаковці?
10.45 Крок до зірок.
11.15 Телемаркет.
11.40 Хто в домі хазяїн?
12.05 Нова колекція.
12.20 Мультфільм на замовлення.
13.05 До 10-ї річниці Незалежності України. Обрані часом.
13.35 Телемаркет.
13.55 Хіт року.

КАНАЛ "1+1"

07.00 Ситуація.
07.10 ТСН.
07.30 Худ.фільм "Будні карного розшуку".
09.00 Серіал "Кріт".
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 Серіал "Район Сан-Сет".
16.50 Серіал "Великий кайф".
17.40 Серіал "Досьє детектива Дубровського".
18.35 Серіал "Всі жінки — відьми".
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 Серіал "Кріт".
21.05 "Імперія кіно" представляє. Худ.фільм "Екстаз".
22.50 Прихована камера.
23.25 Ситуація.
23.40 ТСН.
00.00 Серіал "Швидка допомога".
00.50 Невідоме кіно. "Перед іконою".

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ "ІНТЕР"

07.00, 08.00, 09.00 Новини.
07.05, 09.05 Прогноз погоди.
07.10 З легким паром! В гостях у М. Євдокимова.
07.40 Елка і кореші.
07.50 Сім'я від А до Я.
08.10 Серіал "Рятувальний патруль "Гаваї".
09.15 Худ.фільм "Додатковий прибуває на другу колію".
10.25 Життя тварин.
10.55 Мультфільм.
11.05 Серіал "Харнблоу".
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал "Даллас".
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал "Луїза-Фернанда".
14.05 Хіт-базар.
14.40 Телемагазин.
14.45 Крила.
15.15 Телемагазин.
15.20 Сім, сім — струни дитинства. Частина 1.
16.05 Телемагазин.
16.15 Оплески, оплески. В. Кузьміна.
16.40 Серіал "Луїза-Фернанда".
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

"ІНТЕР"

18.00 Новини.
18.10 Серіал "Марія Селесте".
19.05 Серіал "Гнів янголів".
20.00 Інформаційний канал "Подробиці". "Час".
20.50 Інтерспорт.
21.00 Прогноз погоди.
21.05 Худ.фільм "Дисбат".
22.50 Програма Ю. Рогози "Колір ночі".
23.15 Телевізійний центр моди.
23.45 Подробиці. Підсумки дня.
00.00 Прогноз погоди.
00.05 Нічний сеанс. Худ.фільм "Зброя масового знищення".

ICTV

06.00 Музичний ранок.
07.00 Факти.
07.02 Хіт-парад "Гаряча сімка".
07.12 Мультсеріал "Черепашки-ніндзя".
07.45 Хіт-парад "Російські гірки".
08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
08.05 Мультфільми.
08.20 Мультсеріал "Невгамовні".
08.45 Мультсеріал "Справжні монстри".
09.10 Серіал "Квантовий стрибок".
10.00 Серіал "Мілагрос".
10.45 Серіал "Милий ворог".
11.40 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
11.55 Худ.фільм "Без свідків".
13.30 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
13.45 Худ.фільм "Дилетантка".
15.25 Мультфільми.
15.45 Мультсеріал "Динозаврики".
16.10 Мультсеріал "Черепашки-ніндзя".
16.35 Мультсеріал "Невгамовні".
17.00 Мультсеріал "Справжні монстри".
17.25 Серіал "Чи боїшся ти темряви?".
17.55 Серіал "Квантовий стрибок".
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Худ.фільм "Невдахи".
20.45 Факти. Інформаційна програма.
21.05 Худ.фільм "Інферно".
22.40 Факти. Підсумковий випуск.
22.55 Спорт.
23.10 Худ.фільм "Тісї ночі".
00.35 Хіт-парад "Російські гірки".
00.45 Хіт-парад "Гаряча сімка".
00.55 Музика ночі.

СТБ

07.00 "Вікна". Столиця.
07.10 Прогноз погоди.
07.15 BIZ-TV.
08.00 "Вікна". Бізнес.
08.20 BIZ-TV.
08.50, 00.50 Астрологічний прогноз.
08.55 Телемагазин.
09.05 Серіал "Антонелла".
10.00 Телемагазин.
10.25 Худ.фільм "Вербувальник".
12.10 Телемагазин.
12.35 BIZ-TV.
14.00 "Вікна". Новини.
14.15 Телемагазин.
14.35 BIZ-TV.
16.00 Серіал "Манекенниці в раю".
17.00 BIZ-TV.
18.25 Телемагазин.
18.40 Серіал "Антонелла".
19.15 "Вікна". Столиця.
19.25 Серіал "Антонелла".
19.50 "Вікна". Новини. Спорт.
20.20 Худ.фільм "Під маскою беркута".
22.00 "Вікна". Бізнес.
22.20 Худ.фільм "Голий космос".
00.00 BIZ-TV.

НОВИЙ КАНАЛ

06.30 Репортер.
06.35, 07.25, 07.30, 08.10, 08.30, 08.45, 09.15 Підйом.
07.00 Мультсеріал "Гидке качення".
07.30 Репортер.
07.45 Телепузики.
08.20 Єралаш.
08.40 Репортер.
09.10 Київський репортер.
09.25 Серіал "Грозові камені-2".
09.55 Серіал "Таємний світ Алекс Мак".
10.20 Серіал "Воїн у часі".
11.15 Худ.фільм "Жінка з минулим".
12.45 Мультфільми.
13.40 "Хауз фіт" — домашній фітнес.
13.50 Худ.фільм "Злочин сторіччя".
15.15 Мультсеріал "Мишеня Лапич".
15.40 Мультсеріал "Норман Нормал".
16.05 Мультсеріал "Пуччіні".
16.30 "Єралаш".
16.45 Серіал "Біле Ікло".
17.10 Серіал "Чарівник-2".
17.35 Худ.фільм "Сімнадцять миттєвостей весни". 4 серія.
19.00 Репортер.
19.25 Погода.
19.40 Серіал "Нова жертва".
20.25 Худ.фільм "Орел і решка".
22.00 Репортер.
22.20 Погода.
22.35 Худ.фільм "Два життя".
00.20 Живий звук.
00.55 "3х4". Найкумедніше домашнє відео.
01.25 Зона ночі.
02.55 Худ.фільм "Два життя".
04.35 Худ.фільм "Сімнадцять миттєвостей весни". 4 серія.
05.50 Мультфільми.

ГРТ

05.00 Телеканал "Доброго ранку".
08.00 Новини.
08.15 Серіал "Земля любові".
09.15 Серіал "Острів страху".
10.15 Людина і закон.
10.50 Бібліоманія.
11.00 Новини.
11.15 Телеканал "Добрий день".
12.10 Поклик джунглів.
12.35 Худ.фільм "З вечора до полудня". 1 серія.
14.00 Новини.
14.20 Мультсеріал "Усі пси попадають у рай".
14.40 Єралаш.
15.05 Велике прання.
16.00 Серіал "Собача справа".
17.00 Вечірні новини.
17.20 Самі з вусами.
17.50 Серіал "Земля любові".
18.50 Серіал "Острів страху".
20.00 Час.
20.40 Серіал "16-й відділ".
21.30 Незалежне розслідування.
22.30 Нічні новини.
22.45 Формула влади. Президент Латвії.
23.15 Худ.фільм "Невпопад".
00.55 Реальна музика.

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вісті.
05.15 Серіал "Вірність коханню".
05.50, 06.50 Вісті — Москва.
06.15, 07.50 Сімейні новини.
06.25 Телепузики.
07.15 Мультфільми.
07.45 Православний календар.
08.15 Два роялі.
09.00 Моя сім'я.
10.30 "Фитиль".
10.45 Серіал "Санта-Барбара".
11.35 Серіал "Селеста".
12.30 Що хоче жінка.
13.30 Серіал "Шалені гроші".
14.25 Серіал "Дикий янгол".
16.30 Сам собі режисер.
17.00 Серіал "З новим щастям-2!" "Цілунок на морозі".
18.00 Серіал "Любов. RU".
19.30 Вісті — Москва.
19.50 Худ.фільм "Сліпа лють".
21.30 Чемпіонат світу з легкої атлетики.
22.30 Вісті — Москва.
22.40 Худ.фільм "Скажені пси".

00.30 Чемпіонат світу з легкої атлетики.
01.15 Гаряча десятка.

НТБ

05.00, 06.00, 07.00 Сьогодні вранці.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.25, 07.20 Кримінал.
05.30, 06.35, 07.25, 14.45, 16.35 Про запас.
05.40, 06.45, 07.40 Карданний вал.
05.45 Мультфільм.
07.50 Серіал "Ті, що співають у тернику".
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.
09.25 Серіал "Шейх Бадияр на прізвисько Пірат".
10.25 Квартирне питання.
11.30 Серіал "Вічний поклик".
13.30 Старий телевізор.
15.35 Кримінал.
15.50 Серіал "Її звали Нікіта".
17.00 Г. Хазанов. "Жив собі я... ".
18.35 Кримінал.
19.05 Серіал "Ті, що співають у тернику".
20.15 Очна ставка.
21.50 Серіал "Шейх Бадияр на прізвисько Пірат". Заключна серія.
23.05 Кримінал.
23.25 Серіал "Солдати удачі".

П'ЯТНИЦЯ, 10 серпня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 Анонс.
06.05 ТРК "Ера" представляє: "Доброго ранку, Україно!".
08.55 Одвічні істини.
09.00 Телемаркет.
09.15 Мультфільм.
09.35 Док. фільм "Борис Лятошинський".
10.30 Медичний тижневик "36,6".
11.00 УТН. Ранок.
11.20 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
11.25 Телемаркет.
11.45 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
11.55 Закон є закон.
14.50 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
15.00 УТН. День.
15.40 Нова колекція.
16.15 До 10-ї річниці Незалежності України. "Обрані часом". "Між двома пострілами". Лесь Курбас.
16.50 До 10-ї річниці Незалежності України. "Таланти твої, Україно!".
17.15 Телемаркет.
17.25 Надвечір'я.
17.55 Закон є закон.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Саме той.
18.45 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
18.50 І що в упаковці?
19.00 Ток-ринг.
19.45 "Золота фортуна".
20.45 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Питання дня.
21.45 Світ спорту.
22.05 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
22.10 До 10-ї річниці Незалежності України. Телевистава "Закон".
23.40 Хіт року.
23.55 ТРК "Ера" представляє: "В ніч на суботу з Оленою Роміною"; "Гаряча десятка".

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ–2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.30 Хіт року.
10.35 І що в упаковці?
10.45 Естрадна прем'єр-ліга.
11.15 Телемаркет.
11.40 Життя без влади діабету.
12.10 До 10-ї річниці Незалежності України. "Таланти твої, Україно".
12.30 Відкриваємо Біблію.
13.00 Право.
13.35 Телемаркет.
13.55 Хіт року.

КАНАЛ "1+1"

07.00 Ситуація.
07. 10 ТСН.
07.30 Худ.фільм "Анничка".
09.00 Серіал "Кріт".
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 Парк автомобільного періоду.
16.35 Серіал "Космічні хрестоносці".
17.30 "Імперія кіно" представляє. Худ.фільм "Останній невинний".
19.30 ТСН.
19.50 ТСН. Проспорт.
20.00 Серіал "Менти".
21.05 Кримінальна країна. "Останній постріл".
21.40 О, щасливчик!
22.35 Серіал "Авантюрист".
23.30 Ситуація.
23.45 ТСН.
00.05 Нічний кінозал представляє. Худ.фільм "Посібник для заміжньої жінки".

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ "ІНТЕР"

07.00, 08.00, 09.00 Новини.
07.05, 09.05 Прогноз погоди.
07.10 Клуб "Золотий гусак".
07.50 Мультфільм.
08.10 Серіал "Рятувальний патруль "Гаваї".
09.15 Худ.фільм "Без року тиждень".
10.25 Сміхопанорама.
10.55 Мультфільм.
11.05 Серіал "Харнблоу".
12.00 Новини.
12.10 Інтерспорт.
12.15 Серіал "Даллас".
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 За київським часом.
13.15 Серіал "Луїза-Фернанда".
14.00 Музичний час.
14.30 Телемагазин.
14.35 Док. фільм "Намисто Славутича". До 10-ї річниці Незалежності України.
15.05 Автографи.
15.35 На варті.
15.50 Телемагазин.
15.55 Конкурент.
16.30 Ліки майбутнього.
16.40 Серіал "Луїза-Фернанда".
17.25 Торговий ряд.
17.30 За київським часом.

"ІНТЕР"

18.00 Новини.
18.10 Елка і кореші.
18.20 Розіграш машини липня від "Славутича".
18.25 Моя сім'я. Романи заміжніх жінок.
19.15 Серіал "Гнів янголів". Заключна серія.
20.00 Інформаційний канал "Подробиці". "Час".
20.50 Інтерспорт.
21.00 Прогноз погоди.
21.05 Поле чудес.
22.05 Худ.фільм "Роб Рой".
00.25 Подробиці. Підсумки дня.
00.40 Прогноз погоди.
00.45 Худ.фільм "Зловісні небеса".

ICTV

06.00 Музичний ранок.
07.00 Факти.
07.02 Хіт-парад "Гаряча сімка".
07.12 Мультсеріал "Черепашки-ніндзя".
07.45 Хіт-парад "Російські гірки".
08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
08.02 Мультфільми.
08.20 Мультсеріал "Невгамовні".
08.45 Мультсеріал "Справжні монстри".
09.10 Серіал "Квантовий стрибок".
10.00 Серіал "Мілагрос".
10.45 Серіал "Милий ворог".
11.40 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
11.55 Худ.фільм "День прийому з особистих питань".
13.30 В робочий полудень. Ретро-музика за вашими листами.
13.45 Худ.фільм "Невдахи".
15.20 Мультфільми.
15.45 Мультсеріал "Американський хвіст".
16.10 Мультсеріал "Черепашки-ніндзя".
16.35 Мультсеріал "Невгамовні".
17.00 Мультсеріал "Справжні монстри".
17.25 Серіал "Чи боїшся ти темряви?".

У четвер на каналі «1+1» 21.05 "Імперія кіно" представляє. Худ.фільм "Екстаз"

17.55 Серіал "Квантовий стрибок".
18.45 Факти. Інформаційна програма.
19.00 Худ.фільм "Цей божевільний Нат".
20.45 Факти. Інформаційна програма.
21.05 Худ.фільм "Катастрофа".
22.40 Факти. Підсумковий випуск.
22.55 Спорт.
23.05 Худ.фільм "Байки зі склепу. Лицар демонів ночі".
00.35 Хіт-парад "Російські гірки".
00.45 Хіт-парад "Гаряча сімка".
00.55 Музика ночі.

СТБ

07.00 "Вікна". Столиця.
07.10 Прогноз погоди.
07.15 BIZ-TV.
08.00 "Вікна". Бізнес.
08.20 BIZ-TV.
08.50, 00.35 Астрологічний прогноз.
08.55 Телемагазин.
09.05 Серіал "Антонелла".
10.00 Телемагазин.
10.25 Худ.фільм "Під маскою беркута".
12.15 Телемагазин.
12.40 BIZ-TV.
14.00 "Вікна". Новини.
14.15 Телемагазин.
14.35 BIZ-TV.
16.50 Телемагазин.
17.00 BIZ-TV.
17.40 Серіал "Підводна одіссея Кусто".
18.40 Серіал "Антонелла".
19.15 "Вікна". Столиця.
19.25 Серіал "Антонелла".
19.50 "Вікна". Новини. Спорт.
20.20 Док. фільм "Приречені морем".
21.00 Худ.фільм "Човен".
23.35 BIZ-TV. "Нічний каприз".

НОВИЙ КАНАЛ

06.30 Репортер.
06.35, 07.25, 07.30, 08.10, 08.30, 08.45, 09.15 Підйом.
07.00 Мультсеріал "Гидке каченя".
07.30 Репортер.
07.45 Телепузики.
08.20 Єралаш.
08.40 Репортер.
09.10 Київський репортер.
09.25 Серіал "Грозові камені-2".
09.55 Серіал "Таємний світ Алекс Мак".
10.25 Серіал "Воїн у часі".
11.15 Худ.фільм "Довга дорога додому".
12.50 Мультфільм "12 місяців".
13.45 "Хауз фіт" — домашній фітнес.
13.50 Худ.фільм "Орел і решка".
15.15 Мультсеріал "Мишеня Лапич".
15.40 Мультсеріал "Норман Нормал".
16.10 Мультсеріал "Пуччіні".
16.35 Єралаш.
16.50 Серіал "Біле Ікло".
17.15 Серіал "Чарівник-2".
17.45 Худ.фільм "Сімнадцять миттєвостей весни". 5 серія.
19.00 Репортер.
19.25 Погода.
19.40 Аншлаг! Аншлаг!
20.25 Худ.фільм "Діти понеділка".
22.00 Репортер.
22.20 Погода.
22.35 Худ.фільм "Американський перевертень у Парижі".
00.20 Худ.фільм "Діти кукурудзи 2".
01.45 "Бівіс і Батхед".
02.15 Зона ночі.
03.45 Худ.фільм "Американський перевертень у Парижі".
05.20 Худ.фільм "Сімнадцять миттєвостей весни". 5 серія.
06.25 Худ.фільм "Довга дорога додому".

ГРТ

05.00 Телеканал "Доброго ранку".
08.00 Новини.
08.15 Серіал "Земля любові".
09.15 Серіал "Острів страху".
10.15 Самі з вусами.
10.50 Бібліоманія.
11.00 Новини.
11.15 Телеканал "Добрий день".
12.10 Програма "100%".
12.35 Худ.фільм "З вечора до полудня". 2 серія.
14.00 Новини.
14.20 Худ.фільм "Трон".
15.50 Єралаш.
16.00 Серіал "Собача справа".
17.00 Вечірні новини.
17.20 Худ.фільм "Російська глибина". 1 серія.
17.50 Серіал "Земля любові".
18.50 Поле чудес.
20.00 Час.
20.40 Худ.фільм "Роб Рій".
23.10 Нічні новини.
23.25 Худ.фільм "Під маскою Беркута".

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Вісті.
05.15 Серіал "Вірність коханню".
05.50, 06.50 Вісті — Москва.
06.15, 07.50 Сімейні новини.
06.25 Телепузики.
07.15 Мультфільми.
07.30 Тисяча й один день.
07.45 Православний календар.
08.15 Два роялі.
09.00 Моя сім'я.
10.30 "Фитиль".
10.45 Серіал "Санта-Барбара".
11.35 Серіал "Селеста".
12.30 Що хоче жінка.
13.30 Худ.фільм "Три дні в Москві".
16.30 Сам собі режисер.
17.00 Серіал "З новим щастям-2!". "Цілунок на морозі".
18.00 Серіал "Любов. RU".
19.30 Вісті — Москва.
19.50 Худ.фільм "Жива мішень".
21.40 Святковий концерт, присвячений 65-річчю ДІБДР Росії.
23.40 Чемпіонат світу з легкої атлетики.

НТБ

05.00, 06.00, 07.00 Сьогодні вранці.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.25, 07.20 Кримінал.
05.30, 06.35, 07.25, 14.45, 16.35 Про запас.
05.40, 06.45, 07.40 Карданний вал.
05.45 Мультфільм.
07.50 Серіал "Ті, що співають у тернику".
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сьогодні.
09.25 Серіал "Шейх Бадияр на прізвисько Пірат".
10.25 Подорожі натураліста.
11.25 Серіал "Вічний поклик".
13.30 Старий телевізор.
15.30 Вулиця Сезам.
15.55 Серіал "Її звали Нікіта".
17.00 Г. Хазанов. "Жив собі я...".
18.30 Кримінал.
18.50 Худ.фільм "Ас із асів".
21.50 "Жіночий погляд" О. Пушкіної.
22.30 Худ.фільм "Будинок-4".

СУБОТА, 11 серпня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

07.30 ТРК "Ера" представляє: "Доброго ранку, Україно!".
08.50 Телемаркет.
08.55 Вас вітає гуморист Михайло Риба.
09.00 В гостях у Дрьоми.
09.30 Зірки, на сцену!
10.00 "Золотий лелека". Міжнародний фестиваль дитячої творчості.
10.50 Мультфільм.
11.15 Хіт року.
11.45 Дитяча лінія.
12.00 УТН. День.
12.15 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
12.25 До 10-ї річниці Незалежності України. "Творча палітра Печерська".
12.45 До 10-ї річниці Незалежності України. "Таланти твої, Україно!".
13.10 "На сьомому небі".
13.45 Classic-прем'єр з Т. Міленіною.
14.20 Надвечір'я.
14.50 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
15.00 УТН. День.
15.20 Не все так погано...
15.50 До 10-ї річниці Незалежності України. Реліквії та храми України.
16.00 До 10-ї річниці Незалежності України. "Регіон". Траса "Дружби".
16.25 Польова пошта пам'яті.
17.00 Прогулянка з "Акцентом" і не без моралі.
17.20 Лувр. Година в музеї. Частина 1.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 Вікно в Америку.
18.50 Нова колекція.
19.00 Худ.фільм "Зовнішні ознаки багатства".
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.40 Світ спорту.
22.00 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
22.10 Всеукраїнський молодіжний фестиваль "Перлини сезону". Частини 1, 2.
23.20 Щоденник фестивалю "Оксамитовий сезон". Випуск 1.
23.40 Хіт року.
23.50 Нічний канал ТРК "Ера".

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ–2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.15 Хіт-новини.
10.40 Резонанс.
11.00 Модний час.
11.30 Чітко і ясно.
12.00 Надзвичайна ситуація.
12.30 Милосердя.
12.50 Людина і закон.
13.20 Спортарена.
14.00 Блок суспільного телебачення.

КАНАЛ "1+1"

07.00 Парк автомобільного періоду.
07.35 Серіал "Лессі".
08.00 О, щасливчик!
08.50 Рецепти веселих кухарів.
09.25 Повне мамаду.
10.00—14.00 Програми УТ-2.
15.00 Серіал "Менти".
16.00 "Імперія кіно" представляє. Худ.фільм "Майданчик".
17.45 "Імперія кіно" представляє. Худ.фільм "Сьома мішень".
19.35 ТСН.
20.05 "Імперія кіно" представляє. Худ.фільм "Удар свободи".
21.50 Серіал "Авантюрист".
22.45 Бокс по-справжньому. Ерік Моравіс — Інджин Чі.
23.45 Худ.фільм "Че Гевара".
01.25 Парк автомобільного періоду.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

КДТРК

07.00 За київським часом.
07.30 Дім, що чекає господаря.
07.55 Вогні "Борисполя".
08.10 Пані, панночка, панянка.
08.25 Торговий ряд.
08.30 На ранковому прийомі.

"ІНТЕР"

09.00 Інтеранонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Самі з вусами.
09.35 Доки всі вдома.
10.10 Бадьорого ранку!
10.40 Не час.
11.00 Смак.
11.20 Музичний кіоск О. Гончаренка.
11.50 Худ.фільм "Про Фіму".
12.15 Світ казок та пригод. "Неймовірний Джин".
13.45 Життя тварин.
14.15 Вчасно.
14.30 Серіал "Світ сафарі".
15.20 "З легким паром!". В гостях у М. Євдокимова.
15.45 Худ.фільм "Поліцейський".
17.25 Інтелект-шоу LG-Еврика.
18.20 Худ.фільм "Подвійний вибух".
19.55 Суперлото.
20.00 Інформаційна програма "Подробиці".
20.20 N-кілометр.
20.35 "Час".
20.50 Інтерспорт.
20.55 Прогноз погоди.
21.00 Містечко.
21.30 Серіал "Дальнобійники".
22.30 Худ.фільм "Дев'яті врата".
00.45 Худ.фільм "Крутий поліцейський".
02.25 Прогноз погоди.

ICTV

07.00 Факти.
07.02 Перехрестя.
07.35 Діалоги про риболовлю.
08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00 Факти. Гарячі новини.
08.02 Відбій.
08.15 Мультфільми.
08.45 Серіал "Молодість Геракла".
09.30 Хіт-парад "Російські гірки". Підсумки тижня.
10.00 Худ.фільм "Казка про втрачений час".
11.20 Худ.фільм "За законом джунглів".
13.40 Худ.фільм "Цей божевільний Нат".
15.05 Мультфільми.
15.30 Мультфільм "Аладдін".
16.20 Серіал "Клеопатра 2525".
16.40 Серіал "Джек-шибайголова".
17.05 Серіал "Альф".
17.30 Худ.фільм "Сьома монета".
19.00 Худ.фільм "Безстрашна гієна".
20.40 Худ.фільм "Жорсткий шлях".
22.30 Кентавр. Тележурнал для чоловіків.
22.50 Худ.фільм "Злодій і стриптизерка".
00.20 Хіт-парад "Гаряча сімка". Підсумки тижня.
00.50 Музика ночі.

СТБ

08.05 Астрологічний прогноз.
08.10 BIZ-TV.
10.20 Вітер з півдня.
10.40 , 01.05 Астрологічний прогноз.
11.00 Серіал "Підводна одіссея Кусто".
11.55 "М-стиль".
12.35 Лабораторія малого бізнесу.
13.00 BIZ-TV.
14.35 Телемагазин.
15.30 BIZ-TV. "Кращі хіти XX століття".
16.30 "Вікна". Спорт. Зворотний бік медалі.
17.00 Серіал "На перехрестях планети Земля". Таїланд.
17.45 Худ.фільм "Трест, який лопнув".
19.00 "Вікна". Новини. Спорт.
19.15 Худ.фільм "Уік-енд з убивцею".
20.50 Худ.фільм "Благодійник".
23.20 Худ.фільм "Коханець останньої імператриці".

НОВИЙ КАНАЛ

08.00 Новий елемент.
08.25 Мультфільми.
09.30 Серіал "Слідопити". 1 серія.
10.00 Серіал "Таємний світ Алекс Мак".
10.30 "3х4". Найкумедніше домашнє відео.
10.55 "Хауз-фіт" — домашній фітнес.
11.10 Худ.фільм "Діти понеділка".
12.45 Худ.фільм "Людина-амфібія".
14.20 Мультфільм.
14.30 Худ.фільм "Принц і жебрак".
16.25 Худ.фільм "Склока".
18.05 Серіал "Горець".
19.00 Репортер.
19.30 Худ.фільм "Офіцери".
21.20 Худ.фільм "Найманець".
23.40 "Плейбой" представляє: "Роман".
01.20 Серіал "Едем".
02.10 Зона ночі.
03.40 Серіал "Голод".
04.05 Худ.фільм "Офіцери".
05.35 Худ.фільм "Найманець".
07.15 Живий звук.

ГРТ

06.00 Новини.
06.15 Серіал "Ніжна отрута".
07.10 Мультфільми.
07.30 Слово пастиря. Митрополит Кирило.
07.45 Поле чудес.
08.50 Бібліоманія.
09.00 Новини.
09.10 Смак.
09.30 Сміхопанорама.
10.05 Здоров'я.
10.45 Ранкова пошта.
11.15 З легким паром!
11.45 Спецрепортаж.
12.00 Худ.фільм "Адмірал Ушаков".
14.00 Новини.
14.10 Серіал "Дівчата з характером".
15.05 Мультсеріал "Усе про Міккі Мауса".
15.30 Щоб пам'ятали...
16.20 У світі тварин.
17.00 Вечірні новини.
17.20 Худ.фільм "Російська глибина". 2 серія.
17.50 Худ.фільм "Готель Бертрам".
20.00 Час.
20.40 Худ.фільм "Три втікачі".
22.30 "Кращі кінотрюки-2001".
23.30 Худ.фільм "Крутий поліцейський".

РТР

06.25 Діалоги про риболовлю.
06.55 Серіал "Тарзан. Історія пригод".
07.45 Телепузики.
08.10 Золотий ключ.
08.30 Худ.фільм "Аферисти".
09.50 Мультсеріал "Том і Джеррі".
10.00 Доброго ранку, країно!
10.40 Телегра "Сто до одного".
11.25 Сам собі режисер.
12.00 Худ.фільм "Загублений світ. Лондон кличе".
13.00, 19.00 Вісті.
13.20 Худ.фільм "На вас чекає громадянка Никанорова".
15.00 "Привіт, XXI сторіччя!". Концерт Е. П'єхи.
17.00 Моя сім'я.
17.55 Аншлаг.
19.35 Худ.фільм "Кращий друг".
21.40 Худ.фільм "Брюнетка за 30 копійок".
23.25 Чемпіонат світу з легкої атлетики.

НТБ

07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00 Сьогодні.
07.20 Серіал "Нові пригоди Супермена".
08.20 Полундра.
09.15 Кримінал. "Щиросерде зізнання".
09.45 Рослинне життя.
10.20 Квартирне питання.
11.25 Худ.фільм "Дон Сезар де Базан".
14.15 "Кримінальна Росія". "Брати по крові". 1 серія.
15.30 Дог-шоу "Я та мій собака".
16.15 Один день.
17.00 Г. Хазанов. "Жив собі я...". Заключна програма.
18.40 Худ.фільм "Найближчий родич".
20.55 Худ.фільм "Орел і рішка".
22.40 Худ.фільм "Солодка помста".

НЕДІЛЯ, 12 серпня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

07.30 ТРК "Ера" представляє: "Доброго ранку, Україно!".
08.50 Телемаркет.
08.55 Укрспортлото.
09.00 Шоу самотніх холостяків.
09.30 Крок до зірок.
10.00 Наше військо.
10.30 Телефортуна.
11.05 Хто в домі хазяїн?
11.30 Медичний тижневик "36,6".
12.00 УТН. День.
12.10 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
12.15 Сільський час.
13.05 "Саме той" про себе...
13.35 Ми пам'ятаємо ваші імена...
14.00 Мультфільм на замовлення.
14.50"Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
15.00 УТН. День.
15.20 До 10-ї річниці Незалежності України. "Таланти твої, Україно!".
15.50 Кордон.
16.15 Обранці муз. Народний артист України Б. Сташків. Частина 1.
16.45 Док. фільм "Води Версалю".
17.20 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
17.25 Перехрестя.
18.00 УТН. Вечір.
18.20 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
18.25 Бути жінкою.
18.55 Футбол. Чемпіонат України. "Динамо" (Київ) — "Металург" (Запоріжжя).
20.50 Вечірня казка.
21.00 УТН. Панорама.
21.50 "Нащадкам на згадку". До 10-ї річниці Незалежності України.
22.00 Світ спорту. Футбол. VI тур XI чемпіонату України у вищій лізі.
22.10 Всеукраїнський молодіжний фестиваль "Перлини сезону". Частини 3, 4.
23.30 Щоденник фестивалю "Оксамитовий сезон". Випуск 2.
23.50 Хіт року.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ–2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телемаркет.
10.15 Реальний сектор.
10.45 "Золота фортуна".
11.45 Хай щастить!
12.15 Ретроспектива. Фільм-концерт "Над шатрами місяць, як серга".
13.00 Відкриваємо Біблію.
13.30 До 10-ї річниці Незалежності України. Всеукраїнський фестиваль майстрів мистецтв та народної творчості "Таланти твої, Україно". Севастополь.

КАНАЛ "1+1"

07.00 Бокс по-справжньому. Ерік Моравіс — Інджин Чі.
08.00 Комедійний квартет.
08.35 Біла ворона.
09.10 Лото-забава.
10.00—15.00 Програми УТ-2.
15.00 СВ-шоу.
16.00 "Імперія кіно" представляє. Худ.фільм "З коханими не розлучайтесь".
17.20 Повне мамаду.
18.00 KBH. Найкращі ігри української ліги.
19.45 "Імперія кіно" представляє. Худ.фільм "Леон-кілер".
21.45 Серіал "Професіонали".
22.45 Таємні історії Дмитра Харитонова. Справжня історія Привида і Темряви.
23.15 Аргумент кіно представляє. Худ.фільм "Скарби Сьєрра-Мадре".

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

КДТРК

07.00 Молодіжна телевізійна служба.
07.30 На своїй землі.
08.00 Недільні зустрічі.
08.35 Торговий ряд.
08.40 Інтер'єр.

"ІНТЕР"

09.00 Інтеранонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.10 Містечко.
09.40 Прокинься і співай!
10.25 Уік-енд.
11.00 Караоке на майдані.
11.20 Смачно з Борисом Бурдою.
11.50 Мелорама.
12.20 Показуха.
12.50 Планета Здоров'я.
13.20 Дикі зірки Голлівуда.
13.50 Випадковий свідок.
14.20 Худ.фільм "Вірні друзі".
16.00 Брейн-ринг.
16.50 Серіал "Дальнобійники".
17.45 Сміхопанорама.
18.20 Худ.фільм "Командир щасливої "Щуки".
20.00 Інформаційно-аналітична програма "Подробиці тижня".
20.45 Прогноз погоди.
20.50 "Джентльмен-шоу". 10 років в ефірі.
21.25 Худ.фільм "Калина червона".
23.20 Худ.фільм "Пістолет "Пітон-357".
01.25 Прогноз погоди.

ICTV

07.05 Музичний ранок.
07.35 Хіт-парад "Гаряча сімка". Підсумки тижня.
08.00 Відбій.
08.15 Мультфільми.
08.45 Серіал "Молодість Геракла".
09.30 М-Файли.
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00 Факти. Гарячі новини.
10.01 Худ.фільм "Апачі".
11.30 Худ.фільм "Ель Сід".
14.35 Худ.фільм "Безстрашна гієна".
16.10 Мультфільми.
16.45 Серіал "Клеопатра 2525".
17.05 Серіал "Джек-шибайголова".
17.30 Серіал "Альф".
18.00 Худ.фільм "Покровські ворота".
20.15 Худ.фільм "Штурмовик".
21.45 Серіал "Вигнанець".
22.25 М-Файли.
22.55 Хіт-парад "Російські гірки". Підсумки тижня.
23.25 Худ.фільм "Кобб".
01.30 Музика ночі.

СТБ

08.05, 00.50 Астрологічний прогноз.
08.10 BIZ-TV.
10.00 Серіал "На перехрестях планети Земля". Таїланд.
10.55 Док. фільм "Приречені морем".
11.30 Імпреза.
12.00 Лабораторія малого бізнесу.
12.10 Ви практично здорові.
12.40 BIZ-TV.
14.25 Телемагазин.
15.05 Зелена зона.
15.35 Ні пуху ні пера.
15.55 Худ.фільм "Уік-енд з убивцею".
17.25 Худ.фільм "Благодійник".
19.45 Худ.фільм "На кого Бог пошле".
21.15 Худ.фільм "Діаманти шаха".
23.25 Худ.фільм "Дівчата з передмістя".

НОВИЙ КАНАЛ

07.45 Церква Христова.
08.00 Мультфільми.
09.30 Серіал «Слідопити».
10.00 Серіал «Таємний світ Алекс Мак».
10.30 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
11.10 Посміхніться. Вас знімають.
11.40 Світ індійського кіно.
14.15 Худ. фільм «Про кота».
15.35 Мультфільм «Малюк і Карлсон».
15.55 Мультфільм «Карлсон повернувся».
16.25 Худ. фільм «Чорний принц».
18.05 Серіал «Горець».
19.00 Репортер.
19.30 Худ. фільм «Хто я?».
21.50 Худ. фільм «Міньйон».
23.40 Спецрепортер.
00.15 Худ. фільм «Скажені корівки».
01.40 Світ індійського кіно.
03.45 Худ. фільм «Міньйон».
05.20 Худ. фільм «Про кота».

ГРТ

06.00 Новини.
06.10 Серіал "Ніжна отрута".
07.10 Служу Росії!
07.40 Мультсеріал "Русалочка".
08.05 Єралаш.
08.20 Серіал "Прискорена допомога".
08.50 Бібліоманія.
09.00 Новини.
09.10 "Непутні замітки" з Дм. Криловим.
09.30 Поки всі вдома.
10.05 Клуб мандрівників.
10.45 Самі з вусами.
11.15 Смачні історії.
11.25 До 100-річчя Б. Чиркова. "У пошуках утраченого".
12.05 Худ.фільм "Вірні друзі".
14.00 Новини.
14.10 Серіал "Дівчата з характером".
15.05 Мультсеріал "Чорний плащ".
15.30 Розумниці і розумники.
16.00 Жива природа.
17.00 Вечірні новини.
17.25 Худ.фільм "Російська глибина". 3 серія.
17.50 Спецрепортаж.
18.00 Худ.фільм "Командир щасливої "Щуки".
20.00 Час.
20.40 Худ.фільм "Калина червона".
22.40 Серіал "Тисячоліття".
23.30 Худ.фільм "Пістолет "Пітон-357".

РТР

06.20 Худ.фільм "Спадкоємиця по прямій".
07.50 Російське лото.
08.40 ТБ "Бінго-шоу".
09.20 Доброго ранку, країно!
09.55 Аншлаг.
10.50 Містечко.
11.25 "Велике питання". Телегра.
12.15 "І довше віку...". Док. - публіц. програма В. Молчанова. Василь Биков.
13.00, 19.00 Вісті.
13.20 Діалоги про тварин.
14.20 Навколо світу.
15.25 Худ.фільм "Хто я?".
17.05 Худ.фільм "Маросейка, 12". Фільм 2 — "Ставок більше немає".
19.35 Худ.фільм "Книга джунглів".
21.50 Чемпіонат світу з легкої атлетики.
23.10 "Свято "Московського комсомольця". 15 років — політ нормальний".

НТБ

07.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00 Сьогодні.
07.20 Серіал "Нові пригоди Супермена".
08.20 "Жіночий погляд" О. Пушкіної.
09.20 Світ кіно. "Це я, Наталі".
11.25 Професія — репортер. О. Надточей. "Родильні камені".
11.55 Худ.фільм "Звичайні люди".
14.05 Нещодавно-86.
15.30 Подорожі натураліста.
16.10 Великі батьки.
16.50 Серіал "Ілюзія вбивства".
18.40 Програма на біс. "Ляльки".
18.55 Худ.фільм "Мерехтливий".
20.50 Худ.фільм "Заряджена зброя".
22.35 Худ.фільм "Вбивця з червоною стрічкою".

У програмі можливі зміни.

Мал. Віктора ПОПОВА.

У неділю о 22.45 — Таємні історії Дмитра Харитонова. Справжня історія Привида і Темряви.

Налітай, подешевшало

На правах реклами

25 липня 2001 року «Інтерфакс-Україна» з посиланням на резюме Українського ядерного товариства розповсюджує матеріал «Українське ядерне суспільство — за прозорий механізм встановлення тарифів на електроенергію АЕС». Перед цим у журналі «Енергобізнес» № 22 було опубліковано статтю колишнього заступника генерального директора Південноукраїнської АЕС з економіки, нинішнього президента АТЗТ «Ефен-Київ» М. Ватагіна під заголовком «Що приховують тарифи?» також присвячену проблемам тарифоутворення на атомних електростанціях. Автор — за формування тарифів на сучасній методологічній основі.

Правильна і зворушлива «турбота» про споживачів електроенергії, та ще й підкріплена науковими термінами на зразок «економічна культура монопольного виробника енергії на ядерних установках», як невід'ємна частина забезпечення ефективної експлуатації ядерних установок.

Резюме й стаття — суцільні добрі наміри. Але треба врахувати, що більшість «фахівців-атомників» посідали ключові пости в галузі, коли тариф на електроенергію становив 2,7 цента, а не 1,3 цента, як нині. При цьому була значна заборгованість із заробітної плати і заборгованість перед бюджетом. При цьому всі фахівці-атомники регулярно отримували заробітну плату, мали посадові обов'язки.

Чому свого часу ці роботи не виконували за посадовий оклад, не проводили дослідження, не реалізували заходи? Може, тому й з'явилася у фахівців приставка «екс»? Тепер таку роботу можна замовити у комерційної структури, яку очолює пан М. Ватагин, і звичайно, не безплатно. Що Михайло Юрійович і намагався запропонувати «Енергоатому», діючи при цьому через органи державного управління з проханням допомогти у розв'язанні цього питання. Поки що отримав умотивовану відмову. Що поробиш, що гірший товар, то більше він потребує реклами.

Розуміння знаходиться у пана ексвиконувача обов'язків президента НАЕК «Енергоатом» В. Бронникова, який, коли був керівником компанії, допустив придбання у посередницьких структур каналів нейтронних вимірів для АЕС України за «живі гроші» і потрійну ціну.

Дуже важко і лише останнім часом вдалося розгребти фінансові завали, залишені фахівцями-атомниками. Непогано, щоб спільно з своїми пропозиціями й «економічною культурою» вони опублікували результати фінансової діяльності за час їх керування компанією.

Беручи до уваги вкрай тяжке становище АЕС, залишене «фахівцями», до розв'язання проблеми безпосередньо приєдналися Президент держави, Рада Безпеки, Кабінет Міністрів України. Спільними зусиллями вдалося підняти галузь із колін.

Можна залишити дані статті без уваги, якби вони не становили прямої загрози енергетичній безпеці держави.

По-перше, НАЕК «Енергоатом» не є монополістом на ринку електроенергії — це державне підприємство (а не акціонерне, як сказано у повідомленні агентства «Інтерфакс-Україна»). Тому компанія працює за фіксованим і встановленим державою тарифом.

По-друге, тариф на електроенергію погоджується з органом державного управління і затверджується НКРЕ.

По-третє, вартість електроенергії, яку відпускає «найдорожча» Хмельницька АЕС нижча за вартість «найдешевшої» теплової станції.

По-четверте, для виведення з експлуатації АЕС у майбутньому фінансова база, відповідно до законодавства України, має бути створена уже зараз.

Чому тоді постає проблема «прозорості» й для кого? Для держави проблеми нема. Уся діяльність компанії перебуває під суворим контролем відповідних державних структур, кожна копійка підлягає суворому обліку. А от для «фахівців-ядерників» проблема справді є. Держава свого часу відмовилася від їхніх послуг. Однак дуже хочеться втрутитися в процес розподілу, постачання ресурсів і на цьому заробити.

Дивує позиція заступника міністра палива й енергетики — президента НАЕК «Енергоатом» Н. Нігматулліна. А йому що заважає вести контроль і використовувати важелі впливу державного службовця? Чому треба підтримувати думку «фахівців-ядерників» і ігнорувати думку тих, хто нині в надзвичайно важких умовах утримує галузь на своїх плечах, виводить її з кризи, забезпечує безпечне виробництво електроенергії.

І насамкінець треба особливо наголосити: економічна експансія зарубіжних енергетичних корпорацій в Україні зростає. Лише той, хто не бажає бачити, не зрозуміє, що Українське ядерне товариство (громадська організація) використовується для того, щоб розчистити поле діяльності іноземних компаній для скупівлі українських АЕС, які за тарифу 0,7 цента за квт/год. і дешевої імпортованої електроенергії неодмінно стануть банкрутами і їх буде скуплено за безцінь. А також узаконити наявну на сьогодні 50-відсоткову оплату за електроенергію (дефіцит доводиться покривати за рахунок банківських кредитів, сплачуючи при цьому великі відсотки). Прикладів у державі скільки завгодно.

Іванна ДЯЧОК.

Оголошення

Влада злата — на біди багата

Я — велика прихильниця прикрас. Ношу по декілька каблучок і перснів одразу. Батьки наполягають, щоб я не перевантажувала пальці, кажуть, що в мене — ледачі руки. Але працювати прикраси мені не заважають. Єдине, що хвилює: чи не шкідливо це для мого здоров'я?

Олена.

Київ.

Французькі вчені довели, що щільні обійми каблучок небезпечні для здоров'я, особливо, якщо носити їх не знімаючи. Отже, «закутий» вказівний палець може спровокувати остеохондроз і радикуліт; середній — атеросклероз та гіпертонію; безіменний — захворювання статевих органів та ендокринних залоз; мізинець — викликати патологію дванадцятипалої кишки. Так що пам'ятайте: рукам час від часу треба давати відпочинок від прикрас.

Не забувайте, що на ваше самопочуття впливає також каміння, що ним оздоблено прикраси. Але про це — окрема розмова.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Народний календар

Двічі літо не буває

4 серпня — Марії Магдалини. Її вважають заступницею від холери.

6 серпня — Бориса і Гліба. Вважалося, що в цей день завершалося дозрівання всіх хлібів і розпочиналося активне збирання грибів.

7 серпня — Анни. За цим днем провіщали зиму: яка погода до обіду — така погода до грудня, яка по обіді —такі зима і весна.

9 серпня — Пантелеймона-Паликопи (Палія). Народні легенди забороняли цього дня працювати, а особливо —звозити снопи з поля: неодмінно погорять.

Прикмети серпня:

- Якщо бур'яни ростуть особливо високі — зима буде сніжною.
- Хмари «переливають кольори» — буде гроза.
- Багато горіхів — голодний рік.
- Багато мурашок — готуй на гриби кошик.

З лиця води не пити? Як знати!

Зустрічаючи людину вперше, ми звертаємо увагу на манеру вдягатися і говорити, на її поставу й риси обличчя, — одне слово, намагаємося розгледіти за зовнішніми прикметами її внутрішній світ, вдачу, звички. Цікаво, що люди визначають, наскільки вони симпатичні одне одному, вже з першого уважного погляду. Коли перше враження складено, співрозмовники переключаються на розмову, акцентуючи увагу на її стилі і змісті.

Так що, хоча скептики й стверджують, що перше враження оманливе, спостережливість — дуже корисна звичка.

Наука про обличчя — фізіогноміка — дає нам деякі «підказки». Наприклад, стверджують, що кругла форма обличчя свідчить про добродушність його володаря, довгаста — про сміливість, квадратна — про впертість, трикутна — про хитрість.

Тонкі губи видають витончену натуру, пухкі — найчастіше належать добродушному весельчакові. Нижня губа видається у нестриманих та впертих людей, верхня губа виступає у нерішучих і слабкодухих.

Якщо куточки губ опущені — перед вами енергійна, смілива людина, якщо підняті — готуйтеся до спілкування з милим, але дещо слабкодухим об'єктом.

Прямий ніс свідчить про силу духу і відмінне здоров'я. Великий ніс із горбинкою — про хитрість і розум. Товстий ніс — супутник упертості, кирпатий — самовдоволеності. Ніс у формі груші — у відкритої, веселої людини.

Кажуть, що близько поставлені очі — свідчення поганого характеру. Цей забобон пішов від спостереження за кіньми: якщо підійти ззаду до коня, в якого очі поставлені близько, той почне брикатися. Просто він не бачить, що відбувається за спиною, й лякається.

Поширений також міф, що блакитні очі — «невинні й чисті». Вони справді невинні, але лише у немовлят. А в дорослих безтурботний погляд — аж ніяк не свідчення чистоти думок.

Характер людини «з головою» видають брови. Густі брови «носить» добряк і базіка. У натур витончених вони, як правило, високо, в упертих — низько.

Найутішніше: зморшки у куточках очей свідчать про мудрість.

Ось ще кілька секретів, які допоможуть «таємне зробити явним»:

- Волосся над лобом росте у вигляді квадрата — в пунктуальних людей, у формі літери «М» — в артистичних натур.
- Брови, які горизонтально зрослися на переніссі, свідчать про важкий і некомунікабельний характер.

- Довгий ніс часто буває у людей зі стабільним фінансовим становищем, маленький і безформений — у тих, хто не вміє поводитися з грошима.
- Вольове підборіддя означає силу характеру і успішність у справах.
- Великий рот належить натурам чуттєвим і відкритим. Маленький — позбавленим ділової хватки. Вигнута лінія губ видає підвищену сексуальність.
- Ясні, чисті очі свідчать про ідеальну печінку, загальне здоров'я і... влюбливість.

Та перш ніж «тестувати» оточуючих з допомогою цих підказок, вдивіться у дзеркало. Може, ви дізнаєтеся щось новеньке й про себе.

Уляна СОФІЙСЬКА.
Мал. Віктора ПОПОВА.

Сусіди

Людина з квітами

На першому поверсі нашого будинку по вулиці Закревського живе всіма шанований Іван Крайненко. Цій чудовій людині вже виповнилося 90 років. Він —інвалід Великої Вітчизняної війни, пройшов від Сталінграда до Праги, Угорщини та Австрії, має численні нагороди. Але чим наш сусід особливо примітний, то це своєю любов'ю до землі.

Іван Петрович навпроти своїх вікон обгородив ділянку землі в 28 квадратних метрів і зробив палісадничок. Щовесни він висаджує квіти: сальвію, петунію, гвоздику, чорнобривці, лілії, жоржини та гладіолуси. І робить це так майстерно, що до глибокої осені ділянка цвіте практично безперервно. Видовище непередаване: кожний перехожий обов'язково зупиниться і помилується красою квітника.

Поряд ростуть кілька кущів помідорів незвичайних сортів. Тут-таки — фруктові дерева. Окрім наочного уроку працьовитості й любові до землі, Іван Петрович дає консультації з вирощування та догляду за «мешканцями» палісадника. Завжди порадить, які гілки культурних дерев слід прищеплювати «дичкам».

На вихідні він разом із родиною вирушає на дачу. І там усе гаразд. Про це свідчить хоча б те, що у сезон збирання врожаю вони завжди повертаються з чудовими фруктами та овочами. Часто пригощають сусідів великими абрикосами, персиками, черешнею, яблуками, виноградом.

— Я виріс у великій селянській сім'ї. Без діла всидіти не можу. А до землі лежить і серце, і руки, —розповідає Іван Петрович.

І. ТАТАРЧУК.

Київ.

На знімку: Іван Петрович, квіти і собака.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Прочитавши цього листа, ми зателефонували ветеранові, щоб дізнатися про його справи та самопочуття. І лише подивувалися збігам, на які багате наше життя. З'ясувалося, Іван Петрович Крайненко не лише наш давній передплатник, а й навіть став призером однієї з останніх лотерей — виграв мішок цукру. Наприкінці нашої розмови Іван Петрович передав співробітницям відділу листів Оксані Калугіній та Людмилі Корнюк привіт і вдячність за їх чуйність і доброту.

Юлія ПОТАПЕНКО.

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ
на 6—12 серпня

На початку тижня вам поталанить. Але не розслабляйтеся: будьте активними і не сидіть, склавши руки.

ОВЕН. Удача чекає на вас у родині або в розв'язанні питань нерухомості. Присвятіть час хобі або рекламі свого бізнесу. Хто збирається у відпустку, їдьте у подорож з дітьми і коханими. Самотні Овни у поїздці можуть зустріти романтичне кохання.

ТЕЛЕЦЬ. Зверніть увагу на зустрічі і інформацію, яка з часом може виявитися дуже важливою. Слушний час для серйозного ремонту, перестановок, змін в інтер'єрі, або навіть купівлі-продажу нерухомості.

БЛИЗНЯТА. Ви на початку тижня отримаєте щось, що згодом виявиться для вас дуже цінним. Налагодяться нові знайомства і зв'язки. Сюрпризи можуть з'явитися несподівано, і вам треба буде швидко реагувати.

РАК. Вам буде дано шанс, щоб продемонструвати свої можливості, реалізувати свої задуми. Тільки недалекоглядність і лінощі можуть вам перешкодити. Ви гарно виглядатимете і чудово почуватиметеся. Тиждень дуже успішний у фінансовому плані. Використайте його.

ЛЕВ. Тримайте міцно свою удачу. У вас може з'явитися вірний союзник. Займіться творчістю, своїми уподобаннями, проведіть більше часу з дітьми та коханими людьми.

ДІВА. Вам зроблять заманливу пропозицію. Те, через що ви так переживали останні місяці, прийде до логічного завершення. Ваші цілі зміняться і стануть цілком конкретними. Активізуйте домашні справи, але не афішуйте свої наміри.

ТЕРЕЗИ. У вашому оточенні може з'явитися друг, який змусить вас багато рухатися, спілкуватися. Завдяки участі в конкурсах, конференціях та творчості, ви піднімете свій престиж. Дехто матиме успіх у комерції.

СКОРПІОН. У вас може з'явитися шанс поїхати за кордон, здобути освіту, вирішити юридичні проблеми. Не упустіть його. Цього тижня ви більш точно досягатимете мети і вирішуватимете поточні справи ефективно і з зиском. Скористайтеся моментом і попросіть підвищення зарплати. Головне, не лінуйтеся.

СТРІЛЕЦЬ. Це тиждень активних дій. Можливе проведення вдалих переговорів і укладання договору, знайомство з вигідним компаньйоном. Ваша ініціатива нічим не скута, зусилля досягають мети. Тепер ви можете будувати плани на найближче майбутнє, наприклад, поїздку за кордон, переїзд в інше місто, шлюб.

КОЗЕРІГ. Перегляньте свої поточні плани і рішуче беріться за недороблене. Тільки дійте тихо: прихована діяльність буде більш успішною. Ви можете виявити свої фінансові здібності і самі стати інвестором.

ВОДОЛІЙ. Час подбати про здоров'я, добитися позитивних змін у професії. Це згодом принесе вам велику користь. Протягом цього тижня вам таланитиме з компаньйонами, ви можете подолати конкуренцію. Нове знайомство може перетворитися в міцний зв'язок і тривалу дружбу на діловій основі.

РИБИ. Будь-яка незначна подія в майбутньому обернеться творчим успіхом, коханням. Настав час для самостійних кроків і особистої ініціативи. Ви обов'язково досягнете мети, якщо активно використовуватимете обставини.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311138.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos